

અમદાવાદ આવતાં-કઢી-સાંતજ ધિગેરમાં થઈ હતી. પૃષ્ઠ ૧૩૭
થી ૧૩૮ માં ના સ્તવનોની રચના સરસ્વેજ ગામમાં થઈ હતી. પૃષ્ઠ
૧૩૯ થી પૃષ્ઠ. ૧૪૨ સુધીના પદોની સ્ફુરણા સાળંદ તથા ગોધા-
વીમાં વિહાર પ્રસંગે થઈ હતી. પૃષ્ઠ. ૧૪૩ થી પૃષ્ઠ ૧૬૦ સુધીની ગુંહલોઝી-
ની રચના અમદાવાદમાં સંવત. ૧૯૬૫ ના પોશ માસમાં આંવલીપોલ
સરેરીવાડાના ઉપાશ્રયમાં થઈ હતી પૃષ્ઠ. ૧૬૧ થી પૃષ્ઠ. ૧૮૧ સુધી આત્મ-
સ્વરૂપ ગ્રંથ છે, તેની રચના માળસા નગરમાં સંવત. ૧૯૬૧ની સાલમાં
થઈ હતી; તેમાં વહિરાત્મા, અંતરાત્મા, અને પરમાત્માનું વર્ણન કર્યું છે,
પ્રત્યેક આત્માનાં લક્ષણ ભિન્ન ભિન્ન વતાવ્યાં છે. પૃષ્ઠ. ૧૮૨ માં થી
ચેતનશક્તિ ગ્રંથની રચના શરૂ થઈ છે, તે ગ્રંથમાં આત્મશક્તિ-
યોનો ગંભીર વચનાથી મહિમા દર્શાવ્યો છે જેમ જેમ તેનો
અર્થ વિચારે, તેમ તેમ વિશેષ નીકળતો જાય છે, અને આત્મશક્તિ-
યોને પ્રાપ્ત કરવા ઉત્સાહ વધે છે. આત્મોદ્યમ કરવાથી અનંત કર્મનો
નાશ થાય છે, તે સ્પષ્ટ આ ગ્રંથથી અનુભવમાં આવશે. માળસાથી
સંવત ૧૯૬૪ ની સાલમાં તારંગાજીઈ શ્રી અજિતનાથનાં દર્શન
કરવા વિહાર કર્યાં. ચૈત્રવદી અમાવાસ્યાના રોજ ત્યાં દર્શન કરી
એક દીવસમાં આ ગ્રંથ વનાવ્યો છે, તેમજ શ્રી અજિતનાથનું સ્તવન
પણ અમાવાસ્યાઈ વનાવ્યું છે. ચેતન સ્તુતિ શ્રી સેરાલુ ગામમાં વનાવી
છે. તેમજ કોલવળીનું સ્વરૂપ શ્રી સેરાલુમાં વૈશાખ માસમાં વનાવ્યું છે.

જનધર્મમાં અધ્યાત્મજ્ઞાન અનંત છે આત્મજ્ઞાનનું પરિપૂર્ણ સ્વ-
રૂપ તીર્થકરોઈ દર્શાવ્યું છે તેમના વચનનો કિંચિત્ રહસ્ય હૃદયમાં
ઉતરવાથી દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલ ભાવ યોગે જેને વિષયોની સ્ફુરણાઓ
હોય તે તે લખી લીધી છે હૃદયસ્થાવસ્થામાં લખવામાં, રચવામાં
તથા વિચારમાં સિદ્ધાંત સૂત્રોના આશયથી વિપરીત જે કંઈ હોય
તે પંડિત પુરુષો સુધારણો, સજ્જનો સદ્ગુણ દાદિથી ગુણ વ્રત્તણ કરે
છે, (વીતરાગ આશા વિરુદ્ધ જે કંઈ હોય તે સંવેદી મિચ્છામિ દ-
ષ્ટને દહતું બ્રહ્મનો પ્રસાદ પ્રાપ્તિ, હૃદયમાં પ્રતિષ્ઠિત છે (કોટંગ્રાપ.

છે) એવું હૃદય હોય તેવું પ્રકાશ છે. ગંભીરપદોમાં સમજન ન પડે તો સદગુરુ પાસે નિર્ણય કરાવો.

મક્તનું હૃદય જેવા સ્વરૂપમાં વર્તવું હોય છે, તેવું તે વાંચીથી દેલાય છે, જ્ઞાનક્રિયાથી મોક્ષ છે પરમવોષ માણિનું કારણ મજન છે, આત્મારૂપ પ્રશ્નની જેટલી સ્તુતિ કરીએ તેટલી ઓછી છે, સદ્ગુરુ યોગે માનાદિકના અમારે આત્મારૂં આ મજન સંગ્રહની રચના થઈ છે. જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, નીતિ, શિષ્ટા, મક્તિ આટલા વિષયો આ પુસ્તકમાં મુલ્યતા પ છે. વાંચીને આત્માહિત સાધવું-શબ્દગ્રન્થથી પર પ્રશ્નની માણિ કરવી જોઈએ; સારાંશકે શબ્દથી આત્મસ્વરૂપની માણિ કરવી જોઈએ. આયુષ્યની સ્વર નથી, અત્પસમયમાં આગ્મ-હિત સાધવાનું છે. પ્રશ્નમાર્ગમાંથી નીકળી નિર્ગતિ પદ માણ કરવાનું છે, ત્રણકાલમાં શુદ્ધાત્મ સેવનથી મુક્તિ છે, નિમિત્ત અને ઉપાદાન કારણથી પરમાત્મસ્વરૂપ માણ કરવું જોઈએ તે માટે જિન વાંચીનું રહસ્ય ગમે તે શબ્દ રૂપમાં વાચપમાં હોય તોપણ આરાધન કરી સિદ્ધ સ્થાનમાં જવું જોઈએ, ચિદાનંદ સ્વરોની સુમારી જેને અનુભવી છે, તેને આ રચનાનું યથાર્થ સ્વરૂપ સમજાશે, થાપ સ્વરૂપ છોડીને જે મધ્ય જીવો આત્માને ઉપાદેય ગણી ચર્મ સાધના કરે છે, તે પરમભાવ મંગલને માણ કરે છે, સર્વને તેમ થાઓ ૐ શાન્તિ:

મુશ્રાવક માંતિજવાળા શા. મગનલાલ કરમચંદ તથા. શ્રી કચ્છગામ નર્મીયાવાળા શા. લક્ષ્મીભાઈ ચાંપશીએ આ પુસ્તક છપાવવામાં જે. સ્થાય કરી છે, ધનનો વ્યય શુભ જ્ઞાન હેતુમાં કર્યો છે, તે માટે તેમને ધર્મ લાભાશી પૂર્વક ધન્યવાદ થયે છે, દોશી. માણિભાઈ નથુભાઈ ચી, પ તથા શા. ગોરધરલાલ હકમચંદે મુક છપારવામાં સ્થાય કરી તે માટે ધર્મ લાભાશી: દેવામાં આવે છે.

વિહાર મુકામ-ચૌરસદ-કાર્વાઠા.

લિ. મુનિ-બુદ્ધિસાગર. ૐ શાન્તિ: શાન્તિ: શાન્તિ:

માધ શુક્લપક્ષ પૂર્ણિમા. સંવત ૧૯૬૫.

भजनस्तवन पद संग्रह भाग त्रिजानी अनुक्रमणिका.

विषय.	पत्र.	पद्मप्रभु स्तवनम्	४४
वर्तमान चोविशी.	१-१७	मोहस्वाध्याय	४५
विहरमान विशी.	१८-२८	खटपट त्याग स्वाध्याय	४५
सीमंधर स्तवन.	२८	असार संसार स्वाध्याय	४६
सीमंधर स्तवन.	२९	वर्तमानकाल सुधारो	४६
सिद्धाचलस्तवन.	२९	आत्मप्रेमानन्द	६०
स्थुलिभद्रनी सज्जाय.	३१	मंगल	६३
हृदयस्फुरणा स्वाध्याय.	३४	आत्मज्ञान.	६४
अन्तर प्रदेशमां उतरेली		गुरुश्रद्धा.	६५
वृत्तिना उद्गार स्वा-		स्याद्वादमार्ग	६५
ध्याय.	३५	चिदानन्द ल्हेर घटमां	६६
कपटनी स्वाध्याय.	३५	विनयस्वरूप	६७
शिक्षा सज्जाय.	३६	परमार्थवाणी	६८
जगत् सुसाफरखानुं.	३७	धर्मसूत्रमां स्वार्थत्याग	६९
विषय विकारजय स्वा-		आत्मज्ञानिना उद्गार	७०
ध्याय.	३७	आत्मदेशमां अनन्तमुख	७०
सिद्धसमानभावनानी		देहनगर	७१
सज्जाय.	३८	रीस	७२
अनुभव सज्जाय.	३८	चिन्ता	७३
स्वचेतनशक्ति सज्जाय.	३९	धर्मरहस्य बोधक	७३
आत्मरमणता स्वाध्याय.	३९	प्रासंगिक बोध.	७४
उपयोग स्वाध्याय.	४०	मायास्वरूप	७५
प्रभुनी प्राप्ति स्वाध्याय.	४१	अनुभव.	७५
कलियुगना शेठीयाओ	४१	द्रव्यभाव विहार	७६
श्री सिद्धाचल स्तवन	४३	सत्यबोध	७७

છે) જેનું હૃદય હોય તેનું પ્રકાશ છે. ગંધીરપદોમાં સમગ્રજન ન પડે તો સદ્ગુણ પાસે નિર્ણય કરવો.

મક્તનું હૃદય જેવા સ્વરૂપમાં વર્તનું હોય છે, તેનું તે વાર્ણીયી દેખાય છે, જ્ઞાનક્રિયાયી મોક્ષ છે પરમવોષ માણિનું કારણ મજન છે, આત્મારૂપ પ્રશ્નની જેટલી સ્તુતિ કરીએ તેટલી ઓછી છે, સહજ યોગે માનાદિકના અમારે આત્મારૂપે આ મજન સંગ્રહની રચના થઈ છે. જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, નીતિ, શિષ્ટા, મક્તિ આટલા વિષયો આ પુસ્તકમાં મુલ્યવતા એ છે. વોર્ધાને આત્મારૂપે સાધનું-શબ્દગ્રન્થયી પર મક્તની માણિ કરવી જોઈએ; સારાંગકે શબ્દયી આત્મસ્વરૂપની માણિ કરવી જોઈએ. પ્રાયુષ્યની સ્વર નથી, અલ્પસમયમાં આત્મ-રૂપે સાધવાનું છે. પ્રશ્નમાર્ગમાંથી નીકળી નિર્ઘ્નિ પદ માણ કરવાનું છે, ગ્રણકાલમાં શુદ્ધાત્મ મેવનથી મુક્તિ છે, નિમિત્ત અને ઉપાદાન કારણથી પરમાત્મસ્વરૂપ માણ કરનું જોઈએ તે માટે જિન વાર્ણીનું રક્ષ્ય ગમે તે શબ્દ રૂપમાં વાચ્યમાં હોય તોપણ આરાતન કરી મિદ્ધ સ્થાનમાં જવું જોઈએ. ચિદાનન્દ નંદોની સુધારી જેને અનુભવી છે. તેને આ રચનાનું યથાર્થ સ્વરૂપ મદજાશે, યાદ સ્વરૂપે ઝાંઝાને જે ખલ્લ જીવો આત્માને ઉપાદેય ગળી ધર્મ સાધના કરે છે, તે પરમભાવ મગલને માણ કરે છે, મર્વને તેમ ધાઓ ઓ શાંતિ:

સુશ્રાવક માણિજવાટા શા. મગનચાલ કરમચંદ તથા. શ્રી કન્ઠગામ નર્ટીયાવાટા શા. લદ્દાભાઈ ચાંપગાળ આ પુસ્તક છપાવવામાં જે સ્થાય કરી છે. વનનો વ્યય શુભ જ્ઞાન હેતુમાં કયો છે, તે માટે તેમને ધર્મ લાભાશી પૂર્વક વન્યવાદ વટે છે. દોશી. માણિભાઈ નથુભાઈ શ્રી. એ તથા શા. ગોંડગચાલ હકમચંદે મુક મુધારવામાં સ્થાય કરી તે માટે ધર્મ લાભાશી: દેવામાં આવે છે.

વિહાર મુકામ-ગોરસદ-કાવીઝા.

૧. મુનિ-બુદ્ધિમાગર. ઓ શાંતિ: શાંતિ: શાંતિ:

માધ શુદ્ધપદ પર્ણિમા. સવત ૧૯૬૦.

भजनस्तवन पद संग्रह भागत्रिजानी अनुक्रमणिका.

विषय.	पत्र.	पद्मप्रभु स्तवनम्	४४
वर्तमान चोविशी.	१-१७	मोहस्वाध्याय	४५
विहरमान विशी.	१८-२८	खटपट त्याग स्वाध्याय	४५
सीमंधर स्तवन.	२८	असार संसार स्वाध्याय	४६
सीमंधर स्तवन.	२९	वर्तमानकाल सुधारो	४६
सिद्धाचलस्तवन.	२९	आत्मप्रेमानन्द	६०
स्थुलिभद्रनी सज्जाय.	३१	मंगल	६३
हृदयस्फुरणा स्वाध्याय.	३४	आत्मज्ञान.	६४
अन्तर प्रदेशमां उतरेली		गुरुश्रद्धा.	६५
वृत्तिना उद्गार स्वा-		स्याद्वादमार्ग	६५
ध्याय.	३५	चिदानन्द ल्हेर घटमां	६६
कपटनी स्वाध्याय.	३५	विनयस्वरूप	६७
शिक्षा सज्जाय.	३६	परमार्थवाणी	६८
जगत् मुसाफरखानुं.	३७	धर्मसूत्रमां स्वार्थत्याग	६९
विषय विकारजय स्वा-		आत्मज्ञानिना उद्गार	७०
ध्याय.	३७	आत्मदेशमां अनन्तमुख	७०
सिद्धसमानभावनानी		देहनगर	७१
सज्जाय.	३८	रीस	७२
अनुभव सज्जाय.	३८	चिन्ता	७३
स्वचेतनशक्ति सज्जाय.	३९	धर्मरहस्य बोधक	७३
आत्मरमणता स्वाध्याय.	३९	प्रासंगिक बोध.	७४
उपयोग स्वाध्याय.	४०	मायास्वरूप	७५
प्रभुनी प्राप्ति स्वाध्याय.	४१	अनुभव.	७५
कलियुगना शेठीयाओ	४१	द्रव्यभाव विहार	७६
श्री सिद्धाचल स्तवन	४३	सत्यबोध	

सिद्धान्तामृत	७८	करवा लायक शिष्य.	९९
शुद्धस्वरूप	७८	आत्मशुभारी.	१००
योगविषय	७९	रागद्वेष त्याग.	१००
वैराग्यामृत	८०	उच्च बोध.	१०१
अलखफकीरी	८०	अधिकार.	१०२
आत्मज्ञान मन्त्राक्ष	८१	सिद्धान्तवाणी.	१०३
तर्क वितर्क.	८२	योग विषय.	१०४
चितिशक्ति.	८३	मनः शक्ति.	१०४
ब्रह्मचर्य.	८३	एक निष्ठाश्रुपर सखेछो	
लक्ष्मीसत्तानी उपाधि.	८४	बोध पत्र.	१०५
आत्मज्ञान महत्ता.	८५	हितवाणी.	१०६
मन चंचलता.	८६	तत्त्वज्ञान.	१०७
कई वस्तुमां राहुं.	८७	आत्मबोध.	१०८
सद्गुरु बोध.	८८	आत्मपुरुषार्थ साध्य.	१०९
मन मळवायी अन्तर वार्ता		हेतु बोध.	१०९
थाय.	८८	समाधि धर्म.	११०
चेतन शक्ति स्वीकृती.	८९	लज्जना मोह.	१११
शाश्वत सुख अभ्यास.	९०	व्यवहार धर्म.	११२
अल्पज्ञान हानि.	९१	महिनाय स्तवन.	११३
योग्यता.	९१	महिनाय स्तवन.	११३
उपाधि.	९२	गुरु भक्ति.	११४
उपाधि पीढाना उद्गार.	९३	ईर्ष्या.	११५
तत्त्वमसि.	९४	खटपट.	११६
ज्ञानदशा जीवन.	९५	जिनवरवाणी.	११७
आत्मध्यान.	९५	पुद्गल ममता त्याग.	११७
देह तंपुरो.	९६	चेतन ध्यान.	११८
कर्तव्य कृत्य.	९७	सापेक्ष बोध.	११९
सारांग बोध.	९८	परमबोध.	१२०

उत्पाद व्यय ध्रुवता	
बोध.	१२१
भेदज्ञान.	१२२
चिदानन्द.	१२३
माध्यस्थ्यभाव.	१२४
परमब्रह्मस्वरूप.	१२४
परमब्रह्म जागृति स्वा-	
ध्याय.	१२५
संखेश्वर पार्श्वनाथ स्त-	
वन.	१२६
धन्य दीवस.	१२७
सन्त महिमा.	१२७
उच्चभावना स्वाध्याय.	१२८
धर्मशिक्षा.	१३०
व्यवहार धर्म शिक्षा.	१३१
नीति शिक्षा.	१३२
श्रद्धा महत्ता.	१३३
दुःख समयमां धैर्य रा-	
खनुं.	१३४
परम मित्रता.	१३५
आत्मज्ञान महत्ता.	१३६
जगत्नी स्वप्न.	१३६
श्री मलेश्वर स्तवनम्.	१३७
संखेश्वर पार्श्वनाथ स्त-	
वनम्.	१३८
अवली एष्टि.	१३९
सखली एष्टि.	१४०

पूर्णानन्द.	१४१
राचवानुं स्थान कथं.	१४१
अनुभव वातो.	१४२
मुनिवर गुंहली.	१४३
मुनिवरनो श्रावकने उ-	
पदेश.	१४५
जिनधर्म गुंहली	१४६
अपूर्व अवसर गुंहली.	१४७
संयमधर्म गुंहली.	१४९
मुनिनो उपदेश गुंहली.	१५०
मुनिवर गुंहली.	१५१
मुनिवय गुंहली.	१५२
गुरु गुंहली.	१५३
गुरुवन्दन गुंहली.	१५४
जैनधर्म गुंहली.	१५५
धर्मोपदेश गुंहली.	१५६
अमूल्य सत्यबोध.	१५७
गुरु स्तवन गुंहली.	१५८
जिनवाणी गुंहली.	१६०
आत्म स्वरूप ग्रन्थ.	१६१
चेतन शक्ति ग्रन्थ.	१८२
चेतन स्तुति स्वाध्याय.	२००
प्रीति वर्णन.	२०३
अजित जिनस्तुति.	२०४
मुनि मुग्रत स्तवन.	२०५
केळवणी.	२०५
ॐ शान्तिः ३	

श्री भजन स्तवन पदसंग्रह भाग त्रीजानुं
शुद्धि अशुद्धि पत्रम्.

पानुं.	लौटो.	अशुद्धि.	शुद्धि.
२०	५	मोहादि.	मोहादि.
२१	१	बालकना.	बालकनो.
२२	२२	धावचे.	धावचे.
२३	२३	बास.	बास.
४४	११	करी.	करी.
४८	२	कालन.	कालीन.
६३	७	आकिञ्चन.	अकिञ्चन.
९६	१०	निद्रेपी.	निद्रेपी.
१०४	९	मसरन्ध्रमां.	मसरन्ध्रमां.
१०५	६	परघात.	परघात.
११६	१९	सहु.	०
१४८	३	पद.	पद.
१५६	६	वनी.	वेनी.
१६२	१५	कोन.	केणे.
१६४	३	मान.	माने.
१९८	१	कता.	कर्ता.
२०२	७	एकमेक.	एकमेक.
२०६	७	बीजा.	बीजे.

अथ श्री योगनिष्ठ मुनिश्री बुद्धिसागरजी कृत.

भजन स्तवन पद संग्रह.

भाग ३ जो.

चतुर्विंशति जिन स्तवनानि (चौबीशी)

॥ १ रूपभदेव स्तवनम् ॥

राग देशान्ध.

परम प्रभुता तुं द्यो, स्वामी रूपभ जिणंद;
ध्याने गुणठाणे चढी, टाळ्या कर्मना फंद. पर० ॥ १ ॥
अंतरंग परिणामधी, निज रुद्धि प्रकाशी;
क्षायिकभावे मुक्तिमां, सत्यानंद विलासी. पर० ॥ २ ॥
कर्ता कर्म करण बळी, संमदान स्वभावे;
अपादान अधिकरणता, शुद्ध क्षायिक भावे. पर० ॥ ३ ॥
नित्यानित्य स्वभावने, सदसत् तेम धारो;
वक्तव्यावक्तव्यने, एकानेक विचारो. पर० ॥ ४ ॥
आठ पक्ष प्रभुव्यक्तिमां, पद गुण सामान्य;
सात नयोधी विचारतां, प्रभु व्यक्ति नुमान्य. पर० ॥ ५ ॥
स्मरण मनन एक तानमां, शुद्ध व्यक्तिमां हेतु;
तुज सरखुं मुज रूप छे, भवसागर सेतु. पर० ॥ ६ ॥
सालंवनमां तुं बटो, निरालंवन पोते;
बुद्धिमानर ध्यानधी, निजने निज गोते. पर० ॥ ७ ॥

२ अथ अजित जिनेश्वर स्तवन.

श्रीरे मिहामल भेट्या-ए राग.

अजित जिनेश्वर देवनी, सेवा सुखकारी;
 निशयने व्यवहारथी, सेवा जयकारी. अजि० ॥ १ ॥
 निमित्त ने उपादानगी, सेवन उपकारी;
 द्वेष खेद ने भय तर्जी, सेवा दिनकारी. अजि० ॥ २ ॥
 दुर्लभ सेवन इशनुं, पानोपानं भळवुं;
 पर परिणामने त्यागीने, शुद्ध भावमां भळवुं. अजि० ॥ ३ ॥
 पदकारक जीव द्रव्यमां, परिणमनां उपारे;
 त्यारे सेवन सत्य छे, भवपार उतारे. अजि० ॥ ४ ॥
 निर्विकल्प उपयोगथी, नित्य सेवा देवा;
 निज निज जानिनी सेवना, मीठा शीव सेवा. अजि० ॥ ५ ॥
 परम मनु निज आगळे, सेवनथी होवे;
 बुद्धिसागर सेवनां, निजरूपने जोवे.

३ अथ श्री संभवजिन स्तवन.

राग उपरलो.

संभव जिनवर जागतो, देव जगमां दीडो;
 अनुभव ज्ञाने जाणतां, मन लागे मीडो. सं० ॥ १ ॥
 प्रगटे सायिक लब्धियो, संभव जिन ध्याने;
 संभव चरणनी सेवना, करतां मुख माणे. सं० ॥ २ ॥
 संभव ध्याने चेतना, शुद्ध रुद्धि प्रगटे;
 बीषांहासनी रुद्धिथी, मोह माया विपटे. सं० ॥ ३ ॥
 संभव दृष्टि जागतां, संभव जिन सरिम्बो;

आलंबन संभव प्रभु, अक्यताए परखो. सं० ॥ ४ ॥
 संभव संयम साधना, साची एक भक्ति;
 बुद्धिसागर ध्यानमां, ज्ञान दर्शन व्यक्ति. सं० ॥ ५ ॥

४ अथ श्री अभिनंदन जिन स्तवन.

राग उपरनो.

अभिनंदन अरिहंतनुं, शरणं एक साचुं;
 लोकोत्तर चिन्तामणि, पामी दिल राचुं. अ० ॥ १ ॥
 लोकोत्तर आनंदना, परमेश्वर भोगी;
 शाता अशाता वेदनी, टळतां सुख योगी. अ० ॥ २ ॥
 उज्वल ध्याननी एकता, खेची प्रभु आपे;
 पुद्गळने दूरे करी, शुद्धरूप प्रमाणे. अ० ॥ ३ ॥
 पिंडस्थादिक ध्यानथी, प्रभु दर्शन आपे;
 बुद्धिसागर भक्तिथी, सत्य आनंद व्यापे. अ० ॥ ४ ॥

५ अथ श्री सुमतिजिन स्तवन.

राग उपरनो.

सुमति चरणमां लीनता, सातनयथी खरी छे;
 समकित पामी ध्यानथी, योगियोए वरी छे. सुम० ॥ १ ॥
 नैगम संग्रह जाणजो, व्यवहार विचारो;
 रूजूसूत्र वर्तमानना, परिणामने धारो० सुम० ॥ २ ॥
 अनुक्रम चरण विचारने, नयो सप्त जणावे;
 शब्द अर्थ नय चरणने, अनेकांत ग्रहावे. सुम० ॥ ३ ॥
 द्रव्य अने भाव भेदथी, चउ निक्षेप भेदे;

तुज चारित्रने धारता, आउ कर्मने छेदे.
अजर अमर अरिहंत तूं, भेद भावने टाळे;
शुद्धिसागर चरणथी, शिवमंदिर म्हाले.

सुप्र०

सुप्र०

६ अथ श्री पद्मप्रभ जिन स्तवन.

राग उपरलो.

पद्मप्रभु जिनराज तूं, शुद्ध चैतन्य योगी;
सायिक चेतन रुद्धिनो, प्रभु तूं बढ भोगी. पप्र० ॥ १ ॥
हरिहर प्रसादा तूं खरो, जड भावथी न्यागो;
भए रुद्धि भोक्ता सदा. भव पार उतारो. पप्र० ॥ २ ॥
नाम रूपथी भिन्न तूं, गुण पर्याय पाव
शुद्धरूप भोळम्यावता, गुरु तूं हूं जाव पप्र० ॥ ३ ॥
मनार्थी मगसो प्रभु, शुद्ध कर्मनो व्यक्ति;
शुद्धिसागर भावथी, प्रभुरूपनी भक्ति. पप्र० ॥ ४ ॥

७ अथ श्रीसुप्रार्थजिन स्तवन.

राग केदार.

श्री सुप्रार्थ जिनेश्वर प्यारो, भवजलधिथी तारो;
धियर उपयोग दिवसा रायो, मोह परामद रायोरे. श्री० ॥ १ ॥
मन मंदिमो दीपक मगसो, रूप जोड जोड हरगोरे,
पर कारकनो दिव्य तूं चरमो. परम प्रभुरूप परमोरे. श्री० ॥ २ ॥
सायिक गुणधारी प्रवकारी, ज्ञानन शिव मुग्धकारी,
शुद्धिसागर विद्वान मंगी, जग जय जिन उपकारी. श्री० ॥ ३ ॥

८ अथ श्रीचंद्रप्रभजिन स्तवन.

राग केदारो.

चंद्रप्रभु जिनवर जयकारी, हुं जाउं बलिहारी रे;
 केवलज्ञानने केवल दर्शन, क्षायिक समकित धारी रे. चं०॥१॥
 अष्ट गुणो आठ कर्मने टाळी, ध्याने प्रभु शिव वरीया रे;
 भाव कर्म रागद्वेषने टाळी, भवसागर झट तराया रे. चं०॥२॥
 शुभाशुभ परिणाम हठावी, शुद्ध परिणाम धार्यो रे;
 ध्यान बडे गुणठाणे चढतां, मोहमल्ल खूब हाय्यो रे. चं०॥३॥
 चंद्रनी ज्योति पेठे निर्मळ, चेतन ज्योति दीपेरे;
 बुद्धिसागर चेतन ज्योति, सर्व ज्योतिने जीपे रे. चं० ॥४॥

९ अथ श्री मुविधिनाथ जिन स्तवन.

राग केदारो.

सुविधि जिनेश्वर सुविधिधारी, वरीया मुक्ति नारी रे.
 परं परिणामे बंध निवारी, शुद्ध दशा घट धारी रे. सु०॥१॥
 यम नियम आसन जयकारी, प्राणायाम अभ्यासे रे;
 प्रत्याहार ने धारणा धारे, चेतन शक्ति प्रकाशे रे. सु० ॥२॥
 ध्यान समाधि ए योगनां अंगो, पार लह्या जिन देवा रे;
 बुद्धिसागर सुविधि जिनेश्वर, सेवा मीठा मेवा रे. सु०॥३॥

१० अथ श्री शितलजिन स्तवनम्.

राग केदारो.

शीतल जिनपति यति तति वंदित, शीतलता करनारा रे;
 अज अविनाशी शुद्ध शिवंकर, प्राणथकी तुं प्यारा रे. शति०॥१॥

उपादान शीतलता सपरे, निमित्तं सेवे सार्धं रे;
 समनार्थी क्षणमां छे मुक्ति, शीतल रूपमां सार्धं रे. श्री० ॥२॥
 उपशम सपोषशम ने सायिक, भावे समता सार रे;
 शानानंदी समता साथी, उतरने भवपार रे. श्री० ॥३॥
 सहजानंदी शीतल चेतन, अन्यामि देव रे;
 बुद्धिसागर शुद्ध स्मयता, शीतल जिनपति सेव रे. श्री० ॥४॥

११ अथ श्री श्रेयांसजिन स्तवनम्.

राग केदारो.

श्री श्रेयांस जिन साद्वि सेवा, शाश्वत शिवमुख मेवा रे;
 द्रव्यार्थिक पर्यार्थिक नय, शुद्ध निरंजन देवा रे. श्री० ॥ १ ॥
 योगी भोगी गत भय शोकी, कर्माष्टकपी भिन्न रे;
 शुद्धोपयोगी स्वपरमकाशक, सादिक निमगुण लीन रे. श्री० ॥२॥
 अनंत गुणपर्यायनी अस्ति, समये गमये अनंति रे;
 पर द्रव्यादिकनी नास्तिता, समये अनंति वहंती रे. श्री० ॥३॥
 अस्ति नास्तिमय शुद्ध स्वरूपा, संग्रहनयनी भनादि रे;
 व्यक्तपशु शब्दादिक नयनी, सर्व भोवोपां आदि रे. श्री० ॥४॥
 अग्रिथी जेम अग्रि प्रगट, शुद्ध चेतनथी शुद्ध रे;
 बुद्धिसागर पुष्टालंवन, उपादान गुण बुद्ध रे. श्री० ॥ ५ ॥

१२ अथ श्री वासुपूज्यस्वामी स्तवन.

राग केदारो.

वासुपूज्यनी पूजा कर्ता, पोने पूज्य ने याय रे;
 जिनवर पूजा ने निम पूजा, शुद्ध निगार सदाय रे. वा०॥१॥

निर्विकल्प उपयोगे पूजा, भाव निक्षेपे सारी रे;
 योग असंख्ये पूजा भाखी, तरतम योग विचारी रे. वा० ॥२॥
 सालंबन पूजाथी मोटी, निरालंबन भाखी रे;
 रूपातीत पूजाथी मुक्ति, छे बहुसूत्र त्यां साखी रे. वा० ॥३॥
 अष्ट प्रकारी आदि पूजा, द्रव्यपूजा मुखकारी रे;
 एकांतवादी पूजन मिथ्या, समजो सूत्र विचारी रे. वा० ॥४॥
 नय निक्षेपे पूजा भेदो, करशे ते सुख पामे रे;
 बुद्धिसागर पूज्यपणुं लही, ठरशे ध्रुवपद ठामे रे. वा० ॥५॥

१३ अथ श्री विमल जिन स्तवनम्.

श्री ध्रियांसजिन अंतर्यामी-ए राग.

विमल जिनेश्वर चेतन भावो, गावो बहु मन ध्यावो रे;
 संग्रह नयथी निर्मल चेतन, शब्दादिकथी वनावो रे. वि० ॥ १ ॥
 प्रति प्रदेशे ज्ञान अनंत, छति सामर्थ्य पर्याय रे;
 क्षयोपशमथी क्षायिकभावे, लोकालोक जणाय रे. वि० ॥ २ ॥
 असंख्यप्रदेशी चिदूयन राया, अनंत शक्ति विलासीरे;
 आविर्भावे चेतन मुक्ति, नासै सकल उदासीरे. वि० ॥ ३ ॥
 अनंत गुणनी शुद्ध क्रियानो, समये समये भोगीरे;
 बुद्धिसागर शुद्ध क्रियाथी. सिद्ध सनातन योगीरे. वि० ॥ ४ ॥

१४ अथ श्री अनंतनाथ जिन स्तवनम्.

राग उपरनो.

अनंत गुण पर्यायनुं भाजन. अनंत प्रभु मन ध्यावुंरे;
 परपरिणमता नर तटावी. शुद्ध रमणता पावुंरे. अ० ॥ १ ॥

आगम युक्ति विनारे मार्तुं, समजो विभारीगरे. कुं० ॥ ५ ॥
 पर पुद्गल करमा नहि इश्वर, मिद्ध युद्ध निर्धाररे;
 स्वाभाविक निजगुणना कर्ता, इश्वर जग जयकाररे. कुं० ॥ ६ ॥
 चेतन इश्वर थावे महेजे, ध्यान करी एक रूपे,
 बुद्धिसागर इश्वर पूजो, निदानंद गुण ग्रहरे. कुं० ॥ ७ ॥

१८ अथ श्री अरनाय जिन स्तवन.

धीरे सिद्धाखण भेट्या-ए राग.

श्री अरनायजी वंदीए, शुद्ध ज्ञान मकासी;
 जह चेतन भेटे ज्ञानपी, टळे मकळ उदासी. श्री अ० ॥ १ ॥
 संग्रहणय एकान्तपी. एक सत्ता माने;
 सर्व जीवनो आतमा, एक दीप्त पिताणे. श्री अ० ॥ २ ॥
 व्यवहारणय विज्ञेयपी. व्यक्ति बहु हेमं,
 व्यक्ति विना मत्ता कदी. वांड नजरे न पेमं. श्री अ० ॥ ३ ॥
 मामान्यने विज्ञेयपी एक द्रव्य स्थिति;
 यत्कि अनंता आतमा, अनेकान्तनी गीती. श्री अ० ॥ ४ ॥
 माया पुद्गल भावपी, जनी नामे भावपी;
 चैतन्य भावे जाणजो माया अर्ती दाखी. श्री अ० ॥ ५ ॥
 एकान्त मि-या मदा निर्यादिक भावा
 बुद्धिसागर वर्म ले, म्यादाद स्वभावो. श्री अ० ॥ ६ ॥

१९ अथ श्री महिजिन स्तवनम्.

हे मुख्यकारी आ समार यकी जा मुजने उजरे ए राग.

उपयोग यकी महि जिनेश्वर प्रणमी शीव मुख वारीण;
 तनी वास दशा शुद्ध रमणता योगे रूप निवारीण. (एक)

प्रभु मुज सत्ता छे तुज समी, निर्मल व्यक्ति मुज चित्त रमी;
 ते अशुद्ध परिणति तुर्त दमी. उपयोग० ॥ १ ॥
 निज भाव रमणता रंगाशुं, अंतर्धामी प्रभुने गाशुं;
 प्रभु व्यक्ति समा अन्तर थाशुं. उपयोग० ॥ २ ॥
 चेतनता निजमां रंगाशे; प्रभु तुज मुज अंतर झट जाशे;
 सहजानंदी चेतन थाशे. उगयोग० ॥ ३ ॥
 प्रभु वस्तुधर्म तन्मय थावुं, मुज सत्ताधर्म प्रगट पावुं;
 गुणगणे गुण सहु निपजावुं. उपयोग० ॥ ४ ॥
 प्रभुध्याने शुद्धदशा जागे, वेगे जयडंको जग वागे;
 बुद्धिसागर जिनवर रागे. उपयोग० ॥ ५ ॥

२० अथ श्री मुनिसुव्रत जिन स्तवनम्.

श्री संभवजिन राजजीरे, ताहरं अकल स्वरूप जिनवर पूजो-ए राग.

मुनिसुव्रतजिन ताहरं, अलख अगोचर रूप. मनमां ध्यावुं;
 असंख्यप्रदेशी आतमारे, परमेश्वर जग भूप, मनमां० ॥ १ ॥
 ध्यावुं ध्यावुरे अनुभवयोगे, शुद्धध्याने ध्येयस्वस्वरूप मन०
 द्रव्य क्षेत्र काल भावथीरे, चेतन व्यक्ति शुद्ध. मनमां०
 परद्रव्यादिक नास्तितारे, क्षायिक केवल बुद्ध. मन० ॥ २ ॥
 सादि अनाति भंगीथीरे, पाम्या परमानन्द. मन.
 प्रदेश प्रदेश प्रतिज्ञानमारे, भासे ज्ञेय अनंत. मन० ॥ ३ ॥
 परद्रव्य पर्यायानंतनुंरे, एक प्रदेश करे तोल मन०
 एक समयमां ज्ञानथीरे, चेतन द्रव्य अमोल. मन० ॥ ४ ॥
 पर पुद्गल दूरे करीरे, थया प्रभु कृतकृत्य. मनमां०
 चेतन व्यक्ति समारवारे, तुज आलंवन सत्य. मन० ॥ ५ ॥
 त्रियोगे प्रभु आदर्योरे, अनंतशक्ति नाथ. मन०

આગમ મુક્તિ વિનારે સારું, સમજો વિશ્વારીમરે. શ્રું ૦ ॥ ૫ ॥
 પર પુદ્ગલ કરના નહિ રૂપર, મિદ્દ મુદ્દ નિર્મારે;
 સ્વામારિક નિઝગુણના કર્તા, રૂપર જગ જયકારરે. શ્રું ૦ ॥ ૬ ॥
 ચેતન રૂપર થાવે મહેતે, ધ્યાન કરી એક રૂપર,
 મુદ્દિસાગર રૂપર પૂજો; નિદાનંદ ગુણ મૂપરે. શ્રું ૦ ॥ ૭ ॥

૧૮ અથ શ્રી અરનાથ જિન સ્તવન.

શ્રીરે સિદ્ધાચન શેટ્યા-૫ રાગ.

શ્રી અરનાથજી વંદીએ, શુદ્ધ જ્ઞાન પ્રકાશી;
 જદ ચેતન ભેદે જ્ઞાનથી, દલે સકલ ઉદાસી. શ્રી અં ॥ ૧ ॥
 સંગ્રહનય એકાન્તથી, એક સત્તા માને;
 સર્વ જીવનો આતમા, એક દીપ્ત વિગાળે. શ્રી અં ॥ ૨ ॥
 વ્યવહારનય વિશેષથી, વ્યક્તિ વહુ દેરે;
 વ્યક્તિ વિના સત્તા કદી, કોઈ નજરે ન પેલે. શ્રી અં ॥ ૩ ॥
 સામાન્યને વિશેષથી, એક દ્રવ્યે સ્થિતિ;
 વ્યક્તિ અનંતા આતમા, અનેકાન્તની રીતી. શ્રી અં ॥ ૪ ॥
 માયા પુદ્ગલ ભાવથી, હતી જ્ઞાને માત્રી;
 ચૈતન્ય ભાવે જાણજો, માયા અછતી દાત્રી. શ્રી અં ॥ ૫ ॥
 એકાન્તે મિથ્યા સદા, નિત્યાદિક ભાવા;
 મુદ્દિસાગર ધર્મ છે, સ્વાદ્વાદ સ્વભાવા. શ્રી અં ॥ ૬ ॥

૧૯ અથ શ્રી મલ્લિજિન સ્તવનમ્.

દે સુવરકારી આ સંસાર થકી જો મુજને ઉદરે-૫ રાગ.

ઉપયોગ ધરી મલ્લિ જિનેશ્વર મળમાં સીવ મુલ ધારીએ;
 તર્જી વાલ દશા શુદ્ધ રમણતા યોગે કર્મ નિવારીએ. (ટેક)

प्रभु मुज सत्ता छे तुज समी, निर्मल व्यक्ति मुज चित्त समी;
 ने अशुद्ध परिणति तुन दसी. उपयोग० ॥ १ ॥
 निज भाव समलता रंगानुं, अंतर्भाषी प्रभुने गाशुं;
 प्रभु व्यक्ति समा अन्तर बाशुं. उपयोग० ॥ २ ॥
 चेतनता निजसां रंगानुं; प्रभु तुज मुज अन्तर दट जाशुं;
 मरजानंदी चेतन बाशुं. उपयोग० ॥ ३ ॥
 प्रभु बानुपदं नमन बाशुं, मुज सत्ता-रम मनन बाशुं;
 गुणटाणें गुण सट्ट निषजायुं. उपयोग० ॥ ४ ॥
 प्रभुप्राणें शुद्धदशा जाशुं, नेमं कष्टदो जग बाशुं;
 पुष्टिमागर जिनवर बाशुं. उपयोग० ॥ ५ ॥

२० अथ श्री मुनिमुखात् जिन स्तवस्तव.

एकमेक तुज ध्यानधीरे, थद झालुं तुज हाथ.	मन० ॥ ६ ॥
अरूपा अरूपीने मळेरे, साची जीवसगाड.	मन०
मुद्रिसागर जागीयोरे, आची मुक्ति वधाइ.	मन० ॥ ७ ॥

२१ अथ श्री नमिनाथ जिन स्तवनम्.

घोंगर घारी मारा साहिबा कायील मन जाजो-य राग.	
नमि निनवर नमं भावयी, मारं मोंया मोले;	
धर्मादि द्रव्य शक्तियो, एक गुणना न तोले.	॥ १ ॥
शुद्ध ध्यानमां आधीने, रंगोरगमां रमीयो;	
पातोधान मळी गरी, संश मात्र न रधीयो.	॥ २ ॥
हर ग्य ज्ञानि मळी गरी, नद भाव विहारे;	
ध्याना ध्येयना तानमां, सम्य सुखदां स्फुरे.	॥ ३ ॥
अनुभव ताळी लागना, आनंद सुमारी;	
परम मनु भादर्नमां, जोइ ज्ञानि ये मारी.	॥ ४ ॥
शुद्ध द्रव्य जेवूं नारहं, नेवूं पावें दीडूं;	
मलाए मग्या मधु, मन त्यागूं धीटूं.	॥ ५ ॥
तावें ध्यान ते माहरे, दोन मुजयी नाव;	
शुद्ध दनाना ध्यानमां, एकमेकना भांग.	॥ ६ ॥
एकमेकना योगमां, मनपोंदिर आग्या	
नाग्या जाजो नदि व्यक्तियी, वग ज्ञाने नाग्या.	॥ ७ ॥
शुद्ध वेग्याजोगी ज्ञानयी, एकमेक मळीया;	
मृज संसादाग्यानिधी, वेगे दोपो टडीया.	॥ ८ ॥
निरीक्षेय उपगोंगयी, शुद्ध रूपमां घट्टूं,	
मुद्रिसागर चिरमां, उगोनि ग्योतमां धरतूं.	॥ ९ ॥

२२ अथ श्री नेमिनाथ जिनस्तवन,

राग उपरान्त.

- राजुल कहे छे शामला, केम पाळा वलीया;
मुजने मूकी नाथजी, कोनाथी हलीया. ॥ १ ॥
- पशुदयाँ मनमां वशी, केम म्हारी न आणो;
खीने दुःखी करी प्रभु, हट फोगट ताणो. ॥ २ ॥
- लग्न न करवां जो हतां, केम आंही आव्या;
पोतानी मरजी विना, केम चीजा लाव्या. ॥ ३ ॥
- रुपभादिक तीर्थकरा, गृहवासे वसीया;
तेनाथी शुं तमे ज्ञानी के, आवी दूरे खसीया. ॥ ४ ॥
- शुकुन जोतां न आवडया, कहेवाता त्रिज्ञानी;
वनवानुं एम जो हतुं, वात पहेलां न जाणी. ॥ ५ ॥
- जादवकुळनी रीतडी, बोल बोली न पाळे;
आरंभी पडतुं मुंके, ते शुं ? अजुवाळे. ॥ ६ ॥
- काळा कामणगारडा, भीरु थइ शुं ? वलीया;
हुकमथी पशुआं दया, आण मानत वलीया. ॥ ७ ॥
- विरागी जो मन हतुं, केम तोरण आव्या;
आठ भवोनी प्रीतडी, लेश मनमां न लाव्या. ॥ ८ ॥
- मारी दया करी नहि जरा, केम अन्यनी करशो;
निर्दय थइने वाल्हमा, केम ठामे ठरशो. ॥ ९ ॥
- विरहव्यथानी अग्निमां, वळती मुने मूकी;
काळाथी करी प्रीतडी, अरे पोते हुं चूकी. ॥ १० ॥
- जगमां कोइ न कोइतुं, एम राजुल धारे;
रागीणी थइ वैरागीणी, मन एम विचारे. ॥ ११ ॥
- संकेत करवा प्यारीने, प्राणपति अहिं आव्या;

हरिणदयाधी बहु दया. प्रभु मुन पर लाव्या. ॥ १२ ॥

भवना लग्न निवारवा, जान मुक्तिनी आर्गी;
आखे आख भिन्नार्चने, मने मुक्तिमां ताणी. ॥ १३ ॥

हुं भोळी समत्री नही, साची जगमां अकळा;
नाथे नेह निभावीयो, घन्य स्वामी सवळा. ॥ १४ ॥

भोगाकळीना जोरणी, एह वासमां फासीया;
रूपभादिक तीर्थकरा, लज्जना संग रसीया. ॥ १५ ॥

भोगाकळीना भभावर्था, मारो संग न कीथो;
प्रसन्नचारी मारा स्वामिनी, जज्ञ जगमां लीथो. ॥ १६ ॥

रुने नेतावा आर्याया, स्वामी उपकारी.
आड भयानी भीतरी, गुरी पाळी मारी. ॥ १७ ॥

हाथाहाथ न घेतव्यो, स्वामी गणगर्गी;
स्वामीना व रुचणी, हूं थड वरगर्गी. ॥ १८ ॥

विज्ञानीना कायमा, काड भाव न मारी.
शत्रुव्य वरागण वर्नी, गड वनना गार्गी. ॥ १९ ॥

नदी गणगण मादवी, मादना व माया;
आनवी जगत्रीदना नाशक लज्जनाया. ॥ २० ॥

नर व नारी हूं नदी वृद्धगठरी हूं ग्वारी,
वृद्धगठ वीया गळ्या गड वृद्ध हूं मारी. ॥ २१ ॥

नामगणना भवत हूं वृद्ध वनन मारी.
आनवाणी अश्वारणी कः मारी न जानि. ॥ २२ ॥

भनवती मारी भावदी, नमःगणना दूःखी.
विषय उहाण मारी, काड काय न मारी. ॥ २३ ॥

नर व नारी वनना वन वरीय नारी.
इश्वरान माया वन वन वनना मारी. ॥ २४ ॥

बनी वैरागण नेमिनी, पासे झट आवी;	
उपकारी स्वामी कर्या, संयम लय लावी.	॥ २५ ॥
शोभा सतीनी मोटकी, जग राजुल पामी;	
रहनेमिने बोधथी, थइ गुण विश्रामी.	॥ २६ ॥
एक टेकी थइ राजुले, भाव स्वामी कीधा;	
अदभूत चारित्र धारीने, जगमां जश लीधा.	॥ २७ ॥
साची भक्ति स्वामिनी, अंतरमां उतारी;	
नवरस रंगे झीलती, लहे सुख खुमारी.	॥ २८ ॥
चेतन चेतना भावथी, एक संगे मळीयां;	
क्षपकश्रेणी निस्सरणीथी, शिवमंदिर भळीयां.	॥ २९ ॥
कर्म कटक संहारीने, नेम राजुल नारी;	
शिवपुरमां सुखीयां थयां, वंदु वार हजारि.	॥ ३० ॥
शुद्ध चेतन संगमां, शुद्ध चेतना रहेशे;	
बुद्धिसागर भक्तिथी, शाश्वत सुख लहेशे.	॥ ३१ ॥

२३ अथ श्री पार्श्वजिन स्तवनः

राग उपरनो.

पार्श्व प्रभु प्रभुतामयी, मारे मोटुं शरणे;	
मेरु अवलंबी कहो, कोण झाले तरणु.	॥ १ ॥
भाव चिंतामणी तुं प्रभु, शाश्वत सुख आपे;	
चउ निक्षेपे ध्यावतां, भवनां दुःख कापे.	॥ २ ॥
तारुं मारुं आंतरुं, एकलानता टाळे;	
अनंति संगथी, दुःख कोइ न काळे.	॥ ३ ॥
दशा परिणामथी, निशदिन तुज भेटुं;	
दृष्टिथी देखतां, लेश लागे न छेटुं.	॥ ४ ॥

रिणदयाधी बहु दया. महु मुन पर लाव्या. ॥ १२ ॥

मरना लग्न निवारवा, जान मुक्तिनी आनी;
भावे आंग भित्तारिने, मने मुक्तिमा नार्नी. ॥ १३ ॥

हुं भोळी समर्ती नही, माची जगमां अरळा;
नाथे नेह निमावीयो, धन्य स्वामी सवळा. ॥ १४ ॥

भोगावळीना जोख्यो, गृह वाममां फर्माया;
रूपमादिक तीर्थकरा, लळना मंग रमीया. ॥ १५ ॥

भोगावळीना भभावर्था, मारो मंग न कीथो,
ब्रह्मचारी मारा व्यापिनी, जज्ञ जगमां लीथो. ॥ १६ ॥

स्त्रीने नेतावा भार्याया स्वामी उपहारी
मात नवानी धीनदी. उरी ११/१ मार. ॥ १७ ॥

श्रीगुरुदेव नमः ॥ १८ ॥
॥ १९ ॥

॥ २० ॥

॥ २१ ॥

॥ २२ ॥

॥ २३ ॥

॥ २४ ॥

॥ २५ ॥

बनी वैरागण नेमिनी, पासे झट आवी;	
उपकारी स्वामी कर्या, संयम लय लावी.	॥ २५ ॥
शोभा सतीनी मोटकी, जग राजुल पामी;	
रहनेमिने बोधयी, थड गुण विश्रामी.	॥ २६ ॥
एक टेकी थड राजुले, भाव स्वामी कीधा;	
अद्भूत चारित्र धारीने, जगमां जश लीधा.	॥ २७ ॥
साची भक्ति स्वामिनी, अंतरमां उतारी;	
नवरस रंगे झीलती, लहे सुख खुमारी.	॥ २८ ॥
चेतन चेतना भावयी, एक संगे मळीयां;	
क्षपकश्रेणी निस्सरणीथी, शिवमंदिर भळीयां.	॥ २९ ॥
कर्म कटक संहारीने, नेम राजुल नारी;	
शिवपुरमां सुखीयां थयां, वंदु बार हजारी.	॥ ३० ॥
शुद्ध चेतन संगमां, शुद्ध चेतना रहेसे;	
बुद्धिसागर भक्तिथी, शाश्वत सुख लहेसे.	॥ ३१ ॥

२३ अथ श्री पार्श्वजिन स्तवनः

राग उपरनो.

पार्श्व प्रभु प्रभुतामयी, मारे मोडुं शरणुं;	
मेरु अवलंबी कहो, कोण झाले तरणु.	॥ १ ॥
भाव चिंतामणी तुं प्रभु, शाश्वत सुख आपे;	
चउ निक्षेपे ध्यावतां, भवनां दुःख कापे.	॥ २ ॥
तारुं मारुं आंतरुं, एकलीनता टाळे;	
सादि अनंति संगथी, दुःख कोइ न काळे.	॥ ३ ॥
शुद्ध दशा परिणामथी, निशदिन तुज भेटुं;	
शुद्ध दृष्टिथी देखतां, लेश लागे न छेटुं.	॥ ४ ॥

ભાવ વીર્ય નિજમાં ભઝ્યું, વાગ્યું જિતનગારું;
 ફરક્યો વિજયનો વાવટો, ક્ષાયિક સુખ સારું. ॥ ૯ ॥
 આનંદમંગલ જીવમાં, જ્ઞાન દિનમણિ પ્રગટ્યો;
 દર્શનચંદ્ર પ્રકાશીયો, તવ મોહજ વિઘટ્યો. ॥ ૧૦ ॥
 અનંતગુણ પર્યાયનો, જીવ ભોગી સવાયો;
 બુદ્ધિસાગર મંદિરે, ચેતન ઇટ આયો. ॥ ૧૧ ॥

“ કલશ ”

ઓહવ રંગ વધામણાં, પ્રભુ પાસને નામે-પ.રાગ;
 ચોવીશ જિનવર ભક્તિથી, ગાયા ગુણ રાગે;
 ગાશે ધ્યાશે જે પ્રભુ, તે અન્તર જાગે. ॥ ૧ ॥
 અન્તરના ઉદ્યોતથી, હોય મંગલ માલા;
 મનમંદિર પ્રભુ આવતાં, ટલે મોહના ચાલા. ॥ ૨ ॥
 જિનભક્તિ નિજ રૂપ છે, ચેતન ઉપયોગી;
 અનંતગુણપર્યાયનો, સમયે હોય ભોગી. ॥ ૩ ॥
 ફલહલ જ્ઞાનની જ્યોતિમાં, જડ ચેતન ભાસે;
 ચેતન પરમેષ્ટી સદા, એમ જ્ઞાની પ્રકાશે. ॥ ૪ ॥
 ચેતનની શુદ્ધ ભક્તિથી, શુદ્ધ ચેતન પરખું;
 અનેકાન્તનય દાષ્ટિથી, પ્રભુ ગાંઝે હરખું. ॥ ૫ ॥
 સંવત ઓગણીસ ચોસટે, પુનમ દિન સારો;
 અપાટ શુદ્ધ પક્ષમાં, ગામ માણસા ધારો. ॥ ૬ ॥
 સોમવાર ચટતા દિને, ચોવીસ જિન ગાયા;
 અન્તરના ઉપયોગથી. સત્ય આનંદ પાયા. ॥ ૭ ॥
 સુખસાગર ગુરુ પ્રેમથી, બુદ્ધિસાગર ગાવે;
 ગાશે ધ્યાવશે જે અર્થી, તે શિવસુખ પાવે. ॥ ૮ ॥

तुज मुज अंतर भागजे, सयम गुण युक्ति;	
सोय भेदने दर्शने, सुर लहिशुं मुक्ति,	॥ ५ ॥
मुक्तिमां मल्लुं मधु, एम निश्चय धार्यो;	
ध्याने रंग वचामर्गा, मोह मात्र विसार्यो.	॥ ६ ॥
तुज मंगी यइ चेतना, शुद्ध वीर्य उल्लामी ?	
बुद्धिमागर जागीयो, चेतन विश्वामी.	॥ ७ ॥

२४ अथ श्री महावीर जिनस्तवनम्

राग उपरतो.

विशालानंदन वीरजी, मनमंदिर आवो;	
मात्र वीरता पाटगी, मधु मेमे जगारो.	॥ १ ॥
भाव वीर मंचारधी, मधु मोह न आवे;	
दृश्यवीर मचारवा, मोहनं तोर फारे.	॥ २ ॥
व्यास निशेय शरप, भाव वीर्यना धारी	
ममकिन गुण शशा धरि, मधो नं मंचारी	॥ ३ ॥
भाव वीर्य मगटाइवा आलवन मानुं;	
अयवमम शारिहमा, मन मारं गानुं.	॥ ४ ॥
अयवमम न हनुं. शारिक गुण जान;	
शारिक वीर्यता शर्यान, रगो मज मज.	॥ ५ ॥
मममम मजने हा शिक, भाव वीर्य अनन	
योग धरता शर्याने उर वीर्यने मन.	॥ ६ ॥
मनि मगी पुद्गल निवे, ने वीर्य करानु	
मममगी धरता शर्याने उर न जानुं.	॥ ७ ॥

भाव वीर्य निजमां भळ्युं, वाग्धुं जितनगारुं;
 फरक्यो विजयनो वावटो, क्षायिक सुख सारुं. ॥ ९ ॥
 आनंदमंगल जीवमां, ज्ञान दिनमणि प्रगळ्यो;
 दर्शनचंद्र प्रकाशीयो, तव मोहज विघट्यो. ॥ ૧૦ ॥
 अनंतगुण पर्यायनो, जीव भोगी सवायो;
 बुद्धिसागर मंदिरे, चेतन झट आयो. ॥ ૧૧ ॥

“ કલશ ”

ઓછવ રંગ વધામણાં, પ્રભુ પાસને નામે-પ રાગ;
 ચોવીશ જિનવર ભક્તિથી, ગાયા ગુણ રાગે;
 ગાશે ધ્યાશે જે પ્રભુ, તે અન્તર જાગે. ॥ ૧ ॥
 અન્તરના ઉદ્યોતથી, હોય મંગલ માळा;
 મનમંદિર પ્રભુ આવતાં, ટલે મોહના ચાळा. ॥ ૨ ॥
 જિનભક્તિ નિજ રૂપ છે, ચેતન ઉપયોગી;
 અનંતગુણપર્યાયનો, સમયે હોય ભોગી. ॥ ૩ ॥
 ઘ્રલઘ્રલ જ્ઞાનની જ્યોતિમાં, જડ ચેતન ભાસે;
 ચેતન પરમેષ્ટી સદા, એમ જ્ઞાની પ્રકાશે. ॥ ૪ ॥
 ચેતનની શુદ્ધ ભક્તિથી, શુદ્ધ ચેતન પરખું;
 અનેકાન્તનય દૃષ્ટિથી, પ્રભુ ગાંડને હરખું. ॥ ૫ ॥
 સંવત ઓગણીસ ચોસટે, પુનમ દિન સારો;
 અપાટ શુભ પક્ષમાં, ગામ માણસા ધારો. ॥ ૬ ॥
 સોમવાર ચઢતા દિને, ચોવીસ જિન ગાયા;
 અન્તરના ઉપયોગથી, સત્ય આનંદ પાયા. ॥ ૭ ॥
 સુખસાગર ગુરુ પ્રેમથી, બુદ્ધિસાગર ગાંઠે;
 ગાશે ખ્યાલશે જે ભયી, તે શિવસુખ પાંઠે. ॥ ૮ ॥

અથ વિંશતિ વિહરમાન જિનસ્તવન પ્રારંભ.

॥ ૧ ॥ શ્રી ત્રીમંથર જિન સ્તવન-રાગ ઝરમો.

- ત્રીમંથર જિન સ્વપ્નાં, હું તો રહિયો રાગો; ॥ ૧ ॥
 માર નર્મને ટાલવા, શુદ્ધ પરિણતિ માગી.
 માય કર્મના નાશથી, દ્રવ્ય કર્મ ટલે છે; ॥ ૨ ॥
 નાપક માયાથી યથા, મૈન્ય પાહું મલે છે.
 રાગ દ્વેષ માય કર્મ છે, દ્રવ્ય કર્મ પ્રહાવે; ॥ ૩ ॥
 રાગ દ્વેષ ટલવા થકી, દ્રવ્ય કર્મ ન આવે.
 નિઘ્રય શુદ્ધ ચરિત્રથી, રાગ દ્વેષ ટલે છે; ॥ ૪ ॥
 રાગ દ્વેષ ટલવા થકી, જિન ભક્તી મલે છે.
 ચેતન શુદ્ધ સ્વભાવમાં, ભીનતા ભણ થાવે; ॥ ૫ ॥
 સ્વારે મહાજાનંદનો, અનુમય મન આવે.
 સયોપશમ જ્ઞાને કરી, પ્રભુ ધ્રેણિ ચરિયો; ॥ ૬ ॥
 શુદ્ધ ધ્યાન મદા ગમ્યથી, મોહ સાથે ભાડિયો.
 જય ભક્તી અંગી કરી, નવ રુદિ પાવો; ॥ ૭ ॥
 બુદ્ધિસાગર ધ્યાનથી, પ્રભુ અંતર આવો.

અથ ૨ યુગમંથર જિન સ્તવન.

- પ્રાંપરધારી થાલ્લમા કાચીલ મતજાજો-ય રાગ.
 યુગમંથર જિન સેવના, મુગ્ધ મનમાં મીઠી; ॥ ૧ ॥
 સ્યાદ્વાદ દાષ્ટિ થકી, જિન સેવા મેં દીઠી.
 જેવું તારું રૂપ છે, સેવા પણ તેવી; ॥ ૨ ॥
 યોગાતીતની સેવના, યોગથી કેમ કરેવી.
 હેડપાતીતની મેવના, હેડપાતી ન થાશે;

क्रियातीतनी सेवना, केम करीने कराशे. ॥ ३ ॥

शुद्ध भक्तिथी सहु थशे, भक्तिथी प्रभु पासे;

बुद्धिसागर सेवना, शुद्ध भक्तिथी थाशे. ॥ ४ ॥

अथ ३ बाहुजिन स्तवनम्.

राग उपरनो.

बाहु जिनेश्वर वापजी, एक शरणं तमारुं;

भाव शरण प्रभुतुं कर्युं, मन मान्युं मारुं. ॥ १ ॥

शुद्ध स्वभाव जे ताहरो, नित्य ते अनुसरवो;

परभाव दूरे त्यागीने, स्वामी दिल धरवो. ॥ २ ॥

मोहनी शिख निवारतां, शुद्ध शरणं थाशे;

व्यक्ति भाव शुद्धात्मनो, त्यारे शिघ्र कराशे. ॥ ३ ॥

उपशम आदिभावथी, शरणं तुज साचुं;

बुद्धिसागर भावथी, प्रभु शरणथी राचुं. ॥ ४ ॥

अथ ४ सुबाहु जिन स्तवनम्.

राग उपरनो.

स्वामी सुबाहु शोभता, क्षायिक गुणधारी;

पारिणामिक भावथी, जीवन जयकारी. स्वामी०॥१॥

औदायिक भाव निवारीयो, शुद्ध व्यक्ति समारी;

अकळ कळा जिनदेवनी, अंतरमां उत्तारी. स्वामी०॥२॥

ध्याने प्रभु दिल आवीने, मारुं वान वधारो;

बुद्धिसागरने प्रभु, तुं प्राणथी प्यारो. स्वामी०॥३॥

अथ ५ गुजातप्रभु स्तवनम्.

राग उपरमो.

स्वाधी गुजात सोदायना, अंतरमा उतापी;
 प्रोधादि चार बैरियो, मभु देमो शर्पा. स्वाधी॥ १ ॥
 ज्यां मभु भ्याननो जोगुनी, मोहादि न मचार;
 मभुस्मरण शुद्ध भावना, रागे विषयरिकार. स्वाधी॥ २ ॥
 उपमादिक भावना, जने सम्पत् भानि;
 बुद्धिसागर भाक्तिगी, प्राप्तिन गुगुणात्रे. स्वाधी॥ ३ ॥

अथ ६ स्वयंप्रभु स्तवनम्.

राग उपरमो.

स्वयं मभु जिन प्राजपी, लोकायांक मकाशी;
 सायिक नव रुदि लही, शक्ती सकल उदासी. ॥ १ ॥
 प्राक्ति अनंति आत्मनी, निर्मल घट मगरी;
 मोहदशा जे अनादिनी, सणमाहे विपरी. ॥ २ ॥
 समवसरणमा बैसीने, शुद्ध तत्त्व मकाशुं;
 अद्वा समयकिन योगी, भविजन मन वासुं. ॥ ३ ॥
 नुन बाणी अवलंबने, भवतलधि तरां;
 बुद्धिसागर टेकपी, निर्मल मुख वरां. ॥ ४ ॥

अथ ७ रुपमानन स्तवनम्.

मही यमुनाके तीर ऊडे दोय पपीयां-प राग.

रुपमानन जिनराज कृपालु जगधणी,
 भावतिमिर हरवा मभु जगमां दिनमणि;

रत्नत्रयिना नाथ सेवक हाथ झालजो,
 जाणी बाल तमारो ज प्रेमे पाळजो. ॥ १ ॥
 लोकोत्तर तुं देव खरेखर जाणीयो,
 वीतराग भगवंत हृदयमां आणीयो;
 तव आज्ञामां धर्म खरेखर में लह्यो,
 वस्तु धर्म स्याद्वाद खरो दिल सदह्यो. ॥ २ ॥
 भाव धर्म चिन्तामणि पुण्ये में लह्युं,
 काल अनादि मिथ्याविष झट दूर धयुं;
 भाव धर्म शुद्ध चरण कृपा करि आपजो,
 शाश्वत मुखमय क्षायिक पदमां थापजो. ॥ ३ ॥
 गुणस्थानक निस्सरणीए प्रभुजी चढावजो,
 परम प्रभुनां दर्शन सत्य करानजो;
 तारक नाम धरावी शामाटे न तारता,
 साचा स्वामी सेवक दोष निवारता. ॥ ४ ॥
 फेकल ज्ञानधी छानुं न बहु हुं शुं कहुं,
 शुद्ध स्वल्प तमारुं हृदयमां हुं वहुं;
 बुद्धिसागर अकल कला धणी तारशो,
 जाणी बाल तमारो जगत्धी उद्धारशो. ॥ ५ ॥

अध ८ अनंतवीर्य स्तवनम्.

पंथो वीर जितेधरनाथा-ए राग.

अनंतवीर्य जगमां जयकारी, भाव दया उपकारी रे;
 तार्यो जगमां नर ने नारी, जाणीनी बलिदारी रे. अ० ॥ १ ॥
 गुराबास छंडी अनगारी, फेकल ज्ञानना धारी रे;
 जगतिनकारी कर्म निवारी, शुद्ध रमणता नारी रे. अ० ॥ २ ॥

नर रुतशी गुणनी वगारी, तर मनि गुणकारी रे;
 कनककमलनी पूरी विगारी, भक्त रुतला नरु तागिरे. अ० ॥३१॥
 शरीरगम बज योगे शाने, शानिक बीरु रगारी रे;
 बुद्धिगागर जिन मंगारी, निद पुद भरगारी रे. अ० ॥ ४ ॥

अथ १. सारप्रभ स्तवनम्.

राग केरागं.

दोष भटार रति गुणप्रभ, प्रसन्न भग प्रगकारीरे;
 शान्य भगति रति भजान न भय, जोरु दूगंज निगारीरे. दो. १
 राग देव भगति काम दाली, भिन्ना निगणकारीरे,
 दानादिक भंगण निगारी, देव भया गुणकारीरे. दो. १
 देवनां भजण साक्षां गुणप्रां, रीतण पद पारीरे;
 बुद्धिगागर देव भयो मे, रीदुन बार दगारीरे. दो. ३

अथ १० विशाल जिन स्तवनम्.

राग केरागं.

बंदु भावे विशाल प्रभुजी, जेनी मीठी बाणीरे;
 साकर हारी तृणमां प्रवेनी, पीले मानव घाणीरे. अं० ॥ १ ॥
 कारण पंचधी कार्यनी सिद्धि, कर्मोद्यम भावीभावेरे;
 काल स्वभाव ए पंचधी जाणो, बननो कार्य बनावेरे. अं० ॥२॥
 एकान्तपसं भिन्नावादी, अणसो प्रेसठ वारीरे;
 पंच कारणे कार्यनी भिद्धि, माने स्यादाद वारीरे. अं० ॥ ३ ॥
 गुन शासन अमृतस पीधुं, भिन्ना विष दूर कीधुंरे;
 बुद्धिगागर सम्पन्न ज्ञाने, परमानंद पद स्वीधुंरे. अं० ॥ ४ ॥

अथ ११ वज्रंधर स्तवनम्.

साहित्य सांभल्लोरे-ए राग.

वज्रंधर प्रभुरे, वेगे मुज घर आवो;
दर्शन योगथी रे, करशुं भक्ति बधावो. ॥ १ ॥
स्वामी तुं मळे रे, भवोभव भावठ भारी;
प्रभु गुण ओळखी रे, थड्यो तुज पद रागी. ॥ २ ॥
गुणथी जे हळ्यो रे, ते तो कहो केम छोडे;
सच्चा तव सपी रे, व्यक्तिथी प्रभु जोडे. ॥ ३ ॥
तन्मयता लही रे, प्रभुनी संगे रहीशुं;
बुद्धयन्धि एम भणे रे, प्रभुगुण व्यक्तिथी लहिशुं. ॥ ४ ॥

अथ १२ चंद्राननप्रभु स्तवन.

राग उपरनी.

चंद्रानन प्रभु रे, केवल ज्ञानना दरीया;
अनेतगुण पर्यायथी रे, समये समये भरीया. ॥ १ ॥
उत्पत्ति न्यय धुवता रे, समये समये नाची;
भामद्वयसां ते वारी रे, तेसां गरीयो तुं मारी. ॥ २ ॥
धन्य धन्य वीतरागता रे, शुद्धासुखस भोगी;
माया मन दमी रे, साध निजगुण घोनी. ॥ ३ ॥
सगुण तास रे, वीर्य ज्ञानथी साहे;
वाटि दिन दसु रे, आनिल तज गुण साहे. ॥ ४ ॥

અથ ૧૩ ચંદ્રવાહુ સ્તવનમ્.

તુમે વહુ મંત્રિરે સાહિયાં-૯ રાગ.

ચંદ્રવાહુ તિને સાંખલો, મારો કરનો ઉદાર;
 શરણાગતનેરે તારનાં, માટે વહુ ઉપકાર. ચંદ્ર૦ ॥ ૧ ॥
 મમુ તુજ મક્ત અનેક છે, મારે તો મન પક્;
 પુણ્યલંબન તું પદો, મમમાં તારરે ટેક. ચંદ્ર૦ ॥ ૨ ॥
 ઉપકારી અરિદંભત્રી, તારો ત્રિમુવન રાજ;
 વરુણા કરીને રે તારનાં, રહેશે સેવક ભાજ. ચંદ્ર૦ ॥ ૩ ॥
 શુદ્ધ રૂપ તારું સ્વર્ગ, સ્મરનાં શ્રાવે રે વલેગ;
 મુદિસાગર ધ્યાનથી, આનંદ હોય દંભેગ. ચંદ્ર૦ ॥ ૪ ॥

અથ ૧૪ મુજંગદેવ સ્તવનમ્.

રાગ ઉપરનો.

મુજંગદેવ માવે મત્તો, મય સગલો દરનાર;
 પુરુષોત્તમ મગવાન છો, માવ દયાના ખંડાર. મુ૦ ॥ ૧ ॥
 ચોપ્રીત અતિગ્રવ શોભના, વાળી ગૂણ છે પાંપ્રીત;
 શામનપતિ ત્રિમુવન પળી, પરમગ્રમ્મ જગદીશ. મુ૦ ॥ ૨ ॥
 સ્મરણ મનન તારું કર્યું, ઉપયોગે પર્વો દેવ;
 મુદિસાગર પારત્રી, તારી માલી છે સેવ. મુ૦ ॥ ૩ ॥

અથ ૧૫ ઈશ્વર જિન સ્તવનમ્.

મયમ જિનેશ્વર પ્રજાપ્રીતે-૯ રાગ.

પ્રાર્થિત ઈશ્વર મન વગ્યો, સ્વામી વિજપુર સાય;
 નારદ ત્રિમુવન પતિ નવે મેવે શામજો,

वाळकनो झट हाथ. अ० ॥ १ ॥

जय जय जग चिंतामणि, जग गुरु ज्ञानावतार;

तुज सरखा स्वामी मुज मस्तक गाजता,

शो छे कर्मनो भार. अ० ॥ २ ॥

चार निक्षेपे तुं वडो, शरणागत रखवाळ;

समवसरणमां चार मुखे द्यो देशना,

करता मंगळ माळ. अ० ॥ ३ ॥

उत्पत्ति व्यय ध्रुवता, शुद्ध निरंजन देव;

बुद्धिसागर तन्मयता प्रभु साथमां,

शुद्ध स्वभावे छे सेव. अ० ॥ ४ ॥

अथ १६ नमि जिनस्तवनम्.

राग उपरनो.

नमि जिनवर प्रभु चरणमां, निर्मल चेतन लीन;

नीचा नमता ऊंचा चढता सिद्धिमां, क्षायिक भावे पीन. न० ॥ १ ॥

ज्ञानदर्शन चारित्रनो, तुजमां आविर्भाव;

रत्नत्रयिनी ऐक्यता चरणसेवन थकी, वनशे शुद्ध वनाव. न० ॥ २ ॥

चरणसेवन ते ध्यान छे, दर्शन ज्ञान स्वरूप;

बुद्धिसागर चरणशरण एकलीनता, आनंदघन चिह्न. न० ॥ ३ ॥

अथ १७ श्री वीरसेन जिनस्तवनम्.

राग उपरनो.

वीरसेन जिन विनवुं, वीनतडी दिल धार;

भवदुःख वारीने तारक शिव सुख दीजीए, कर मोटो उपकार. वी० १

अनंत गुण भोगी तुं प्रभु, करुणावंत महंत;

પ્રાપ્તિ પ્રદેશે સાધિક સુખ અનંતયી, પરિયો તું મગર્વત. વીં ॥ ૨ ॥
 અનંત ગુણર્પારે ધ્રુવના, પરપુદ્ગલ નહિ સંગ;
 કારણ કાર્યપણે સમયે ગુણ પરિણમે, નિર્મલ પ્રમુ ગુણ ચંગ. વીં ॥ ૩ ॥
 ઉપયોગી મદુ દ્રવ્યનો, લોકાન્તોક પ્રત્યક્ષ;
 શુદ્ધિસાગર અંતર અનુભવે, ચિદાનંદ ગુણ દક્ષ. વીં ॥ ૪ ॥

અથ ૧૮ મહાભદ્ર જિનસ્તવનમ્.

શ્રુતમ જિનેશ્વર પ્રીતમ માહતેરે-૯ રાગ.
 મહાભદ્ર જિનવર પ્રમુ ઉપદિશેરે, દ્રવ્ય વિશેષ સ્વભાવ;
 પરિણામિકતા કર્તૃતા તપા રે, જ્ઞાયકતા મુખ દાવ. મહાં ॥ ૧ ॥
 ગ્રાહકતા મોક્ષરૂતા જીવમાં રે, રક્ષણતા ત્રયકાર;
 દ્યાપ્યાધ્યાપ્યકતા સાપેક્ષી રે, અનેકાન્ન મન ધાર મં ॥ ૨ ॥
 આધારાધેયતા તમ જાણજો રે, જન્ય જનકતા વોધ;
 અગુરુ લઘુતા વિભુતા દેનુતા રે, કારકતા ઘટ જોધ. મં ॥ ૩ ॥
 પ્રભુતા ભાવૃકતાઽભાવૃકતા રે, સ્વકાર્યપણું મુલકાર;
 સ પ્રદેશપણું તેમ જાણજો રે, ગતિ સ્વભાવ વિચાર. મં ॥ ૪ ॥
 સ્થિતિ સ્વભાવ ને અવગાહકપણું રે, અશ્વંડના નિર્ધાર;
 અચલ અમંગલપણું અક્રિયતારં, સક્રિયતા ત્રયકાર. મં ॥ ૫ ॥
 ધ્યાને ધારો દિલમાં ધાવને રે, નિર્મલ રૂપ પમાય;
 શુદ્ધિમાગર વન્નુ સ્વભાવમાં રે, શાશ્વત ધર્મ સદાય. મં ॥ ૬ ॥

અથ ૧૯ દેવયશા જિનસ્તવનમ્.

અમિનદન જિન દર્શન-૯ રાગ.
 દેવયશા જિન દર્શન યોઠટું, નય ગમ ભંગ વિચાર;
 તત્ત્વ સ્વરૂપો વન્નુ વિચારનાં, દર્શન ત્રય ત્રયકાર. દે

परिपूर्णशेरे वस्तु देखतां, न रहे किंचित् भेद;
 अल्पांशेजन देखे वस्तुने, तेना मनमां रे खेद. दे० ॥२॥
 पड् दर्शन पण जिन दर्शन विपे, सापेक्षेरे समाय;
 अनेकांत जिन दर्शन सेवतां, चेतन धर्म पमाय. दे० ॥३॥
 स्याद्वादवादीरे धर्मने पारखे, पामे दर्शन धर्म;
 बुद्धिसागर निर्मल दर्शने, अनंत शाश्वत शर्म. दे० ॥४॥

अथ २० अजीतवीर्य स्तवनम्.

गिरुआरे गुण तुमटना-ए राग.

अजीतवीर्य जिनवर नमुं, जग वंधव जग त्रातारे;
 दीनदयालु दिनमणि, निष्कामी सुखदातारे. अजी. ॥ १ ॥
 व्यक्तिभाव अनंतता, गुण पर्याय विलासीरे;
 अगुरु लघु अवगाहना, लोकांते नित्य वासीरे. अ० ॥ २ ॥
 द्रव्य भाव वे कर्मने, ध्यान थकी तें वाळ्युरे;
 सादि अनंति भंगथी, अंतर्धनने वाळ्युरे. अ० ॥ ३ ॥
 असंख्य प्रदेशे निर्मली, ज्योति अनंत प्रकाशीरे;
 केवल ज्ञान प्रमाणथी, वनियो हुं विश्वासीरे. अ० ॥ ४ ॥
 रंगायो तुज दर्शने, उपयोगे घट जागुरे;
 समकित श्रद्धा योगथी, जित नगरं वाग्युरे. अ० ॥ ५ ॥
 अनुभव वाजां वागीयां, ध्यान मेव खुब गाज्योरे;
 दानादिक अंतराय तो, मनमां अतिशय लाज्योरे. अ० ॥ ६ ॥
 निर्मळ सुख वधामणुं, चेतन गृहमां आव्युरे;
 बुद्धिसागर ध्यानथी, शाश्वत शर्म पमायुरे. अ० ॥ ७ ॥

क्षेत्र भेदना विरहने, तव उपयोग टाले;
 तुज भक्तिमां मुक्ति छे, मोहनुं जोर गाळे. श्रीसीमंधर० ॥ ४ ॥
 आढा जलधि गिरि भेदीने, तुज दर्शन करशुं;
 बुद्धिसागर प्रभु मळे, एक ठामे ठरशुं. श्रीसीमंधर० ॥ ५ ॥

सीमंधर स्तवनम्,

राग उपरनो.

श्रीसीमंधर स्वामीनुं, शरणुं एक साचुं;
 प्रेमीमां प्रेमी प्रभु, तव वण सहु काचुं. श्रीसीमंधर० ॥ १ ॥
 स्मरण मनन एकतानता, करतां एक तारी;
 भक्तिथी भागे आंतरो, शुद्ध चारित्र धारी. श्रीसीमंधर० ॥ २ ॥
 मारा मनमां तुं एक छे, पूर्णानंदविलासी;
 बुद्धिसागर वंदना, करतां सुखवासी. श्रीसीमंधर० ॥ ३ ॥

श्रीसिद्धाचल स्तवनम्.

थांपरवारी साहिया कावालि मतजाजो-ए राग.

आदीश्वर अरिहंतजी, सुखना छो दारिया;
 विमलाचलवासी प्रभु, रत्नत्रयी भरिया. ॥ १ ॥
 आदीश्वरना ध्यानधी, घट आनंद आव्यो;
 प्रभुगुणमां लीनता धतां; एकरूप सुहायो. ॥ २ ॥
 अनुभव अमृत पानमां, चेतन सुख भोगी;
 निर्मल शुद्ध स्वभावनो, योग साधे योगी. ॥ ३ ॥
 भक्ति क्रिया ने ज्ञानधी, विमलाचल यात्र;
 करशे ने जन धावशे, परमानंद पात्र. ॥ ४ ॥

સંયમ તપની અગ્નિથી, કેમ દેહ દહોછો. ॥ ૪ ॥

વોલો વોલો પ્રેમીઢા, મારુ હૈયડું કંપે;
વૈરાગી સ્થૂલિભદ્રજી, હવે વચનને જંપે. ॥ ૫ ॥

શાળી થડ કેમ મૂલતી, વાત તત્ત્વની સારી;
નવરસમાં શું સુખ છે, બોલ વોલ વિચારી. ॥ ૬ ॥

ભોગમાં રોગના ઓઘ છે. ભોગથી નહિ શાન્તિ;
ક્ષણિક વિષયાનંદમાં, કોણ ધારશે શ્રાન્તિ. ॥ ૭ ॥

કાયા આધીન ભોગ છે, કાયા વિઘ્ના ભરેલી;
વૃદ્ધપણામાં દેહમાં, કરચલીયો વળેલી. ॥ ૮ ॥

ગંદીકાયા ઘુંથવી, ભોગ એ છે સ્વોટો;
હુક્કર વિઘ્નામાં રમે, ન રમેજન મોટો. ॥ ૯ ॥

અસ્થિ ઘુસી કૂતરુ, મનમાં સુશ થાતું;
લોહી પોતાતું ઘુસીને, મનમાં મકલાતું. ॥ ૧૦ ॥

ભોગની તેવી છે દશા, યોગી કેમ મુંઝે;
માટે ધારે વેપને, યોગી વ્રહ્મને ઘુજે. ॥ ૧૧ ॥

વોધ દેવાને આવિયો, યોગી વૈરાગી;
રાગ થકી નહિ આવિયો, વ્રહ્મ જ્ઞાનથી જાગી. ॥ ૧૨ ॥

ઢાહ્યો ઢમરો થડ હવે, ધર્મ આશને પુરુ;
શુરુ કૃપાથી કાર્યને, મૂકું નહિ હું અધુરુ. ॥ ૧૩ ॥

પ્રેમના પ્યાલા મોહથી, પીનારા દુઃસ્વી;
ક્ષણિક વિષયાનન્દમાં, કોઈ થાય ન સુસ્વી. ॥ ૧૪ ॥

પ્રેમના પ્યાલા ફોડીને, અમે સંજમ લીધું;
અનુભવ અમૃત ચાસીને, મનડું સ્થિર કીધું. ॥ ૧૫ ॥

મોહ માયાની પ્રીતડી, જ્ઞાંજ્ઞવા જલ જેવી,
વાજીગર જેવી વાજી છે; મોહ પ્રીતડી તેવી. ॥ ૧૬ ॥

- राग द्वेपने टाळतां, थाय लेश न आधि. ॥ २९ ॥
 व्यापारी व्यापारमां, तनु कष्ट न जाणे;
 मुनिवर संयम साधता, दील क्लेश न आणे. ॥ ३० ॥
 अमृतरसना भोगीडा, अमृतना रागी;
 जोगदशमां जोगीडा, अन्तर वैरागी. ॥ ३१ ॥
 अन्तरना उपयोगथी, आनंद खुमारी;
 क्लेश दशा विसरी सहु, जड प्रेम निवारी. ॥ ३२ ॥
 संयम तपनी अग्निथी, कर्म काष्ट वळे छे;
 अन्तरात्मना प्रेमथी, भव भ्रमणा टळे छे. ॥ ३३ ॥
 काया न वळती साधुनी, चित्त अन्तर वाळे;
 मुनिवर संयम धारीने, कुळ निज अजुवाळे. ॥ ३४ ॥
 वोलो वोलो प्रेमीडा, ए मोहनी वाणी,
 ज्ञान विना अज्ञानथी, खूब मोह भराणी. ॥ ३५ ॥
 चेतीने हवे चित्तमां, जडमां केम झूले;
 जड तृष्णानी भ्रान्तिमां, केम फोगट फूले. ॥ ३६ ॥
 बालपणे अज्ञानथी, तव संगति कीधी,
 सदगुरुना उपदेशथी, वाट मोक्षनी लीधी. ॥ ३७ ॥
 वेश्या कहे मुनिरायजी, तुज वाणी सारी;
 साकर अमृत सारिखी, मन लागे प्यारी. ॥ ३८ ॥
 धन्य धन्य साचा गुरु, मने सत्य वताव्युं;
 धर्मगुरु प्रणमं मुदा, मने सत्यज भाव्युं. ॥ ३९ ॥
 जड पुद्गलनी संगते, मारु रूप न दीटुं;
 सत्य वस्तुना ज्ञानथी, हवे ब्रह्मज मीटुं. ॥ ४० ॥
 अवघट घाट ओळंगवा, गुरु मळीयो साचो;
 ब्रह्मचर्य धरी मोहने, झट मायों तमाचो. ॥ ४१ ॥

જોગા ખાતીલા મદ, વતી શિરપુર ગોટ; ॥ ૪૨ ॥
 સમક્ષિ રત્ન પ્રાપિતું, વગનિનાજ ગોટ.
 પ્રથ્વનારી સ્મૃતિપટ્ટની, જગમાં જગ પાયા,
 ગોરાની જોશિની મુખી, નામ જગમાં રહાયા. ॥ ૪૩ ॥
 સદ્ગુર મંગલ યોગપી, વેદવા મુગ વાપી;
 રત્નવર્ષાને સાધના, મદ મુગ વિશ્રામી. ॥ ૪૪ ॥
 મુગમાગર ગુરુ મેમપી, સ્મૃતિપટ્ટને ગાયા;
 શુદ્ધિસાગર ધન્ય ધન્ય પ્રથ્વનારી સરાયા. ॥ ૪૫ ॥

હૃદય સ્ફુરણા સ્વાધ્યાય.

ગત્યન્ત.

ખત્રીએ દેવનાદેવા, કરાંએ સદ્ગુરુ મેરા;
 કદી નહીં વાલમાં જાંનિ, સરેલ્લર વાલમાં ખાંનિ. ॥ ૧ ॥
 જગન્ની કારમી પ્રીતિ, જગન્ની કારમી રીતિ;
 જગન્ની કારમી ખીતિ, જગન્નો તૂટ છે નીતિ. ॥ ૨ ॥
 જગત્ના રંગ બે રંગી, જગત્ના મેમ વદુ રંગી;
 જગત્ આ નાટ્યમૃમિ છે, જીવનની આજ વૃષી છે. ॥ ૩ ॥
 જગત્માં અડના દરિયા, જીવો નહિ મોદથી તરિયા;
 જગત્માં સ્વાર્થની સ્વાદ, જગત્માં સ્વાર્થ દુઃસ્વદાપી. ॥ ૪ ॥
 જગત્માં લેશનાં કુંડાં, વિચારો કૃત્ય છે મૂઢાં;
 જગત્માં સંત છે સુસ્તી, જગત્માં મૂર્ખ છે દુઃસ્તી. ॥ ૫ ॥
 જગત્ની રીતિયો અવલી, કદી નહિ વાલ તે સવલી;
 અંતરમાં મેમની કુંચી, પ્રમુખમાં લીનતા ઝંચી. ॥ ૬ ॥
 અમારે તત્ત્વમાં રમતું, અમારે વાલ નહિ મમતું;
 શુદ્ધચમ્પિ ધ્યાન ધર સારું, તત્ત્વને વાલમાં મારું. ॥ ૭ ॥

અન્ટર પ્રદેશમાં ઉતરેલી વૃત્તિના ઉદ્ગાર સ્વાધ્યાય.

ગણલ.

ધરુ નહિ વાહ્યમાં પ્રીતિ, તજુ નહિ આત્મની રીતિ;
 મર્યો હું આત્મના સુખે, પડુ નહિ મોહના દુઃખે. ॥ ૧ ॥

મૂલું નહિ માન પોતાનું, રહું નહિ તત્ત્વ તો છાનું;
 થયું મન સ્થિર ચિરશાંતિ, ટલી ગઈ દુઃખની શ્રાન્તિ. ॥ ૨ ॥

અરૂપી બ્રહ્મ મેં ધ્યાયું, અનુભવ સુખ દીલ આયું;
 જગત્ને કેમ કહેવાશે, અરૂપી વાળી શું પાશે. ॥ ૩ ॥

સમાઈ હું રહ્યો ઘટમાં, પડુ કેમ વાહ્ય સ્વપ્નમાં;
 કરુ હું વાહ્યથી કૃત્યો, કરે છે કૃત્ય જેમ મૃત્યો. ॥ ૪ ॥

વિપાકી કર્મ જે આવે, સરે છે તેહ નિજમાવે;
 તટસ્થ દૃષ્ટિથી દેખું, તટસ્થ ધર્મથી પેખું. ॥ ૫ ॥

વિપાકો ભોગવી છૂટ, મોહારિ ધ્યાનથી કૂટ;
 નિજાનંદી સરો ભોગી, પ્રભુના ધ્યાનથી યોગી. ॥ ૬ ॥

સ્વતંત્ર ભાવથી રહેવું, કોઈને કાંઈ નહિ કહેવું;
 બુદ્ધચરિત્ર સુખ વિશ્રામી, પ્રભુની સત્યતા પામી. ॥ ૭ ॥

અથ કપટની સદ્ગ્નાય.

શ્રી રે સિદ્ધાચલ મેટવા-પ રાગ.

કપટ કલા કરનારનું, કદી થાય ન સારું;
 કપટ તે પાપનું મૂલ છે, મહા દુઃખ થનારું. કપટ૦ ॥ ૧ ॥

હાજીહા મુખ વોલતો, રાખે દિલમાં કાતી;
 કપટ ત્યાં ધર્મ ન સંપજે, વજ્ર જેવી છે છાતી. કપટ૦ ॥ ૨ ॥

કપટી જન મીડું વોલતો, વળી હલ્લે વોલે;

માયા મમતા ત્યાગીને, ઝટ ચેતન તારો. હિત૦ ॥ ૩ ॥
 લાલ્લ ચોરાશી યોનિમાં, ચેતન ભટકાયો;
 દશ દૃષ્ટાંતે દોહિલો, માનવ ભવ પાયો. હિત૦ ॥ ૪ ॥
 કરવી પ્રભુથી પ્રીતડી, નિઃસંગતા ધારી;
 બુદ્ધિસાગર ધર્મથી, શાશ્વત મુલ્ય વ્યારી. હિત૦ ॥ ૫ ॥

જગત્ મુસાફર શાનું.

સરજાયા-રાગ ઉપરનો.

જગત્ મુસાફર શાનું છે, મુસાફર જીવ જાણો;
 સ્થિરતા વાસ ન લેશ છે, ફોક મમતા તાણો. જગત્ ॥૧॥
 હાજીહા સહુ સ્વાર્થથી, સ્વેલ મોહના સ્વોટા;
 શ્રાંતિમાં ભટકાય છે, રંક નૃપતિ મોટા. જગત્ ॥૨॥
 ક્ષણ ક્ષણ આયુષ્ય છીજતું, ચેતન ઝટ ચેતો;
 ભમે તેતરપર વાજ જેમ, કાલ ફાલજ દેતો. જગત્ ॥૩॥
 ધર્મ ક્રિયા એક સાર છે, દયા ધર્મ સ્વરો છે;
 બુદ્ધિસાગર ધર્મથી, સત્યાનંદ વર્યો છે. જગત્ ॥૪॥

વિષય વિકારજય, સ્વાધ્યાય.

રાગ ઉપરનો.

વિષય વિકારો જીતવા, શૂરા જનની રહેણી;
 કાયર જન કંપે અરે, જેવી ચારણ કહેણી. વિષય૦ ॥૧॥
 આત્મજ્ઞાન શ્રદ્ધા થકી, વિષયો વિષ જેવા;
 અનુભવામૃત ચાખતાં, અન્તર ગુણ સેવા. વિષય૦ ॥૨॥
 સર્વ વીરમાં તે વડો, વિષયોનો ન દાસ;

भाव वीर जग वीरला, तोंडे भव पास. विषय० ॥३॥
 विषय त्याग वैराग्ययी, ज्ञानभाजु मकाशे;
 शुद्ध रमणता जांगुली, विषयाहि मणासे. विषय० ॥४॥
 आत्म मतीनि भक्तिर्या, चेतन सिद्ध थावे;
 बुद्धिमागर ध्यानधी, देश निर्भय पावे. विषय० ॥५॥

सिद्धसमान भावनानी सडझाय.

राग उपरजो.

निर्मल सिद्ध समान तुं, जीव जोतुं विचारी;
 उद्यभावना भावतां, शिवपुर नयारी. निर्मल० ॥ १ ॥
 श्रुत ज्ञानालंबी पणे, ध्यान धरतुं साचुं;
 साकार उपयोग तन्मय, निजपट्टमां राचुं. निर्मल० ॥ २ ॥
 चेतन मत्ता ध्यावतां, मगटे शुद्ध व्यक्ति;
 दास दशा विघटे सद्गुरु, माची चेतन भक्ति निर्मल० ॥ ३ ॥
 भ्रमंशय प्रदंशो निर्मला, ध्यान तरतम भेदे;
 शुक्ल ध्यान उपयोगधी, वार्ता कर्म उछेदे. निर्मल० ॥ ४ ॥
 केवल कमला पार्श्वीने, उर निर्भय त्रामे;
 बुद्धिमागर ध्यानमां ध्यानि निश्चय त्रामे. निर्मल० ॥ ५ ॥

अनुभव मडझाय.

राग उपरजो

अनुभवज्ञान मकाशमा, मिद्धमय मुख भारी;
 अनुभवज्ञान नकाशना, विघटे दुख भारी अनुभव० ॥ १ ॥
 अनुभव श्रमून चाग्यता, विषयानंद नामे,

अनुभव भानु ज्योतीथी, ज्ञेय चेतन भासे. अनुभव० ॥ २ ॥
 अनुभवामृत भोजने, भूख भवनी भागे;
 अनुभवामृत पानथी, योगी घट जागे. अनुभव० ॥ ३ ॥
 अनुभवनी खुमारीथी, प्रगटे सुख शांति.
 ब्रह्मानंदी अनुभवी, तेने नहि मोह भ्रान्ति. अनुभव० ॥ ४ ॥
 चेतनना शुद्ध ध्यानथी, शुद्धज्ञान प्रकाशे;
 बुद्धिसागर अनुभवे, शिवमंदिर पासे. अनुभव० ॥ ५ ॥

स्वचेतन शक्ति सङ्ज्ञाय.

राग उपरनो.

निजशक्ति निजमां भेले, शुद्ध चेतन होवे;
 अनुभवज्ञान प्रतापथी. निजने निज जोवे. निज० ॥ १ ॥
 निश्चयनय दृष्टि थकी, शुद्ध चेतन पोते;
 गुणठाणे गुण संपजे, क्यां तुं बीजे गोते. निज० ॥ २ ॥
 स्थिरता चेतनरूपमां, करतां सुख प्रगटे;
 त्रणभुवनना नाथने, देखे दुःख विघटे. निज० ॥ ३ ॥
 ध्यानक्रिया निज आत्मनी, शुद्ध छे व्यवहारे;
 पोते पोताने ध्यावतो, पोते पोताने तारे. निज० ॥ ४ ॥
 परमशुद्ध भगवान्नुं, अनुभव सुख झरणुं;
 बुद्धिसागर ध्याननुं, होजो क्षणक्षण शरणुं. निज० ॥ ५ ॥

आत्म रमणता स्वाध्याय.

राग उपरनो.

आत्म रमणता धारीए, परभाव निवारी;
 भ्रान्तिथी भूली वाहमां, केम भटको भारी. आत्म० ॥ १ ॥

आत्म रमणता चरण छै, निश्चययी मुहावे; ...
 आत्मोपयोगी विरला, कोइ योगिओ पावे. आत्म० ॥ २ ॥
 भटकी बाझ मदेनमां, सुख शांति हारो;
 अंतरमांहि उतरो, पामो भव पारो. आत्म० ॥ ३ ॥
 मननी चंचलता धकी, चार गतिमां फरवुं;
 मन चंचलता बारीने, एक ठामे ठरवुं. आत्म० ॥ ४ ॥
 बाध विषययी खेचीने, मन अन्नर बाळो;
 मुदिसागर ध्यानपी, उद्य जीवन गाळो. आत्म ॥ ५ ॥

उपयोग स्वाध्याय.

पेसा पेसा-७ राम.

नय एकांति न धारीण, वारीण बली माया
 परमार्थना काममां. वारीण काया नय० ॥ १ ॥
 वेर न दीलमां गम्भीण, माग्भीण मन्ववाणी
 दया धर्म फेलावीण, शिवगुम्बनी ग्वाणी. नय० ॥ २ ॥
 धर्म निषमने आदगी दूद श्रद्धा धरीण.
 संकट पडनां उधरी, कांठ कांठ न फरीण. नय० ॥ ३ ॥
 निश्चयने व्यवहारनी, मांवेना समजा:
 मा-य मा-यनता आदगी. निजभावमा स्वर्गा. नय० ॥ ४ ॥
 गुणगमयी ज्ञान पार्थीने, चिन्त समता वरजो
 बुद्धिमागर पानर्था मृग शाश्वत वरजा. नय० ॥ ५ ॥

प्रभुनी प्राप्ति स्वाध्याय.

पेसा पेसा ७ राम

परम प्रभुनी प्राप्ति करवा, नीति नीति राखार,
 परम प्रभुता धनियी छट अनुभवामव चाखारे. प० ॥ १ ॥

कहेणी सरखी रहेणी राखो, साची वाणी भाखोरे;
 नीच भावना दुःख वळिनां, मूळो काढी नाखोरे. प० ॥२॥
 शत्रु मित्रमां समान बुद्धि, करशो मननी शुद्धिरे;
 शुद्धसदागमना उपयोगी, पामो शाश्वत कृद्धिरे. प० ॥३॥
 निंदक वंदक ने सम जाणो, उच्च भाव दिल आणोरे;
 आनंदामृत जीवन प्रगटे, मुक्तिपुरी सुख माणोरे. प० ॥४॥
 साची शिक्षाथी लई दीक्षा. परम प्रभुने स्मरशोरे,
 बुद्धिसागर शिवपुर पामी, निर्भय थडने ठरशोरे. प० ॥५॥

कलियुगना शेठीयाओ.

छप्पयछंदः

अधुना पंचमकालतणो छे महिमा मोटो,
 लोभी धूर्तजनोए धर्मे वाळ्यो गोटो;
 नही धर्मनुं भान मानना जे पूजारी,
 नही गुरुमां प्यार नारी तो गुरुथी प्यारी;
 ज्यां त्यां जगमां देखजो बहु लाखोपाति जे शेठीया,
 पूजक नही छे देवना ते नारीना छे. वेठीया. ॥ १ ॥
 पैशोतो परमेश्वर करतां मनमां प्यारो;
 पुत्रादिकने साधु मानीने धर्मज हायों,
 सोगन खावे सत्य देवना पैशा माटे;
 दया दया पोकारे घाणज वाळे हाटे,
 अभिमानना तोरमां हीन फुलीने ज्यां त्यां फरे;
 शेठीया छे वेठीया ते भलुं जगतनुं शुं करे. ॥ २ ॥
 वर्ते मूळो मर्द नाम पण तेनुं काचुं,

श्री सिद्धाचल स्तवनम्.

- श्री सिद्धाचल भेटीए, भवभय दुःख हरवा;
 आधि व्याधि उपाधिनां, दुःख सघळां हरवा. श्री० ॥ १ ॥
- सकल तीर्थ शिरोमणि, विमलाचल धारो;
 शत्रुंजयने भेटतां, आवे भवदुःख आरो. श्री० ॥ २ ॥
- असंख्ययोगे सेवीए, ज्ञान ध्यानमां राची;
 सम्यग् दृष्टि जीवडा, रहे तीर्थमां माची. श्री० ॥ ३ ॥
- शत्रुंजयगिरि दर्शने, सत्य आनंद घटमां;
 चिंतामणि हस्ते चढ्यो, पढो शुं खटपटमां श्री० ॥ ४ ॥
- त्रण पन्थथी चढाय छे, बीजा केइक पन्थ;
 आदीश्वर प्रभु भेटीए, लोकोत्तर निर्ग्रन्थ. श्री० ॥ ५ ॥
- गिरिपर चढीए प्रेमथी, इर्यासमिति संभारी;
 हलवे हलवे चालीए, मौनव्रतने धारी. श्री० ॥ ६ ॥
- आहुं अवळुं न जोइए, चालो शक्त्य नुसारे;
 थाकंतां विश्राम लेइ, आगे चढीए विचारे. श्री० ॥ ७ ॥
- अप्रमत्त पन्थ संचरी, पेसो जिनवर द्वारे;
 दर्शन करीए देवतुं, भवपार उतारे. श्री० ॥ ८ ॥
- भक्ति क्रिया ज्ञान पंथथी, विमलाचल चढीए;
 अनुभव सार्थीना स्हायथी, मोह भिल्लथी लढीए श्री० ॥ ९ ॥
- दर्शन दीठे देवतुं, ज्योतिं ज्योतमां मळीए;
 धुद्धिसागर तीर्थना, दर्शनमां हळीए. श्री० ॥ १० ॥

લગવી જનની કૂલ ધોલ તો જે નોંદે સારું;
 તાર્યા દેને હસી પડે છે સાંચી વાને,
 રાગ ધરે છે પરનારી વેશ્યાની લાને;
 ભારમૂત છે મૃષિમાં તે મગફરીમાં મ્હાળના,
 ગી, આડ, ઇના પુચ્છ માટે લક્ષ્મી વ્યથમાં વ્હાળના. ॥ ૩ ॥
 ઘણી ઠળાને ધમધમ ગાદી જે દોદાવે,
 નાન જાનને કુલજનોનું મુંદું ગાવે;
 રાગ ધરીને આંસો ફાદી નાટક મોવે,
 લક્ષ્મી ગવાધી અશુ ઢાઢી સળમાં રોવે.
 નવિન સુધારા ચોતપાંદિ દીલ જેનુંજ વેણ છે,
 પર્ય મર્મને જાળના નહિ, વપર વપરનો વેષ છે. ॥ ૪ ॥
 સદ્ગુરુ મુનિને વંદન કરતાં લગ્ના પામે,
 જલની પેટે માવે નિરુદિન નાંચા ઠાપે;
 મગફરીમાં મ્હાલે ધોલી ઘણમાં પુંકે,
 સત્ય ધર્મનું કૃત્ય તેહને મનથી ચૂકે.
 કલિકાલમાં શેઠીયા કેડ વેઠિયા યદને ફરે,
 ધન્ય ધન્ય શ્રદાઈ જે જન શેઠિયા જગમાં સરે. ॥ ૫ ॥
 ગાદી વાદી ભાદી તાદીના જે મેમી,
 મુખ શ્રવણ નહીં મેવ નહિ જે વ્રતના નેમી;
 વાપ કૃત્યમાં કર્તિ માટે સર્વે ભાસો,
 પરમાધારી સરસ્વાતી ચડ ચડ છે રાસો.
 ધન્ય ધન્ય તે શેઠીયા જગ પરોપકારી સત્ય છે,
 મુદિમાગર ધન્ય ને નર શ્રેષ્ઠી સાચું કૃત્ય છે. ॥ ૬ ॥

श्री सिद्धाचल स्तवनम्.

- श्री सिद्धाचल भेटीए, भवभय दुःख हरवा;
आधि व्याधि उपाधिनां, दुःख सघलां हरवा. श्री० ॥ १ ॥
- सकल तीर्थ शिरोमणि, विमलाचल धारो;
शत्रुंजयने भेटतां, आवे भवदुःख आरो. श्री० ॥ २ ॥
- असंख्ययोगे सेवीए, ज्ञान ध्यानमां राची;
सम्यग् दृष्टि जीवडा, रहे तीर्थमां मार्ची. श्री० ॥ ३ ॥
- शत्रुंजयगिरि दर्शने, सत्य आनंद घटमां;
चिंतामणि हस्ते चढ्यो, पडो शुं खटपटमां श्री० ॥ ४ ॥
- त्रण पन्थथी चढाय छे, बीजा केइक पन्थ;
आदीश्वर प्रभु भेटीए, लोकोत्तर निर्ग्रन्थ. श्री० ॥ ५ ॥
- गिरिपर चढीए प्रेमथी, इयांसमिति संभारी;
हलवे हलवे चालीए, मौनव्रतने धारी. श्री० ॥ ६ ॥
- आहुं अवळुं न जोइए, चालो शक्त्य नुसारे;
थाकंतां विश्राम लेइ, आगे चढीए विचारे. श्री० ॥ ७ ॥
- अप्रमत्त पन्थ संचरी, पेसो जिनवर द्वारे;
दर्शन करीए देवनुं, भवपार उतारे. श्री० ॥ ८ ॥
- भक्ति क्रिया ज्ञान पंथधी, विमलाचल चढीए;
अनुभव साथीना स्हायथी, मोह भिलुथी लढीए श्री० ॥ ९ ॥
- दर्शन दीठे देवनुं, ज्योतिं ज्योतमां मळीए;
धुद्धिसागर तीर्थना, दर्शनमां हळीए. श्री० ॥ १० ॥

श्री पद्मप्रभुस्तवन.

पद्मप्रभु जिन अंगरजामी, जगजीवन जगजान;
 पुरुषोत्तम परमानम स्वामी, निगम्या जगजं भान,
 हरि हं हरगुरु रे गिरभाना गुणे करी;
 करदोष जोहारे बंदु हूं हरि धनी. (पं. टंक) ॥ १ ॥
 स्वर्ग धंदो पर्वी मान कृपे जय, भावं श्री जिनराय;
 तब योगद सुरपति हरंगीने, मगये मधुमी पाय;
 हरारे मानारे भनिंशयं भक्ति करी. करदोषजो० ॥ २ ॥
 जिनपति जन्मोच्छवने काले, मधुने सुरगिरी ज्ये,
 एकफोट शाठलाग कळज भरि, न्दवण करे गुर नेद;
 कर्ममेळ टाळेर, दुःख जेम नांवे करी. करदोषजो० ॥ ३ ॥
 जिनवर जननी पामे मूकी, नंदोश्वर गुर भाय,
 जन्म कल्याणक अतिशय योगे, भक्तवाटुं नरके थाय;
 देव पवा देरुंरे, हांय भाग्य दशा म्वरी. करदोषजो० ॥ ४ ॥
 लाट लट्ठावे माता मंगे, मोठा जिनवर थाय;
 भोग रोग त्यजी निज आनम, जळ पंकजने न्याय,
 दीप्ताकाले आवरे, लोकांतिक हर्षधरी. करदोषजो० ॥ ५ ॥
 दीक्षा ग्रही निःसंगी जग धर्मी, महीपळ्यां विचरंत.
 कर्म रसपात्री केवळ पाम्या, समवसरण विरपंत;
 देव कोटाकोहारे, साथ लई आवे हरि. करदोषजो० ॥ ६ ॥
 चार मुखं चार पर्वदा आगे, रुढी देशना देहं;
 कर्म हठावी शिवपुर पहीच्या, परमानम पद ज्ये,
 गाम आजोलेरे निरखंतां नैनां वरी;
 बुद्धिसागर बंदेरे, शाश्वत सिद्धि वरी. करदोषजो० ॥ ७ ॥

मोहस्वाध्याय.

श्रीरसिद्धाचल भेट्वा-ए राग.

मोह न करीण प्राणिया, मोहधी दृःख थावे;
 चारगतिमां भटकता, जीवदा भय पावे. मोह० ॥ १ ॥
 मोहे आजीजीं घणी, क्लेश जगमां भारी;
 घेर घेर इर्ष्या घणी, मृदु थाय खुवारी. मोह० ॥ २ ॥
 मोह टके सह दुःख टळुं, मोह वातो भुंडी;
 मोह मद्यामट्ट जीतनां, धाय रीति रुडी. मोह० ॥ ३ ॥
 मोहे भान न आत्मनुं. मोहे पंडित भूल्या;
 अशुद्ध परिणानि लाकधी, धेवाळे शुल्या. मोह० ॥ ४ ॥
 ज्ञाने मोह निवारीण, धारीने जिनवाणी;
 मुद्धितागर ध्यानधी, वरो मृत्ति राणी. मोह० ॥ ५ ॥

खटपट त्याग-स्वाध्याय.

राग उपरमो.

खटपटमां नहि सुंवाण, त्यानीण मोहमाया;
 विषयां विष सम जाणीण, नहि जीवनी काया. खटपट० ॥ १ ॥
 मन धन मंदिर मालीयां, कोट साथ न आवे;
 पैत पैत भरे आतमा, पैत समता धरावे. खटपट० ॥ २ ॥
 पुढेना खेळ कायमा. क्षणवां रूप पळटे;
 राणीण कोट एवमां, डोह उरजे विपटे. खटपट० ॥ ३ ॥
 वाद्यानो मो नाचनो, पैत पैतन हाने;
 पैत नो रिड मोलना, खेळीया मोलाने. खटपट० ॥ ४ ॥

भूतकालमां वगडेला पण, वर्तमानमां सुधरेरे;
 चंद्रशेखर चिलाती सुधर्या, ज्ञानी वाणी उच्चरेरे. वर्त० ॥२॥
 गयो वखत नहीं पाछो आवे, भविष्यमां शुं थाशेरे;
 वर्तमानमां जे नहि सुधर्या, ते दुर्गति दुःख पाशेरे. वर्त० ॥३॥
 भूतकालमां वांध्यां कर्मो, वर्तमानमां टळतारे;
 वर्तेते वर्तमान कालमां, प्राणी शिवपुर वळतारे. वर्त० ॥४॥
 वर्तमानमां वीर प्रभुए, ध्यान करी शिव लीधुरे;
 आषाढाभूति आचार्य, वर्तमान हित कीधुरे. वर्त० ॥५॥
 भूतकालमां अनेक जन्मो, थइया कर्म खोटारे;
 वर्तमानमां तेना ध्याने, कदी न थइए मोटारे. वर्त० ॥६॥
 अशुद्ध पर्यायो चेतनना, संभारे शुं सारुरे;
 वर्तमानमां ते मान्याथी, कदी न शर्म थनारुरे. वर्त० ॥७॥
 अशुद्ध पर्यायो जे पूर्वे, थइया ते अवनांहिरे;
 वर्तमानमां उच्च भावना. चेतनता अवगाहीरे. वर्त० ॥८॥
 भूतकालमां वांध्यां कर्मो, वर्तमानमां आवेरे;
 उदयागत द्विविध कर्मोथी, ध्याने भिन्न सुहावेरे. वर्त० ॥९॥
 शुद्ध निश्चयनयनी दृष्टि, अंतरमांहि धरीएरे;
 उदयागत कर्मो भोगवतां, वर्तमान शिव वरीएरे. वर्त० ॥१०॥
 भूतकालमां कोइक शत्रु, वर्तमानमां प्यारोरे;
 भूतकाल स्थिति संभारे, आवे नहि भव आरोरे. वर्त० ॥११॥
 भूतकाल ललनानो रागी, वर्तमान बैरागीरे;
 भूतकालने संभार्याथी, पूर्व भोगनो रागीरे. वर्त० ॥१२॥
 पूर्व भोगनी याद न करवी, मुनिने शिक्षा सारीरे;
 शुद्ध निश्चय दृष्टि वर्तो, वर्तमान सुखकारीरे. वर्त० ॥१३॥
 अप्पासो परमप्पा भावो, वर्तमानमां प्रेमेरे;

કરી કમાણી ભૂતકાળની, વર્તમાન જીવ પાંચેરે;
 વર્તમાનથી ભવિષ્ય સુધરે, સમજુ મનમાં આવેરે. વર્ત૦ ॥ ૨૭ ॥
 વર્તમાનમાં જે જન કાઢો, ભવિષ્યમાં પળ તેવોરે;
 શુદ્ધ રમણતા વર્તમાનમાં, ભવિષ્યમાં સુખ મેવોરે. વર્ત૦ ॥ ૨૮ ॥
 અતીત ભાવિની ચિંતા ટાળી, વર્તમાન શુભ કરીપ્રે;
 સંગ્રહનય સત્તાથી ચેતન, ધ્યાને શિવ સુખ વરીપ્રે. વર્ત૦ ॥ ૨૯ ॥
 પ્રારબ્ધ ભોગવતાં કેઈક, વર્તમાન મીઝારીરે;
 ક્રિયમાણ સંચિતને ત્યાગી, જીવન મુક્તતા ધારીરે. વર્ત૦ ॥ ૩૦ ॥
 વર્તમાનમાં જ્ઞાની વનવું, વર્તમાનમાં ધ્યાનીરે;
 વર્તમાનમાં યોગી વનવું, વાત ન કાંઈક છાનીરે. વર્ત૦ ॥ ૩૧ ॥
 વર્તમાનમાં વ્રાતક કર્મો, ધ્યાને જીવ સ્વપાવેરે;
 વર્તમાનમાં ધાર્યું થાવે, કોઈક મનમાં આવેરે. વર્ત૦ ॥ ૩૨ ॥
 વર્તમાન સ્થિતિ સુધર્યાથી, નીચ જનો પળ હંચારે;
 વર્તમાનનું ધ્યાન મજાનું, કાઢે કર્મના દુચારે. વર્ત૦ ॥ ૩૩ ॥
 વર્તમાનને સુધાર્યાં વળ, તૃપ્તિ પળ મીઝારીરે;
 જુઓ દશાનન દુર્ગતિ પામ્યો, મનુષ્ય ભવનેદાગીરે. વર્ત૦ ॥ ૩૪ ॥
 યમ નિયમને આસન સાથી, પ્રાણાયામ અભ્યાસીરે;
 પ્રત્યાહાર ધારણા ધ્યાને, શુદ્ધ સમાધિ વાસીરે. વર્ત૦ ॥ ૩૫ ॥
 વર્તમાનમાં શુદ્ધ વિચારે, હોવે શુદ્ધાચારીરે;
 અંતરના ઉપયોગે રહેતાં, સિદ્ધ બુદ્ધતા ધારીરે. વર્ત૦ ॥ ૩૬ ॥
 વર્તમાનનું ટાણું મોટું, પહોંચે કદી ન નાળુંરે;
 વર્તમાનમાં ધર્માચારે, હોવે શિવપુર આળુંરે. વર્ત૦ ॥ ૩૭ ॥
 ટાટમાટમાં જે જનરાચે, અભિમાનથી ફૂલેરે;
 વર્તમાનમાં નીચ ભાવથી, ભવ અરહટ્ટમાં ઝૂલેરે. વર્ત૦ ॥ ૩૮ ॥
 શુદ્ધ ભાવ ચેતનનો જે છે, ઉચ્ચ ભાવ તે જાળોગે;

नीच भाव ते मह रमणता, समशु मनसा आचारे. वर्त० ॥३९॥
 मायासा मयदानां नीचा, उभा भाग्य स्वभावे;
 नीच उचनो अंतर समजी, उच भार.जन त्याचे. वर्त० ॥४०॥
 उच भावना उच यशसा, मागी ते जगकारिरे;
 नीच भावना नीच वनावे, समजो नर रिगारिरे. वर्त० ॥४१॥
 दुःख भोगवतां वर्तमानसा, उच भावना भावारे;
 उच भावना कर्म विदार, युक्ति मनसा त्याचे. वर्त० ॥४२॥
 ज्ञानाज्ञाना वेदनी भावे, शुद्ध दृष्टि नही घुळारे;
 कर्मोदयधी दुःखो पडता, उच भाव नर म्हाारे. वर्त० ॥४३॥
 दाखनां वाटळ नीर घडे पण, उचभाव नर व्यागारे,
 दानिया लोकां भंडा कोरे, नोपण अंतर जागारे. वर्त० ॥४४॥
 व्यभिचारिणुं भाग चढावे काडक देवी वाणीरे;
 नोपण टोळसा उचभावना, राखो समजो वाणीर. वर्त० ॥४५॥
 एक मुनिवर याने ररीया, लोकां निदा हरनावे
 वर्तमानसा उचभाव भावे, केवळ कर्म या रतनां. वर्त० ॥४६॥
 माम उचर जन हाडक वादी वर्तमानसा दीक्षार
 वर्तमानसा शुद्ध स्वभावे पास अनुभव शिखार वर्त० ॥४७॥
 कोटक वारि पाप कथावाट ज्ञाना लोकी भावेरे;
 वर्तमानसा उचभावरी, ज्ञानन मुखटा पावेरे. वर्त० ॥४८॥
 गड निधी ब्राह्मण नर वाच, न्याय विचारी चाळारे
 वर्तमानसा शुद्ध विचार ज्ञानन मुखसा म्हाळारे. वर्त० ॥४९॥
 कर्मा कर्म जे भुतकाळसा वर्तमानसा नामर
 वर्तमानसा विशुद्धभावे केवळ समळा पासरे. वर्त० ॥५०॥
 विषय विचारो नीच भावना त्यागे, हिमा देवार
 श्रद्धा भक्ति विनय भावरी मुखट पंजन मेवारे. वर्त० ॥५१॥

- परनिन्दा करवांनी वूरी, त्यागो देव नठारीरे; वर्त० ॥५२॥
 संग्रहनयथी सिद्ध समाना, देखोने संसारीरे.
 पापी जीवोने देखी मन, क्रोध जरा नव करवोरे; वर्त० ॥५३॥
 धर्मिसज्जन जीवो देखी, मनमां आनंद धरवोरे.
 परंतु बुरु कदी न चिंतो, लेश्या उज्ज्वल थाशेरे; वर्त० ॥५४॥
 उच्चभावथी मनहुं निर्मल, शुद्ध गुणो प्रगटाशेरे.
 वैरझेरना अशुभ विचारो, कदी न मनमां करीएरे; वर्त० ॥५५॥
 पर भुंडुं चिंतववुं हिंसा, रौद्रध्यान परिहरीएरे.
 जेजे सद्गुणने चिंतवशो, तेनी वृद्धि थाशेरे; वर्त० ॥५६॥
 उच्चभावना कदीन मूको, तेथी उच्च थवाशेरे.
 खातां पीतां हरतां फरतां, उच्चभावना राखोरे; वर्त० ॥५७॥
 अशुभ विचारो पापी जाणी, जल्दी मारी नाखोरे.
 गपसप अशुभ विचारो मनमां, आवंताने वारोरे; वर्त० ॥५८॥
 अन्तरना उपयोगी व्हाला, शिक्षा मनमां धारोरे.
 धर्मोद्यम करवाथी सर्वे, परम प्रभुता पामेरे; वर्त० ॥५९॥
 वर्तमानमां उच्चभावथी, त्रणभुवन जश जामेरे.
 आश्रवना विचारो नीचा, संवर उच्च विचारोरे; वर्त० ॥६०॥
 भव मुक्ति पोताना हाथे, जाणी चेतन तारोरे.
 नित्यानियमथी सदाय करीए, उच्च विचारो भावेरे; वर्त० ॥६१॥
 नित्यानियमथी उच्चभावना, करतां शिवसुख थावेरे.
 लटपट खटपट झटपट त्यागी, धीर वीरता धारोरे; वर्त० ॥६२॥
 उच्चभावना क्षणक्षण करीए, अनुभव अमृत क्यारीरे.
 कोइ नहि जग मारु द्वेपी, द्वेपी कोइ न मारोरे; वर्त० ॥६३॥
 जीवो सर्वे सिद्ध समा छे, उच्चभाव जयकारोरे.
 अनंतशक्ति स्वामी हुं छुं, उच्च भावना सारोरे;

सारा खोटा धातुं हाथे, नही नाखो पर माथेरे;
 मनमांमकलाओ शुं प्राणी, शुभकृत्य निज हाथेरे, वर्त० ॥१०२॥
 पोते प्रभुछो सदुद्यमथी, करशो तेवुं पाशोरे;
 रत्न द्वीप मनुभवने पामी, खरी कमाणी कमाशोरे. वर्त० ॥१०३॥
 पूर्व भवनी करी कमाणी, वर्तमान भोगवतारे;
 खरी कमाणी वर्तमाननी, भावदया मार्दवतारे. वर्त० ॥१०४॥
 समतानां फल मीठां जाणी, शुद्ध विचारो सेवोरे;
 सदाचारथी उत्तम थाशो, पामो शिव सुख मेवोरे. वर्त० ॥१०५॥
 उत्तम नीति उत्तम रीति, निर्मल मनहुं करीएरे;
 संकट पडतां धैर्य धरीने, जय लक्ष्मी झट वरीएरे. वर्त० ॥१०६॥
 जडथी तृप्ति नहि चेतनने, उच्चभावथी शांतिरे;
 चेतनभावे चेतन शांति, जाशे दुःखनी भ्रांतिरे. वर्त० ॥१०७॥
 फोडक निंदे कोइ वगाडे, उच्चभाव नहि त्यागोरे;
 उच्चभावथी वर्तन उच्चुं, समजी साचुं जागोरे. वर्त० ॥१०८॥
 भूर्खपणाथी कोइक भांडे, तोपण क्रोध न करशोरे;
 तेनुं पण सारु चिंतवहुं, तारोने बली तरशोरे. वर्त० ॥१०९॥
 कपट करीने कोइ फसावे, तोपण दीन न थावुंरे;
 उच्चभाव आत्मनो ध्यावो, दुःखमां सुख कमावुंरे. वर्त० ॥११०॥
 कोइक क्रोधी कपटी कहेसे, समता लेश न छंडोरे;
 क्रोध कपटथी न्यागे चेतन, उच्चभाव नहि खंडोरे. वर्त० ॥१११॥
 कोइक पाखंडी कहेवे पण, जरा न दुःखी थड्णरे;
 दंभपणाथी चेतन न्यारो, उच्चभाव मन बढीएरे. वर्त० ॥११२॥
 रोग भतां पण धैर्य धरीने, भावो हुं निरोगीरे;
 सत्ताथी हुं सदा निरोगी, अनंत सुख गुण भोगीरे. वर्त० ॥११३॥
 बाणलक्ष्मीनो व्यपगम थातां, शोक जरा नही करीएरे;

ज्ञानादिक लक्ष्मीनो भोगी, उग्रभावना बरीणरे. वर्त० ॥११४॥
 मिश्रो पण जो शत्रु थावे. तोपण समता धरणारे;
 मिश्रभावना खरा इत्यथी. भावी मंगल वरणारे. वर्त० ॥११५॥
 अशुभ विचारोना प्रतिपत्ती. शुभ विचारो करवारे;
 कोडक देव इगावे तोपण. पण पाळा नही धरवारे. वर्त० ॥११६॥
 अदेखाइथी कोडक मूर्ख. दुर्जन करवा पाररे;
 एवानी पण दया चिंतवची. प्रेमभावथी माररे. वर्त० ॥ ११७ ॥
 सर्व जगन्मां भाव जातिथी, भव्यो शिव मुख वरणारे;
 आत्मभावथी भव्यो सर्वे, शिव सन्मुख संवरणारे. वर्त० ॥११८॥
 जीव करु सह शासन रमिया, उग्र भावना मारीरे;
 तरतप योगे उग्र भावने. भावो नरने नारीरे. वर्त० ॥११९॥
 एतत्ता जनने साद्य करीने. उग्र भावमां स्थापणे रे;
 परम करुणा दृष्टि धारी. संकट वडिकापोरे. वर्त० ॥१२०॥
 आ पारो आ मुजथी जुदो, भेद भावना व्यापारे;
 पोताना सम सर्वे जीवो. भावो भट गुण रागीरे. वर्त० ॥१२१॥
 सत्तार्थी सह परम ब्रह्म सम. जीवो सह संमार्गरे
 ब्रह्म दृष्टिथी जोतां क्षण क्षण वनो शुद्ध ब्रह्मचारीरे. वर्त० ॥१२२॥
 शुद्ध ज्ञानने ध्यान प्रतापे, कर्मनो पडदो चीरेरे.
 उग्र भावथी नजरे निगवो. साचो चेतन हीरोरे. वर्त० ॥१२३॥
 उग्र भावथी अन्नर शुद्धि पणते उत्तम वृद्धिरे;
 अशुभ ज्येष्ठांकुंभो नासे. पणते शाश्वत कृद्धिरे. वर्त० ॥१२४॥
 प्रमंख्य प्रदेशी चेतन व्यक्त. साची छे निज भक्तिरे.
 एतकारक निजमां परिणमतां सकल कर्मथी मुक्तिरे. वर्त० ॥१२५॥
 आत्मोन्नतिमां उग्रम करवो. परनी दुर्वा मारीरे;
 पराश्रयिमा शुभ पोतानु. वनो शिक्षा धारीरे. वर्त० ॥१२६॥

सावधान दुनियामां रहेवुं, मर्म वचन नहि कहेवुं रे;
 खरो वखत आवे मनमांहे, उच्च भावधी रहेवुं रे. वर्त० ॥१२७॥
 उच्च भावनाना अभ्यासे, चिदानंद जयकारीरे;
 पग हेठळ रुद्धि छे परगट, जाशो नही जन हारीरे. वर्त० ॥१२८॥
 चोरी झारी चुगली त्यागी, सदगुण माला वरीएरे;
 कदी न हलको परने पाडो, दुःखि जन उद्धरीएरे. वर्त० ॥१२९॥
 उच्चभावधी सुधरे छे जन, सह्य जनने सुधरवुंरे;
 क्षायिक भावे निजगुण पापी, परम ब्रह्मपद वरवुंरे. वर्त० ॥१३०॥
 आश्रवते संवरनुं कारण, उच्चभावधी यावेरे;
 ज्ञानिजनने संवर शुद्धि, साची मनमां भावेरे. वर्त० ॥१३१॥
 अमुक दोषी अमुक पापी, एवुं दील न धारोरे;
 सत्ताधी निर्मल छे सर्वे, मनमां नित्य विचारोरे. वर्त० ॥१३२॥
 ज्ञानदानने अभयदानधी, उत्तम जीवन करीएरे;
 परोपकारे मननी शुद्धि, निर्भय स्थाने ठरीएरे. वर्त० ॥१३३॥
 परमदया कारक योगीनी, पासे सिंह जो जावेरे;
 क्रूरभावने दूर करीने, दया हृदयमां लावेरे. वर्त० ॥१३४॥
 जाति वैर तजीने पशुओ, योगी पासे वेसेरे;
 उच्चभावनो अद्भूत महिमा, समजु चित्त प्रवेशेरे. वर्त० ॥१३५॥
 उच्चभावधी मुनिवर ज्ञानी, शांति जग फेलावेरे;
 अनार्यने पण आर्य करीने, मुक्ति पुरी लेइ जावेरे. वर्त० ॥१३६॥
 योगीजनना शरीर वायुधी, सर्पादिक विष नाशेरे;
 उच्चभावनो अद्भूत महिमा, समजुने समजाशेरे. वर्त० ॥१३७॥
 तप जप दानादिक आचरणो, उच्चभावधी प्रगटेरे;
 विषयवासना द्वेषादिक दोष, उच्चभावधी विघटेरे. वर्त० ॥१३८॥
 उच्चभावधी मुनिवर थावुं, उच्च भावधी ज्ञानीरे;

कोणी सम रंणीने राखी, गदाचारणी वहीपरे:

अन्नरत्ना उपरागे लागी, परम प्रभुने नरोपरे. वर्त० ॥ १२२ ॥

सद्गुरुनारी उद्योगीयां, वर्तमान परिणामीपरे:

उद्योगावधी उद्योगिनि, मोह वने नहि भयोपरे. वर्त० ॥ १२३ ॥

एक समयरूप वर्तमानतुं, वर्तन अत्र न कोणीरे:

ज्यवरां न्यायोक्त र्थायां, वर्तमान फल न्याये. वर्त० ॥ १२४ ॥

अनुमोदन जे धर्म कृत्यतुं, भूतकालतुं ग्रहीपरे:

भूत पापना पथाचापे, वर्तमान गदगदीपरे. वर्त० ॥ १२५ ॥

सदाचार जे धर्म पन्थना, निशादिन नेने पालोरे:

पापकर्मनी वृत्ति दाळी, धर्मपंथ प्रजुयालो रे. वर्त० ॥ १२६ ॥

जे जे हेतु धर्मपंथना, ज्यवरां शुभ दाख्यार:

तेतुं खंडन कदा न करीए, वीरजिने सद्गु भाळ्यार. वर्त० ॥ १२७ ॥

उद्योगावधी जे हेतुयी, पावे नेने ग्रहीपरे:

खंडन मंडनमां नहि पटीए, मुगुरु शरणमां रद्दीपरे. वर्त० ॥ १२८ ॥

सद्गुरु मुनिवर आशा धारी, धर्म कृत्य सद्गु करीपरे:

गुरुविना नहि ज्ञान कदापि, भवपायांधि नरोपरे. वर्त० ॥ १२९ ॥

स्तरछंदतानी देवो त्यागी, गुरुशरण चित्त धरीपरे:

सद्गुरु मुनि कृपाधी संदेजे, मुक्ति पंथ अनुसरीपरे. वर्त० ॥ १३० ॥

संवत् ओगणीश चौसठ साले, श्रावणचद सुखकारार;

पंचमीने दीन रविवार शुभ, रचना कीधी सारीरे. वर्त० ॥ १३१ ॥

प्रमथ प्रहरमां रचना पुरी, करतां मंगळ माल्यार;

नगर माणसा चोमासामां, अनुभव मुख विशालार. वर्त० ॥ १३२ ॥

सुखसागरजी सद्गुरु मोटा, धर्म पंथमां धोरीरे;

समता संगे निशादिन सुखी, अनुभव हाथे दोरीरे. वर्त० ॥ १३३ ॥

गरु कपाधी मनमां आनी, म्णजणा अत्र प्रकाशीरे;

શુદ્ધિસાગર અનુભવ જ્ઞાને, શાશ્વત સુખ વિલાસીરે. વર્તે ॥૧૬૪॥
 મઝ્યા વલતની સાર્થકતા છે, ધર્મ પંચમાં ગાહેરે;
 સમ્યગ્ ભાવે મળશે ગળશે. તે સિદ્ધમંદિર મ્હાલેરે. વર્તે ॥૧૬૫॥
 પ્રેમમાવયી જે જન વાંચે. ધર્મ ગ્રંથ જયકારીરે;
 તેના ઘરમાં અનુભવ મળે, મળશે તત્ત્વ વિચારીરે. વર્તે ॥૧૬૬॥
 અનુભવામૃત સાગર ક્ષીલી, પામો શિવ સુખ શ્રદ્ધિરે;
 પુણ્યાર્ક યોગની પેટે જગમાં, યાશે ગ્રંથ પ્રસિદ્ધિરે. વર્તે ॥૧૬૭॥

આત્મપ્રેમાનન્દ.

આત્મપ્રેમ આનંદ વિનાનું. જીવન નૃપુ છે જગમાં;
 આત્મધ્યાનથી અનુમર્શને. આનંદ વ્યાપ્યો રમરમમાં. ॥ ૧ ॥
 મર્ચ પ્રાણીને પોતાના સમ. દેખો ધ્યાની જગ જોગી;
 અનુભવામૃત કળને સ્વાદી. કરી ન થાવે તે રોગી. ॥ ૨ ॥
 ઉપ માવથી ઉપાં ત્યાં વર્તા, વિજય વિનાનાં પ્રેમ ધરો;
 આત્મ પ્રેમનો સ્વાદ મ્હણ વળ. કોગટ ઉપાં ત્યાં કેમ કરો. ॥૩॥
 આત્મ પ્રેમથી નીરન મીઠું. અનુભવથી નજરે દીઠું;
 આત્મ પ્રેમ વળ મોહ દશાથી, જગત્ છે દારુ પીઠું. ॥ ૪ ॥
 આત્મ પ્રેમથી મુક્તિ જાણું, આત્મ પ્રેમથી રંગાણું;
 આત્મ પ્રેમથી સમતા ખાં, આત્મ પ્રેમ ગંગા ન્હાણું. ॥ ૫ ॥
 આત્મ પ્રેમનું વર્ગન કરવું. હૃદયથી જગપિ નરવું;
 આત્મ પ્રેમથી મુર્ચી જગ જન, આત્મપ્રેમમાં મન ધરવું. ॥૬॥
 શ્રદ્ધા મનિ યોગે મળે, આત્મ પ્રેમ જગમાં ખારી;
 આત્મ પ્રેમની અદ્ભુત કટાપી, અદ્ભુત જગાએ નજારી. ॥ ૭ ॥
 આત્મ પ્રેમની મન્ય શુભારી, મિત્રવાનંદી નહિ જાણે;

आत्म प्रेम सरवरमां झीली, अनुभव सुख योगी माणे. ॥८॥
 आत्म रमणता आत्म प्रेम छे, आत्म प्रेमनी वलिहारी;
 आत्म प्रेमथी वर्ते शांति, आत्म प्रेम छे जयकारी. ॥ ९ ॥
 आत्म प्रेमथी सुखनी लहेरो, आत्म प्रेमथी क्रोध गळे;
 आत्म प्रेमथी उज्ज्वल लेश्या, मुक्ति दशामां जीव भळे. ॥१०॥
 आत्म प्रेममां जे रंगाशे, अनुभव तेने झट थाशे;
 आत्म प्रेमनी वातो मोटी, पाय्या ते मन हरखाशे. ॥ ११ ॥
 आत्म प्रेम छे सुखनो दरियो, द्वेपादिक दोपो खाले;
 आत्म प्रेमनी खामथी बहु, दुनिया कलेशी कलिकाळे. ॥ १२ ॥
 वैरझेर निंदानी टेवो, आत्म प्रेमथी शिघ्र टळे;
 शत्रुओ मित्रो झट थावे, अकळ कळाने कोण कळे. ॥ १३ ॥
 सुखवृत्तिथी दुनिया सघळी, सुखवाळी भासे छे अहो;
 आत्म प्रेमनो अद्भुत महिमा, आत्म प्रेममां लीन रहो. ॥ १४ ॥
 सुखनी लीला भरपूर भासे, आत्म प्रेमथी सत्य लहो;
 आत्म प्रेमथी लीनता मळशे, समजी भव्यो लीन रहो. ॥ १५ ॥
 आत्म प्रेमथी सज्जन जीवो, धर्म पंथमां दोराशे
 जाति वैर पण आत्म प्रेमथी, जोशो झट निर्मूल थाशे. ॥ १६ ॥
 आत्म प्रेमथी कुटुंब दुनिया, आत्म प्रेमनी टेव खरी;
 वीर प्रभुए आत्म प्रेमथी, शाश्वत सिद्धि शीघ्र वरी. ॥ १७ ॥
 दुर्जनजन पण आत्म प्रेमथी, सज्जनताने झट धारे;
 वीर प्रभुए फणीधर बोध्यो, आत्म प्रेम चुगली वारे. ॥ १८ ॥
 आत्म प्रेमथी परमदया छे, करुणावृष्टि जग प्रसरे;
 जगदुद्धारक आत्मवंतु छे, तारे ने वळी आप तरे. ॥ १९ ॥
 आत्म प्रेमियो उज्ज्वल ध्याने. चिदानंदना घट भोगी;
 आत्म प्रेमिनी निर्मलवाणी, आत्मप्रेमी तरशे योगी. ॥ २० ॥

આત્મનેદર્યા મર્વ મર્ગિયા, ત્રિવર્તિદ મહત્ત્વ ગાવે;
 પ્રગટ્તવનના નાથ વનેછે. કાની જન તમનાં માવે. ॥ ૨૧ ॥
 આત્મનેદર્યા મહુટ્ટ મુખટું. નાંવ માવને દૂર દેગે;
 થમ થાવર મોર્તિના મ્લક, આત્મ નેનાંથો પ્રાન્તિવે. ॥ ૨૨ ॥
 દયા ધર્મનું મુટ મ્લક પ્લ. મહત્ત્વના મનનાં પ્રાવે;
 મદાચારના મુદ્ધિ વાવે, પ્રાન્તિદ મેવે જય થાવે. ॥ ૨૩ ॥
 વેદનનાં થકા થાવાયો. આત્મ મેવ મનનાં પ્રાવે;
 આત્મ મેવર્યા મન્દિ મ્લક. ધ્યાન દેના મનનાં માવે. ॥ ૨૪ ॥
 આત્મ મેવર્યા મુટ્ટ મ્લક. કદા ન છુટે વાન મર્ગ;
 આત્મ મેવર્યા મનનાં મ્લક, નામે મારું મન્ય વર્ગ. ॥ ૨૫ ॥
 મારું નાંવ મુદને જેમ દ્વાર્થો, મેવ અન્યનો મન વર્ગો;
 આત્મ મેવનો મર્થ મુર્ગાં. મન્ય વંથ વ અમુમર્ગો. ॥ ૨૬ ॥
 દોષ દાંટનો નાથ મર્ગમ્લ, મદુગ દાંટ વદુ મ્લક;
 આત્મ મેવર્યા નરથા મન્દિ, મનંતમ્લ વાન્તિદ વીલે. ॥ ૨૭ ॥
 આત્મ મેવજન કોર્તિ વાવે, આત્મ મેવો છે ડયકારી;
 આત્મ મેવનાં છે વાન્તિદારી, મમનો મનનાં નરનાર્ગ. ॥ ૨૮ ॥
 મિથ્યા મ્લક થમ મેદના, આત્મ મેવર્યા મદુ નામે;
 આત્મ મેવર્યા ધર્મ મેવરો, મિથ્યાદાંટ દૂર થાવે. ॥ ૨૯ ॥
 મુટ્ટ નિશ્ચયનેદર્યા આત્મ, નિર્મલ વરમાવ મર્મ્મો;
 વેદનનાં મનાના મેવો, મન્તિદન મનનાં દર્મો. ॥ ૩૦ ॥
 માનનર્યાંથો વેદન યાગો, વેદનનાં મ્લકિ ક્ષરો;
 આત્મ મેવર્યા મુટ્ટ મ્લક, મર્ગાકને મેદને દર્મો. ॥ ૩૧ ॥
 આત્મ મેવ મન્યવ કદા છે, ડય માવને કમ્લારો;
 દિમા મુટ્ટ વોર્ગો મેવન, મ્લકાદિકને દર્મો. ॥ ૩૨ ॥
 દેવ મુલને ધર્મ મ્લક મમ, આત્મ મર્ગને મેવ કરો;

सर्व जीवोपर आत्म-प्रेमथी, सद्गुण दृष्टि सद्य वहोः ॥३३॥
 आत्म प्रेमथी गंभीर दृष्टि, मोटुं मन तो झट थावे;
 चिदानंद चेतनमय मूर्त्ति, परखे हरखे सुख पावे. ॥ ३४ ॥
 बाह्य विषयमां मन नहीं भटके, चंचलता मननी नासे;
 शुद्ध दशाभां स्थिरोपयोगे, अनुभव मंदिर सुख भासे. ॥३५॥
 क्षांति मार्दव आर्जव मुक्ति, तप संयमने सत्यपणुं;
 शौच आकिंचन ब्रह्मचर्यदश, आत्म प्रेमी पामे एमभणुं ॥३६॥
 पंच महाव्रत आत्म प्रेमथी, धारे सद्गुरुनी शिक्षा;
 ब्रह्मदृष्टि खीले छे निशदीन, शिक्षाथी पाले दीक्षा. ॥ ३७ ॥
 अन्य जनोपर गुस्सो थातां, आत्म प्रेम मनमां लावो;
 हिंसानी बुद्धि थातां पण, आत्म प्रेम मनमां भावो. ॥ ३८ ॥
 अशुभ विचारो परिहरवाने, आत्म प्रेम औपध मोटुं;
 चिंतामणि सम तेनो महिमा, वचन जाणशो नहि खोटुं. ॥३९॥
 कल्पवृक्षने काम कुंभ सम, आत्म प्रेम महिमा सारो;
 आत्म प्रेमथी मुक्ति मळे छे, अनेकांत मत निर्धारो. ॥४०॥
 संवत ओगणीश चोसठमांदि; नगरं माणसा चोमागुं;
 श्रावण वद पांचम रविवारे, वर्णन कीधुं छे खानुं. ॥ ४१ ॥
 भणी गणीने आत्म प्रेममां, बर्ते ते पामे कृद्धि;
 पुण्यार्क योगनी पेठे पामो, बुद्धिसागर मुखसिद्धि. ॥ ४२ ॥

मंगल.

मङ्गलपद अरिहन्त ते, मङ्गलपद छे सिद्धः
 मङ्गलपद आचार्य ते, उपाध्याय गुण ऋद्धः ॥ १ ॥
 पंचम मङ्गल तावु ते, परमेष्ठी एषधः;

ગાતાં-ધ્યાતાં પ્રેમથી, કર્મ રહે નહિ રચ્ચ.	॥ ૨ ॥
નમસ્કારના ધ્યાનથી, મગટે શક્તિ અનન્ત;	
સર્વોત્તમ મદ્ગલ સદા, કરે કર્મનો અન્ન.	॥ ૩ ॥
શાશ્વત સુખ દેનાર છે, મદ્ગલ પદ નવકાર;	
સર્વમન્ત્રનું સાર છે, જગમાં જય કરનાર.	॥ ૪ ॥
કામક્રુષ્મ ચિન્તામાંણિ, કલ્પ વહ્નિસમ વૃદ્ધ;	
નમસ્કાર મહામન્ત્રને, સ્મરતાં ગુણ ગણગેદ.	॥ ૫ ॥
ચાર નિશેષે ધ્યાઈએ, મહામન્ત્ર નવકાર;	
ચિદાનન્દ ઘટ ઊઠ્ઠસે, હોવે ભવજલ પાર.	॥ ૬ ॥
ચંદ્ર પૂર્વનું સાર છે, સ્મરતાં નાસે દુઃખ;	
શુદ્ધિસાગર ધ્યાનથી, હોવે શાશ્વત સુખ.	॥ ૭ ॥

આત્મજ્ઞાન.

ટુટા.

આત્મજ્ઞાન કરીએ સદા, ચિદાનન્દ ગુણધામ;	
આત્મજ્ઞાનથી જાણીએ, નહીં રૂપકે નામ.	॥ ૧ ॥
આત્મા સત્ત્વે નિત્ય છે, કર્મ ગ્રહણ કરનાર;	
કર્મ હરણ પણ તે કરે, નિજ પર્યાવાધાર.	॥ ૨ ॥
રત્નત્રયિ સાધી મુદા, પામે શાશ્વત સ્થાન;	
આત્મ મધુની ધારણા, કરતાં મગટે ધ્યાન.	॥ ૩ ॥
અન્તર્દષ્ટિ સાધના, સાધક શુદ્ધિ પાવ;	
જ્યોતિર્નિર્મલ શ્લેષ્ઠ, અજરામર પદ પાવ.	॥ ૪ ॥
અન્તર્દષ્ટિ ઉપાસના, સાધક ગુણ ઉપાસ્ય;	
સાપેક્ષાએ સાધ્ય છે, સાધનન્ત પદ વાસ્ય.	॥ ૫ ॥

ચિદ્ધન ચેતન શુદ્ધતા, શુદ્ધ ધ્યાનથી થાય;
 તિરોભાવ નિજ ઋદ્ધિનો, આવિર્ભાવ પમાય. ॥ ૬ ॥
 જિનપદ નિજપદમાં રહ્યું, જ્ઞાને શુદ્ધ જણાય;
 બુદ્ધિસાગર જિનદશા, અન્તરમાં પરચાય. ॥ ૭ ॥

ગુરુશ્રદ્ધા.

ડુહા.

સદ્ગુરુ શ્રદ્ધા દુર્લભા, દુર્લભ ભક્તિ ઉદાર;
 ગુરુની આજ્ઞા પાઠવી, જેવી અસિની ધાર. ॥ ૧ ॥
 ગુરુ શ્રદ્ધા ભક્તિ થકી, હોવે મજ્જલમાલ;
 સદ્ગુરુ પદની સેવના, ટાળે સહુ જંજાલ. ॥ ૨ ॥
 સદ્ગુરુ વળ જ્ઞાન જ નહિ, ગુરુવેના નહિ ધર્મ;
 સદ્ગુરુની આરાધના, ટાળે સઘળાં કર્મ. ॥ ૩ ॥
 ગુરુ કૃપાથી જ્ઞાન છે, ગુરુ કૃપાથી સુખ;
 ગુરુ કૃપાથી શાન્તિ છે, નાસે સઘળાં દુઃખ. ॥ ૪ ॥
 સદ્ગુરુની ભક્તિ થકી, પામે શિષ્યો ધર્મ;
 ગુરુ દેવની સેવના, આપે શાશ્વત શર્મ. ॥ ૫ ॥
 ગુરુદેવ ચિન્તામાણિ, ગુરુજી સૂર્ય સમાન;
 ગુરુ પૂજા જે જન કરે, તે પામે કલ્યાણ. ॥ ૬ ॥
 ગુરુજી ધર્માધાર છે, ગુરુ આલમ્બન સાર;
 બુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ, જ્ઞાની જગદાધાર. ॥ ૭ ॥

સ્યાદ્વાદમાર્ગ.

સ્યાદ્વાદ દર્શન થકી, ચેતન જ્ઞાન પમાય;
 પદ્ દર્શન સાપેક્ષતા, ત્યારે સર્વ જણાય. ॥ ૧ ॥

स्यादादना ज्ञानधी, नागे मष्ट वरमाय;	
स्यादादना ज्ञान वग, मष्टके मन बाधाय.	॥ १ ॥
स्यादादना ज्ञानधी, दड कटाग्र स्याग;	
स्यादादना ज्ञानधी, मष्टके मन वैराग्य.	॥ २ ॥
स्यादादना ज्ञान वग, मष्टके एकान्त;	
स्यादादना ज्ञान वग, कटी टले नाई ध्यान.	॥ ३ ॥
स्यादादना धोवधी, नागे पिण्या गरि;	
स्मन्त्रविनी साधना, कटि प्रगट मरी.	॥ ४ ॥
मृदम मष्टना ज्ञान वग, धन्यर्मा भन्नेर;	
मृदम मष्टना ज्ञानधी चिदानन्दनी स्मर.	॥ ५ ॥
रम्य आम स्वभावपां, बागे मष्टकूर;	
वृद्धिमाग्न ज्ञानधी, चिदानन्द मष्टूर.	॥ ६ ॥

चिदानन्द ल्हंग घटमां.

चिदानन्दनी स्मरौ घटमां, केम वट्टं हूं मष्टवट्टमां,	
बाध भावमां कटी न ज्ञानि, केम वट्टं हूं मष्टवट्टमां.	॥ १ ॥
अन्तर्मां ज्ञानि छे मारी, भट्टा नेनी मरी डरी.	
ध्यान गुणनी अनन्त लीला, अनुभवी मे दील मरी.	॥ २ ॥
पिणोवगां मृदमा ज्ञानी, मृदमाणी मुनिपादारी;	
मगायां अनुभवना रंगे, मगरी ज्योति नयकारी.	॥ ३ ॥
ज्ञानदृष्टिधी मष्टके ज्ञानि, माय्यो अनुभव अन्तर्मां;	
आत्म न वरमानम पोने; माय्युं मायुं भजनरमां.	॥ ४ ॥
ज्य लीला अन्तर्मां प्यारी, अष्टकट्ट प्रमुनी सारी;	
मगट्टुं भववाट्टुं अन्तर्मां, नाट्टुं पिण्यात्म मारी.	॥ ५ ॥

દેહું તે પોતે હું નિશ્ચય, સ્વપર પ્રકાશી સુખકારી;
 અનુભવ પ્યાલા પીધા પ્રેમે, કદી ન ઉતરે खूमारी; ॥ ૬ ॥
 વીજાને કહેવું શા માટે, વાળી અગોચર નિધાર્યો;
 પ્રારબ્ધ યોગે કથવું લખવું, પળ સહુથી હું હું ન્યારો. ॥ ૭ ॥
 સમજે સમજુ મસ્તાનો કોઈ, અવધૂત યોગી खેલાહું;
 વાહ્ય ભાવની આનંતિ ટાલી, અન્તર સદ્ગુણ અજવાહું. ॥ ૮ ॥
 અલખ દેશમાં નિશદિન રહીશું, નિરાકાર પદને વરશું;
 બુદ્ધિસાગર અલખ ધ્યાનથી, નિર્ભય ઠામે ઝટ ઠરશું. ॥ ૯ ॥

વિનયસ્વરૂપ.

ભલો વિનય છે ભલો વિનય છે, વિનયે વિદ્યા ઝટ આવે;
 વિનયહીન માનવ મન ગંદુ, નિર્મલ શી રીતે થાવે. ॥ ૧ ॥
 વૈરિયો પળ વિનય મન્ત્રથી, વશમાં થાવે છે જાણો;
 વિનય દેવતું સાધન કરતાં, સહુ ઋદ્ધિ ઘટમાં માનો. ॥ ૨ ॥
 મોટા જનનો વિનય કરતાં, યશદંકો જગમાં વાગે;
 વિનયવન્તને મંત્ર ફળે છે, સર્વજનો પાયે લાગે. ॥ ૩ ॥
 મન વાળી કાયાથી કરીએ, વિનય મજાનો સુખકારી;
 વિનય વિનાની વિદ્યા વંધ્યા, ફળ આપે નહિ જયકારી. ॥ ૪ ॥
 વિનયવન્તને માન મળે છે, આત્મજ્ઞાન પળ તે પામે;
 વિનય વિનાનો મનુષ્ય ગદ્દો, દુઃખ પામે ઠામો ઠામે. ॥ ૫ ॥
 મોરપૂઠ શોભે છે જેવી, તેવી હીન વિનય કાયા;
 વિનયહીનને વિદ્યા આપે, તે મૂઢા પળ નહિ ડાહ્યા. ॥ ૬ ॥
 ફાંદા કાનની કૂતરી પેઠે, વિનયહીન નહિ ઠામ ઠરે;
 સદ્ગુરુની આજ્ઞાનો લોપી, વિનયહીન ભવમાંહિ ફરે. ॥ ૭ ॥

कणिशरने जेनुं पयसानत, भनिपिने विगा तेरी;
 विनपरीने विगा देना, दुर्मिनी वाटन लेवी. ॥ ८ ॥
 विनय मनानो विनय मनानो, विनेय भिष्यो मुग पावे;
 काचा घटमां जन्नी पेडे, अग्निपिने मिशा भावे. ॥ ९ ॥
 विनय भक्ति थदाटु जनेने, आत्म ज्ञान देां मातुं;
 सुदिसागर द्रव्य भाषी, विनयभावमाहि रातुं. ॥ १० ॥

परमार्थ वाणी.

मोहदशा उपशान्त यया वण, साचो रस्तो नहि सुप्ते;
 तीव्रकषायो मंद पट्या वण, सदुपदेशे नहि सुप्ते. ॥ १ ॥
 सन्त मळ्या पण अगड रहेवे, आत्महित ते नहि साधे;
 दास वनीने गुरु सेव्या वण, सदुपदेशे नहि बाधे. ॥ २ ॥
 थदा भक्ति जे जे अंशे, ते ते अंशे धर्म लहे;
 गुरु कृपायी धर्म मळे छे, मिनेन्द्र वाणी एम कहे. ॥ ३ ॥
 तन मन गुरुने अर्पण करतां, गुरुवाणी मनमां उतरें;
 जाग्रत गुरुनी सेवा करतां, भवपाथोधि भव्यनरे. ॥ ४ ॥
 शंकाकांक्षानुं मूळ बळतुं, गुरुवाणी मनमां धरतां;
 मन आनन्दी प्रफुल्ल सुखटुं, सद्गुरुनी आज्ञा वरतां. ॥ ५ ॥
 जंगमतीर्थ मुनीश्वर गुरुना, चरणे रहीए दास वनी;
 गुरुकृपायी करमां परखो, शाश्वत चेतन भव्यमणि. ॥ ६ ॥
 अध्यात्म ज्ञानोदधि मुनिगुरु, चरण सेवना सुखकारी;
 एवा गुरुना दास बन्धायी, ज्ञानकळानी तैयारी. ॥ ७ ॥
 निष्कामपणायी सद्गुरु सेवा, जे करशे ते भव तरसे;
 अचळ महोदय शुद्ध सनातन, रत्नत्रयी मेमे वरसे. ॥ ८ ॥

આત્મતત્ત્વ લક્ષ્યાર્થ ગ્રહીને, તન્મય ચિત્તે ધર્મ કરો;
બુદ્ધિસાગર પરમ પ્રમુતા, પ્રગટાવી આનંદ વરો. ॥ ૯ ॥

ધર્મ સૂત્રમાં સ્વાર્થ ત્યાગઃ ॥

ધર્મસૂત્રને ભળો ભળાવો, પૈસા માટે ફોક અરે;
સ્વાર્થતણી ફાંસીને માટે, ધર્મ ન પ્રણમે દીલ સ્વરે. ॥ ૧ ॥
પરમાર્થપણામાં સ્વાર્થ કર્યાથી, સ્વાર્થતણી સ્થિરતા થાતી;
સ્વાર્થ ટ્લયા વળ ધર્મ ન પ્રણમે, મોટી સ્વાર્થતણી કાતી. ॥ ૨ ॥
જો પ્રગટે આત્માર્થ-પ્રેમ તો, પૈસાની ત્યાં વાત નહીં;
અમૃત પળ જો વિષ વને તો, ધર્મવાસના દૂર રહી. ॥ ૩ ॥
પરમાર્થ કૃત્યમાં સ્વાર્થપણાની, હૃદયવાસના દૂર કરો;
પરમ ધર્મ પ્રગટશે તેથી, શાશ્વત શિવપદ ઠામ ઠરો. ॥ ૪ ॥
પૈસા આદિ લાલ્ચ છોડી, ધર્મ કૃત્ય દીલમાં ધરવું;
નિષ્કામપણાથી ઉચ્ચકોટીમાં, પ્રેમે જાટ પગલું ભરવું. ॥ ૫ ॥
ઉદર પોષણ ધર્મ કૃત્યના, નામે કરવું તે મૂંઢું;
ધર્મ પ્રેમ જાગે નહિ તેથી, થાતું નહિ મનડું રુડું. ॥ ૬ ॥
ધર્માધ્યાપક શિક્ષક આદિ, પદવી જે પૈસા માટે;
અન્તે તેથી થાય ન સારું, જીવ વલતો અવલી વાટે. ॥ ૭ ॥
ધન આદિનો સ્વાર્થ તજીને, નિષ્કામપણાથી ધર્મ કરો;
ઉચ્ચભાવના પ્રગટે તેથી, વીર જિનેશ્વર ધર્મ ધરો. ॥ ૮ ॥
ધન્ય ધન્ય મુનિવર સદ્ગુરુજી, સ્વાર્થ તજી પરમાર્થ કરે;
સફળ મુનિનાં ધર્મ કૃત્ય સહુ, શુદ્ધ હૃદયમાં ધર્મ ધરે. ॥ ૯ ॥
સ્વાર્થતજીને પરમપન્થમાં, અધિકારે પગલું ભરવું;
બુદ્ધિસાગર ધર્મસૂત્રના, ઉદ્દેશોને અનુસરવું. ॥ ૧૦ ॥

આત્મતત્ત્વ લક્ષ્યાર્થ ગ્રહીને, તન્મય ચિત્તે ધર્મ કરો;
બુદ્ધિસાગર પરમ પ્રભુતા, પ્રગટાવી આનંદ વરો. ॥ ૯ ॥

ધર્મ સૂત્રમાં સ્વાર્થ ત્યાગ: ॥

ધર્મસૂત્રને ભળો ભળાવો, પૈસા માટે ફોક અરે;
સ્વાર્થતણી ફાંસીને માટે, ધર્મ ન પ્રણમે દીલ સ્વરે. ॥ ૧ ॥
પરમાર્થપણામાં સ્વાર્થ કર્યાથી, સ્વાર્થતણી સ્થિરતા થાતી;
સ્વાર્થ ટઠ્યા વળ ધર્મ ન પ્રણમે, મોટી સ્વાર્થતણી કાતી. ॥ ૨ ॥
જો પ્રગટે આત્માર્થ પ્રેમ તો, પૈસાની ત્યાં વાત નહીં;
અમૃત પળ જો વિષ વને તો, ધર્મવાસના દૂર રહી. ॥ ૩ ॥
પરમાર્થ કૃત્યમાં સ્વાર્થપણાની, હૃદયવાસના દૂર કરો;
પરમ ધર્મ પ્રગટશે તેથી, શાશ્વત શિવપદ ઠામ ઠરો. ॥ ૪ ॥
પૈસા આદિ લાલચ છોડી, ધર્મ કૃત્ય દીલમાં ધરવું;
નિષ્કામપણાથી ઉચ્ચકોટીમાં, પ્રેમે ફટ પગલું ભરવું. ॥ ૫ ॥
ઉદર પોષણ ધર્મ કૃત્યના, નામે કરવું તે મૂંઢું;
ધર્મ પ્રેમ જાગે નહિ તેથી, થાતું નહિ મનડું રુડું. ॥ ૬ ॥
ધર્માધ્યાપક શિક્ષક આદિ, પદવી જે પૈસા માટે;
અન્તે તેથી થાય ન સારું, જીવ વઢતો અવઢી વાટે. ॥ ૭ ॥
ધન આદિનો સ્વાર્થ તજીને, નિષ્કામપણાથી ધર્મ કરો;
ઉચ્ચભાવના પ્રગટે તેથી, વીર જિનેશ્વર ધર્મ ધરો. ॥ ૮ ॥
ધન્ય ધન્ય મુનિવર સદ્ગુરુજી, સ્વાર્થ તજી પરમાર્થ કરે;
સફળ મુનિનાં ધર્મ કૃત્ય સહુ, શુદ્ધ હૃદયમાં ધર્મ ધરે. ॥ ૯ ॥
સ્વાર્થતજીને પરમપન્થમાં, અધિકારે પગલું ભરવું;
બુદ્ધિસાગર ધર્મસૂત્રના, ઉદ્દેશોને અનુસરવું. ॥ ૧૦ ॥

આત્મજ્ઞાનના ઉદ્ગાર.

શુદ્ધ બોના સ્વરૂપ રમણમાં, અનુભવ યોગે રંગાયો;
 મળ્યો વિધ્યા દુનિયાદારી, સ્વરૂપ સ્ઠાન હું વાયો. ॥ ૧ ॥
 દુનિયાની રાજ્યદ મદુ છોડી, જોડી મુરના અન્નરમાં;
 તન્ન સન્નની મતી વળના, ધર્મું ન માયા ધનતરમાં. ॥ ૨ ॥
 નિરો કોડક વેરો કોડક, દુનિયાની વસ્ત્રાદનરી;
 મનમાં પ્રાપ્ત મેરું માનો, ન્યાં શું ધમન વારિ મરી. ॥ ૩ ॥
 અત્તર ગંગાનિ વર્ગન કરજું, વાગ વગામાં નહિ કરજું;
 નરજું મરજતવિને મરજે, મન્નરની વાના કરજું. ॥ ૪ ॥
 ધર્મમાં અત્તર દગામાં, તળને ભરું બળાવું;
 જે ને તો મદુ મેરું મળો દર, મળ્યો મદુ વિન્ધા માવ ॥ ૫ ॥
 મગરમાં વિજીતીના મગદારા પ્રત્તર પ્રગળન મતરાદે
 કરું ન કરન માનું મળમાં મન્નર માગમાં બાદે ॥ ૬ ॥
 દુનિયા માનો જે નહિ માનો, મદર વની શ વાર
 મગાયા નન માન મરી છ, વાવાન વાન વાર ॥ ૭ ॥
 મદર દર ક વર કરા કરા, મેરું મેરું ન મારાનું,
 કાન વાનમાં મેરું મે, વારિ વાર ન મારાનું. ॥ ૮ ॥
 મદુનમાન વી જે મે, વિગાવા દર વારિ;
 મદુનમાન મન્નરમાં, મિત્રાનમા મગદારા ॥ ૯ ॥

આત્મ દેશમાં અનન્ન મુલ.

અત્તર દેશમાં મુલ મન્નર, મદુના વારી નહિ મદુનારું,
 અત્તર દેશમાં મેરું મેરું, વાગ મગદારા મદુનારું. ॥ ૧ ॥

आत्म देशनी अकलकळा छे, झळहळ झगमग ज्यां ज्योति;
 अंतरमां उतरी जोवाथी, चेतन ज्ञाने विष्णोति. ॥ २ ॥
 आत्म देशमां जोगी जागे, परमात्म पदने परखे;
 आप स्वरूपे आप प्रकाशे, समजी हंसा मनहरखे. ॥ ३ ॥
 जन्म जरा मृत्युथी न्यारो, आत्म देश घटमां लावो;
 मायाना देशो उल्लंघो, आत्म देशमां झट आवो. ॥ ४ ॥
 एकाकार सघळा त्यां भासे, भेदभाव नहि रहेवानो;
 अलखदेश पोतानो सन्तो, ज्ञान चक्षुथी जोवानो. ॥ ५ ॥
 अलखदेशमां जात भात नहि, निराकार छे जयकारी;
 अनंत गुण पर्यायनुं आश्रय, शुद्ध ब्रह्मपद सुखकारी. ॥ ६ ॥
 दुःख देनारा माया देशो, माया दुःखनी छे क्यारी;
 सुरता साधो अलख देशमां, अलखदेशनी वलिहारी. ॥ ७ ॥
 अलखदेशना गुणो अनंता, पामे तेनी हुशियारी;
 बुद्धिसागर आत्म देशमां, जावो भव्यो नरनारी. ॥ ८ ॥

देह नगर.

देह नगरमां जो तुं विचारी, कोण आर्वीने गया नहीं;
 अनन्त आव्या अनंत चाल्या, तन धन माया अहीं रही दे०॥१॥
 पाणीमांहि जेवुं पतासुं, देहनगर रचना तेवी;
 मान मूर्ख मन जूठी काया, परभवनी वाटज लेवी. दे० ॥ २ ॥
 काया नगरी कदी न तारी, माने शुं मारी मारी;
 फजेत फाल्को एकदिन धाशे, भ्रान्तिधी भूल्यो भारी. दे० ॥३॥
 समज समज मन चेतन डाया, समजी ले शिक्षा सारी;
 आज्या तेने अंते जावुं, त्यागी सह दुनिया दारी. दे० ॥ ४ ॥

काया नगरीना बसनारा, येन येन नेतनराया;
पुदिमागर भवमर पापी, आग्रत या गिदूयनराया. दे० ॥ ५ ॥

रीम.

दुवा.

- रीम करी नहि कीनीए, रीम मकी गम्भाण;
बैर भेर भगटे बहू, भगटे बहूली पाण. ॥ १ ॥
- भगली बुद्धि उगने, उर कडाग्रद मार;
रीम बही बहू शाक छ, उर न भेरु दोर. ॥ २ ॥
- रीम मणिगी मन दम, भगट बिग्या मन;
मम मम म न भर म न रीम मन. ॥ ३ ॥
- महम्म कृप कृप म, भगट म म बोधाय;
भगली म डी वन भर म न मराय ॥ ४ ॥
- भगट म म म म म म म म म म म म;
भगली म म म म म म म म म म म म ॥ ५ ॥
- भगली म म म म म म म म म म म म;
भगली म म म म म म म म म म म म ॥ ६ ॥
- भगली म म म म म म म म म म म म;
भगली म म म म म म म म म म म म ॥ ७ ॥
- भगली म म म म म म म म म म म म;
भगली म म म म म म म म म म म म ॥ ८ ॥
- भगली म म म म म म म म म म म म;
भगली म म म म म म म म म म म म ॥ ९ ॥

गृहविना नो दानं न वस्तु, वापान् भणनं वाचं
 गृहं विनयं यथा मानं नटकं, मयजी लो मन वाचं. अङ्काः ॥ ५ ॥
 अथर्वं प्रोक्तं वाचं वाचं, गृहं भक्तिं द्विजं अर्थं
 गृहविनयार्थं दानं वाचं, मुनिं वदं द्विजं अर्थं. अङ्काः ॥ ६ ॥
 केषुनदारा न्यायं गृहं, प्रमदं वस्तु अर्थं
 मुनिं वाचं गृहं वस्तु, अथर्वं वाचं. अङ्काः ॥ ७ ॥

माना न्याय.

અનુભવ નિશ્ચય ધર્મનો, સર્વ ચક્રી કર્તવ્ય.	॥ ૨ ॥
અનુભવ રજ મતીડનો, ડત્તરે નહિ તલમાત્ર;	
અનુભવ પામ્યા જે જના, તેનાં અમ્યમ ગાય.	॥ ૨ ॥
અનુભવ તાઢી લાગનાં, દર્શન જિનનું યાય;	
રવિ ફિરણો મગટયા ચક્રી, નમરે સર્વ જણાય.	॥ ૪ ॥
નિશ્ચય શ્રદ્ધા અનુભવે, શુદ્ધ રમણતા યાય;	
જે પામ્યા તે સ્વાં રમ્યા, પગને નહીં જણાય.	॥ ૫ ॥
ગુરુગમ જ્ઞાનાધ્યાસથી; મગટે અન્તર દષ્ટિ;	
અન્તર્દષ્ટિ મગટનાં, દેસે નિતગુણ સૃષ્ટિ.	॥ ૬ ॥
ઉદાસીનતા સ્વાં ઢઢ, વદન મનુજ જણાય,	
શાય ફોરે મારગથી અન્નર ખિન્ન મટાય.	॥ ૭ ॥
અન્નરના ઉપયોગથી, મગગટ નિતગુણ મોગ	
વૃદ્ધિમાગર મિદ્ધ છે, રન્ન રવિના વોગ.	॥ ૮ ॥

શ્રવ્યમાત્ર વિહાર.

ચરનું જલ નિર્બળ રહ, વર્ચાન ધિર જલ યાય;	
ગામો ગામ વિહારથી, નિર્બળ મુનિ મટાય.	॥ ૧ ॥
મર્વ મટના સ્વાગમો, નિર્બળ હેનું જે વિહાર;	
મયન્ન રહનું વેગથી રતલ મુનિ સ્વવશર.	॥ ૨ ॥
નિર્ત્રન સ્થાન વિહારથી, જ્ઞાની મન વેગમ્,	
વેગમ્ મન વર્તે, મગટે છે મોમાય.	॥ ૩ ॥
મુનિ મીનાથે શિશ છે, મીનાથે નિશ્ચિત પાર;	
મય્યાગમના જ્ઞાનથી, વૃદ્ધિને ન વિહાર.	॥ ૪ ॥
અન્નરના ઉપયોગથી, મય્યાગમોર શિશ;	

उपशमादिक भावधी, निश्चयनय अनुसार.	॥ ५ ॥
अन्तरना सापेक्षधी, साचो वाच्य विहार;	
अन्तरधी निश्चल रहे, भाव्युं साम्राधार.	॥ ६ ॥
पवन फेरवे पणिते, तेम मारव्ये द्रष्ट;	
देश विदेशे भटकतुं, निश्चयधी निजगेष्ट.	॥ ७ ॥
मारव्ये विचरे मुनि, स्थिरता निजगुणमांदि;	
बुद्धिसागर सन्तने, सदानन्द घटमांदि.	॥ ८ ॥

सत्यबोध.

बसे ज्ञान त्यां मान नहि, दासबसे त्यां काम;	
बुद्धिसागर रावि अने, रजनी एक न दास.	॥ १ ॥
पर ललना परधन नजे, मेवे मल्लन संग;	
बुद्धिसागर अनुभवे, परमानन्द तरंग.	॥ २ ॥
मन पागाने मारवा, उच्चम आपध जाण;	
ज्ञानि जननी सेवना, धीनुं अनुभव ज्ञान.	॥ ३ ॥
वैरभूत वार्णा धृती, प्रेमभूत उपकार;	
दया धर्मनुं मूल ते, मोक्ष मूल अनकार.	॥ ४ ॥
पिनवमूल विद्या वही, मनु मूलजे क्रोध;	
समा मूल मन सद्गति, मूल मूल ते दोष.	॥ ५ ॥
निर्वेष, मूल सत्यनयन, धर्म मूल दिग्गम	
स्वयम मूल इच्छा वही, मोक्ष मूल ते अपार.	॥ ६ ॥
आत्मज्ञान रिज एव ते, बुद्धिसागर जाण.	
अनुभवके जे समे, ते समे मूल सत्य.	॥ ७ ॥

અનુભવ નિશ્ચય ધર્મનો, મર્વ થકી કર્તવ્ય.	॥ ૨ ॥
અનુભવ રક્ત મર્જાડનો, ઉતરે નહિ તલમાત્ર;	
અનુભવ પામ્યા જે જના, તેનાં અન્યજ માત્ર.	॥ ૧ ॥
અનુભવ તાલી લાગતાં, દર્શન મિનતું થાય;	
શવે કિરણો પ્રગટ્યા થકી, નજરે સર્વ જણાય.	॥ ૪ ॥
નિશ્ચય શ્રદ્ધા અનુભવે, શુદ્ધ રમણતા થાય;	
જે પામ્યા તે સ્વાં રમ્યા, પરને નહીં જણાય.	॥ ૫ ॥
ગુરુગમ જ્ઞાનાભ્યાસથી; મગટે અન્તર દષ્ટિ;	
અન્તર્દષ્ટિ પ્રગટતાં, દેસે નિજગુણ સૃષ્ટિ.	॥ ૬ ॥
ઉદાસીનતા સ્વાં ટલે, વદન મધુલ જણાય,	
ઘાણ ફરે પ્રારબ્ધથી અન્તર બિન્ન સદાય.	॥ ૭ ॥
અન્તરના ઉપયોગથી, અત્વણ્ડ નિજગુણ ધોગ	
બુદ્ધિસાગર મિદ્ધ છે, ગ્લન ત્રિપિનાં યોગ.	॥ ૮ ॥

દ્રવ્યભાવ વિહાર.

ચંદનું જલ નિર્મલ રહે, મલીન ધિર જલ થાય;	
ગામો ગામ વિહારથી, નિર્મલ મુનિ સદાય.	॥ ૧ ॥
સર્વ સદ્ગુણા ત્યાગ્યા, નિર્મલ હેતુ જે વિહાર;	
મમત્વ ટલતું વેગથી, ઉત્તમ મુનિ વ્યવહાર.	॥ ૨ ॥
નિર્જન સ્થાન વિહારથી, જ્ઞાની મન વેગમ્બ,	
વેરામ્બે મન વર્તતાં, મગટે છે સાંભામ્બ.	॥ ૩ ॥
મુનિ મીતાર્થ વિહાર છે, મીતાર્થ નિશ્ચિન ધાર;	
અત્યાગમના જ્ઞાનથી, પક્ષીલો ન વિહાર.	॥ ૪ ॥
અન્તરના ઉપયોગથી, અન્તરમાંહ વિહાર;	

ઉપશમાદિક ભાવથી, નિશ્ચયનય અનુસાર.	॥ ૫ ॥
અન્તરના સાપેક્ષથી, સાચો વાહ્ય વિહાર;	
અન્તરથી નિશ્ચલ રહે, માર્ગ્યું શાસ્ત્રાધાર.	॥ ૬ ॥
પવન ફેરવે પર્ણને, તેમ પ્રારબ્ધે દેહ;	
દેશ વિદેશે ભટકતું, નિશ્ચયથી નિજગેહ.	॥ ૭ ॥
પ્રારબ્ધે વિચરે મુનિ, સ્થિરતા નિજગુણમાંહિ;	
બુદ્ધિસાગર સન્તને, સદાનન્દ ઘટમાંહિ.	॥ ૮ ॥

સત્યવોધ.

વસે જ્ઞાન ત્યાં માન નહિ, દામવસે ત્યાં કામ;	
બુદ્ધિસાગર રવિ અને, રજની એક ન ઠામ.	॥ ૧ ॥
પર લલના પરધન તજે, સેવે સજ્જન સંગ;	
બુદ્ધિસાગર અનુભવે, પરમાનન્દ તરંગ.	॥ ૨ ॥
મન પારાને મારવા, ઉત્તમ ઔપધ જાણ;	
જ્ઞાનિ જનની સેવના, વીજું અનુભવ જ્ઞાન.	॥ ૩ ॥
વૈરમૂલ વાળી ઘુરી, પ્રેમમૂલ ઉપકાર;	
દયા ધર્મનું મૂલ છે, મોક્ષ મૂલ અનગાર.	॥ ૪ ॥
વિનયમૂલ વિદ્યા કહી, શત્રુ મૂલજે ક્રોધ;	
ક્ષમા મૂલ સત્ સજ્જતિ, ગુરુ મૂલ છે વોધ.	॥ ૫ ॥
વિવેક મૂલ સજ્જનપણું, ધર્મ મૂલ વિશ્વાસ;	
વ્યસન મૂલ ઇચ્છા કહી, મોહ મૂલ છે આશ.	॥ ૬ ॥
આત્મજ્ઞાન શિવ પન્થ છે, બુદ્ધિસાગર જાણ;	
અનુભવરક્ષે જે રમે, તે પામે સુખ સ્વાણ.	॥ ૭ ॥

सिद्धान्तामृत.

कर्मा कर्म झुटे नहि, भोगवचां निर्धार;
 नरपति मुरपति रंक सद्गु, कर्माधीन संसार. ॥ १ ॥
 निष्काचितेज बांधियां, अष्ट कर्म दुःखकार;
 भोगवचां नको पडे, कदी न आवे पार. ॥ २ ॥
 कर्म करे ते भोगवे, राग द्वेष प्रयोग;
 चतुर्गतिमां भटकवुं, कर्म तणो सद्गु भोग. ॥ ३ ॥
 उदयागत करणी करे, ज्ञानी अन्तर भिन्न;
 नबिन कर्म बांधे नहि, अन्तरमां लयलीन. ॥ ४ ॥
 उपशमादिक धर्ममां, ज्ञानि जन उपयोग;
 वायभाव राखे नहीं, वायभाव छे रोग. ॥ ५ ॥
 ज्ञानदशा विरतिपणुं, करे कर्मनो नाश;
 स्वाद्वादना ज्ञानधी, होवे शिष्यां वास. ॥ ६ ॥
 आत्मज्ञाननी तीव्रता, भाव चरणनो योग;
 पुद्गिसागर भोगवे, शाश्वत मुक्वनो भोग. ॥ ७ ॥

शुद्धस्वरूप.

इहा.

शुद्ध स्वरूपाधारमां, वर्ते जो उपयोग;
 परमानन्द पद अनुभवे, निश्चय निज गुण भोग. ॥ १ ॥
 विद्वानन्दनी ल्हेरियो, प्रगटे आत्ममग्नार;
 निश्चय निज चारित्र्यमां, सिद्ध बुद्ध निर्धार. ॥ २ ॥
 निश्चय गुण उपयोगमां, सर्व स ॥ परित्याग;
 शुरु ध्यान आलम्बने, शुद्ध रमणना लाग. ॥ ३ ॥

टळे मोहनी वासना, झळ हळ जागे ज्योत;
 निश्चय धर्म दशावरे, थावे धर्मोद्योत. ॥ ४ ॥
 अनेकान्तना ज्ञानथी, ध्यावो चेतनराज;
 परम महोदय पद वरो, अखण्ड शिव साम्राज्य. ॥ ५ ॥
 सर्वोपाधि त्यागथी, परमानन्द जणाय;
 अनुभवी ए अनुभवे, परम प्रभुता पाय. ॥ ६ ॥
 अनुभवीए अनुभव्युं, ए पद स्थिरता पाय;
 बुद्धिसागर आत्मतुं, प्रभुपणं परखाय. ॥ ७ ॥

योग विषय.

नाभिकमलमां सुरता साधी, गगन गुफामां वास कर्यो;
 भूलाणी सह दुनियादारी, चेतन निज घरमांहि ठर्यो ॥ १ ॥
 चिदानन्दनी ल्हेरि घटमां, अनुभवी नहि जाय कही;
 हाडर्मांज रंगाणी रङ्गे, झळहळ ज्योति जागी रही; ॥ २ ॥
 इन्द्रासननी पण नहि इच्छा, वन्दन पूजन मान टळ्युं;
 अलख निरञ्जन स्वामी मळीयो, जलविन्दु जलधिमां भळ्युं ॥ ३ ॥
 नहि कोइ रागी नहि कोइ द्वेपी, दृष्टा साक्षीभूत रह्यो;
 नाम रूपथी न्यारो परख्यो, वाणीथी नहि जाय कळो ॥ ४ ॥
 अनन्त शक्ति स्वामी भेट्यो, ज्यां जोवुं त्यां अजवाळुं;
 उलट आंखथी आव्यो घटमां, अनन्त लक्ष्मी घर भाळुं ॥ ५ ॥
 मन वाणी कायादिक रचना, प्रारब्धे ते वनी रही;
 साक्षी भूत हुं तेनो राहियो, अकळ कळा नहि जाय कही ॥ ६ ॥
 उलट्यो शाश्वत सुखनो दरियो, परा पार पण नहि पावे;
 बुद्धिसागर धन्य जगत्मां, शाश्वत शिव मन्दिर जावे ॥ ७ ॥

अन्तर सृष्टि लीला प्रगटे, लोह संग तेजंतुरी. ॥ ३ ॥
 स्पृहा नहि तलभार जगत्तनी, नामरूपथी हुं न्यारो;
 कोइक निन्दो कोइक वंदो, समभावे घट उजियारो. ॥ ४ ॥
 दुनियानी खटपट लटपटमां, सुखतुं चिन्ह न देखातुं;
 पोताने पोते देख्यो त्यां, कांइ न जातुं नहि थातुं. ॥ ५ ॥
 जुओ विचारी जुओ विचारी, देह देवळमां संन्यासी;
 सन्यासीनी अकळकळाने, देखतां नहि उदासी. ॥ ६ ॥
 ध्याने ध्यावुं अन्तर गावुं, सुरताथी दीलमां लावुं;
 परम प्रभुतुं दर्शन दीटुं, बाह्यभावमां नहि जावुं. ॥ ७ ॥
 अलखफकीरी भोगवचामां, सात धाततो रंगाणी;
 बुद्धिसागर अलखफकीरी, आनंदकारी मस्तानी. ॥ ८ ॥

आत्मज्ञानप्रकाश.

आपस्वरूपे आप प्रकाश्यो, नातुं सहु हुं ने मारु;
 वदवुं व्यवहारे हुं मारु, शुद्धरूप निश्चय न्यारु. ॥ १ ॥
 औदयिकयोगे फरवुं हरवुं, अन्तरथी न्यारा रहेवुं;
 भिन्न भिन्न जड चेतनवृत्ति, निजधन तो निजने देवुं. ॥ २ ॥
 अन्तरदृष्टिथी सहु जोवुं, परिणमुं नहि परभावे;
 ध्यान धारणागां हुं पोते, पोते पोताने ध्यावे. ॥ ३ ॥
 चेन पडे शुं दुनिया रंगे, आत्ममांहि रंगातां;
 चेन पडे नहि बाह्यप्रदेशे, प्रदेश अन्नरमां जातां. ॥ ४ ॥
 रूप रागमां मोज मज्ञा शुं, अन्तरथी निश्चय धार्यो;
 शरीरमांहि वास कर्यो पण, निश्चयथी हुं हुं न्यारो. ॥ ५ ॥

સ્પાદાદનયદાષ્ટિ દેસું, વસ્તુરૂપ સારું ખાસે;
 નામ કહું તો નામ ન તેનું, ગુરુગમયી તે પરસાસે. ॥ ૬ ॥
 અનુભવ આઘ્યો ટલે ન ટાઝ્યો, સિદ્ધયુદ્ધ રેતુ પાસે;
 ચાલુભાવ વિસારી દેતાં, સાચો અનુભવ પરસાસે. ॥ ૭ ॥
 સત્તાથી છે સિદ્ધ સમોવડ, નરધા મક્તિયી પૂજો;
 અંકલકલ્લા જગજીવનની છે, સમજે તેદિજ નહિ ધીજો. ॥ ૮ ॥
 પરમ મહોદય શાશ્વત લક્ષ્મી, સમય સમય તેનો ભોજી;
 બુદ્ધિસાગર ગાવો ધ્યાવો, સાયેક શાશ્વતપદ યોજી. ॥ ૯ ॥

તર્કવિતર્ક.

તર્કવિતર્કોં કરો કરોડો, ચર્ચાર્થ મસ્તક ફોડો;
 અહંવૃત્તિઘોડા પર બેસી, મનમાં આવે ત્યાં દોડો. ॥ ૧ ॥
 વિષય વિચારો કરો દુઝારો, પણ આવે નહિ ભવપારો;
 દુનિયાની સ્વટપટમાં ટૂંચી, ફોગટ માનવભવ હારો. ॥ ૨ ॥
 દેહ ધંગલો જીવ મુસાફર, અળધાયોં અન્તે જાશે;
 આંત્ર મીંચાણ કરું ન હાથે, પાછલથી તો પસ્તાશે. ॥ ૩ ॥
 સ્વપ્નાજેવી જગની માયા, પાળીમાંના પડછાયા;
 સગાં સંબંધી મૂકી જાવું, શ્રી ધન પુત્ર અને કાયા. ॥ ૪ ॥
 જેનો ઈશ્વર જેનો ઈશ્વર, ઈંદ્રી દો દુનિયાવાની;
 ચાલુભાવની તૃપ્તિ છોડી, અન્તરમાં રહેજો રાજી. ॥ ૫ ॥
 મોહભાવની સ્વટપટ છોડી, આતમને સેવો ધ્યાવો;
 બુદ્ધિસાગર ગ્રાશ્વત લક્ષ્મી, લેવાનો મળીયો રહાવો. ॥ ૬ ॥

ચિત્તિશક્તિ.

- ચિત્તિશક્તિને ઓઝસ્વત્રાથી, સમજાશે ઘટમાં ઋદ્ધિ;
ચિત્તિશક્તિના પૂર્ણપણાથી, ક્ષાયિક ભાવેછે સિદ્ધિ. ॥ ૧ ॥
- આત્મજ્ઞાન વળ જગ અંધારુ, આત્મજ્ઞાન અર્પે સારુ;
આત્મજ્ઞાન વળ વાહ્યદશામાં, નિશદિન જાણો અંધારુ. ॥ ૨ ॥
- આત્મજ્ઞાન વળ કદી ન શાન્તિ, ટલે નહિ ભવભય ભ્રાન્તિ;
આત્મજ્ઞાન ઉપયોગ દશા વળ, પ્રગટે નહિ અન્તર કાન્તિ. ॥ ૩ ॥
- આત્મજ્ઞાન રવિના ઉદ્યોતે, મિથ્યાતમ ઝટ અઢપાશે;
સોહં સોહં રટના યોગે, પરગટ પોતે પરસ્વાશે. ॥ ૪ ॥
- આત્મજ્ઞાન વળ અંધો માનવ, મટકેછે ભવમાં ભારી;
આત્મજ્ઞાન વળ કદી ન ટલતી, જોશો આ દુનિયાદારી ॥ ૫ ॥
- હરિહર બ્રહ્મા ખુદા સ્વયંભુ, પોતે પોતાને દેસે;
આત્મ તે પરમાત્મ સાચો, વાકી સઘટું ઉવેસે. ॥ ૬ ॥
- તપજપ કિરિયા દીક્ષા ભિક્ષા, આત્મ જ્ઞાન વળ છે કાચી;
આત્મજ્ઞાનથી મુનિપણું છે, ભવ્યો રદેશો ત્યાં રાચી. ॥ ૭ ॥
- સકલ સુવ્રતું સાર પ્રકાશ્યું. આત્મજ્ઞાન વરવું સાચું;
મત કદાગ્રહ તેથી ટલશે, તે વળ મળતર સહુ કાચું; ॥ ૮ ॥
- મ્હારે તો ચિન્તામાણિ ફલીયો, આત્મજ્ઞાન ઘટ પરસ્વાયું;
બુદ્ધિસાગર અનેકાન્ત નય, સમજી મ્હારુ મેં પાયું. ॥ ૯ ॥

॥ બ્રહ્મચર્ય ॥

- પર પરિણાતિથી ન્યારા રહેવે. નિશ્ચયથી તે બ્રહ્મચારી;
નિશ્ચયથી જે બ્રહ્મચારિછે, તેની જગમાં વલિહારી. ॥ ૧ ॥

- આત્મજ્ઞાનથી પરપારિણમિના, ત્યાગી નિશ્ચય બ્રહ્મચારી;
 આત્મજ્ઞાન વળે વૃષભ વિગેરે, વાલમીલિતા આચારી. ॥ ૨ ॥
 દ્રવ્ય થકી બ્રહ્મચારી હોવે, મિથ્યાત્વી જે અજ્ઞાની;
 પરપણિનિર્થી ભવમાં મમતા, વાલ જરા નહિછે ઝાની. ॥ ૩ ॥
 ભાવ થકી બ્રહ્મચારી હોવે, અનેકાન્ત મનનો જ્ઞાની;
 માય બ્રહ્મ તે ઉપાદાન છે, ભાગ્યેછે જિનવર વાર્ણી. ॥ ૪ ॥
 ભાવ બ્રહ્મનું કારણ મારું, દ્રવ્યબ્રહ્મ તે જ્ઞાનીને;
 સમજણ સારી સામે ભાગ્યી, મુજ પદે નહિ માનીને. ॥ ૫ ॥
 દ્રવ્ય જીવલ તે શંકમયું છે, ભાવ જીવલ મૃગ્યપતિ સરણું;
 દ્રવ્ય થકી પણ મનન મહિમા, ભાવ જીવલ જાણી હરણું. ॥ ૬ ॥
 ભાવથકી બ્રહ્મચારી થાતાં, મુક્તિ કમન્યમાં મારી;
 ભાવ બ્રહ્મમાં મનન જાનિ. રહનો જ્ઞાની ત્યાગથી ॥ ૭ ॥
 ભાવ બ્રહ્મજન શુભ્ય દ્રવ્ય જન. દ્રવ્યબ્રહ્મથી પન કુલે;
 ભાવ બ્રહ્મની નામિ વળે તે, ભવભ્રમણમાદિ કુલે. ॥ ૮ ॥
 દ્રવ્યભાવથી જે બ્રહ્મચારી, જગમા તર્કી વાંઝદારી;
 ભાવેપ્રાણ સર્વ માનું મયજે મમકિત ભવચારી ॥ ૯ ॥
 દ્રવ્યજીવલથી ભાવબ્રહ્મની. બ્રહ્મવદ્ગામાં શંકાયાં;
 પુદ્ગિમાગર ભાવ બ્રહ્મનો, મનુષ્ય વદ્ગામાંદિ વાયાં. ॥ ૧૦ ॥

લક્ષ્મીમનનાની ઉપાધિ.

- લક્ષ્મી મનનાની ઉપાધિ. મગટાવ વ્યાધિ શાધિ;
 લક્ષ્મી મનાયો ત્યાગને, કન્ડી ઘટમાં બો મારી. ॥ ૧ ॥
 વિપ્રામય દુર્નવાના માન, વધું ન કાંડક દુ માનુ;
 લક્ષ્મી લલનાની લાલચથી, બ્રહ્મતત્ત્વ મહિયું છાનુ. ॥ ૨ ॥

अनेक चांचो नवरस ग्रन्थो, सायाना ए मद पन्थोः
 गे वासना जटनी दीन्यां, कान्ता एता मद ग्रन्थो. ॥ ३ ॥
 मद संगी ने नरा कुरंगी, मद वस्तुना भीम्वारी;
 अर्ध्याटारी ने वहेवाना, ए पण मित्र्यावम भारी. ॥ ४ ॥
 फरो हजारो कुरो हजारो, उद्यम अर्ध्याना माटे;
 मन मन मुर्षा अने जाये, वहेती चतुर्गति माटे. ॥ ५ ॥
 ग्यायो पीयो हयो सुयो पण, जांय मित्र्याण अंधारः
 जांय मयळु जांय जांय, फुटें तें जांय सारं. ॥ ६ ॥
 अग्नि अतो अग्नि पत्तो, वाळ तपाश शिर देतो;
 वेदक वाज्या वेदन, वाळे, परमवतो पन्थम दोतो. ॥ ७ ॥
 धर्म धर्म मद धर्म धर्म मद, मर्त्यां नराचवने सार्णः
 धर्म धर्म मद धर्म धर्म, धर्मो धर्मो अजिदाण. ॥ ८ ॥
 अमृत अमृत अमृत अमृत, धर्मो धर्मो धर्मो धर्मो;
 धर्मो धर्मो अमृत अमृत, धर्मो धर्मो धर्मो धर्मो. ॥ ९ ॥

आत्मज्ञान साधना.

गुण स्थानकमां नीपजशे गुण, अनुक्रमे मननी स्थिरता;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे परम प्रभु वीरता. ॥ ९ ॥

कइवस्तुमां राचुं.

- शुं राचुं हुं ललनातनुमां, गंदी छे स्त्रीनी काया;
शुं राचुं हुं धन सत्तामां, जूठी छे तेनी माया. ॥ १ ॥
- शुं राचुं हुं वाडीमांहि, वाडीनी छे नश्वरता;
जे जन जेमां राचे प्रेमे, तेमां ते जन अवतरता. ॥ २ ॥
- शुं हुं राचुं शरीरमांहि, शरीर पण जुहुं थातुं;
शुं हुं राचुं मोज मझामां, तेमां सुख न परखातुं. ॥ ३ ॥
- शुं हुं राचुं मिष्टजमणमां, मिष्टजमण विष्टा थाती;
शुं हुं राचुं स्नान कृत्यमां, शरीर शोभा करमाती. ॥ ४ ॥
- शुं हुं राचुं युवापणामां, चार बडीनुं चांदरणुं;
शुं हुं राचुं रमत गमतमां, परभव जातां नहि शरणुं. ॥ ५ ॥
- शुं हुं राचुं हवा दवामां, हवा दवा मूकी जावुं;
शुं हुं राचुं मित्रवृन्दमां, अंते तो न्यारा थावुं. ॥ ६ ॥
- शुं हुं राचुं स्वजन कूलथी, अंते कोइ न छे बेली;
शुं हुं राचुं मात जनकमां, जूदां वखत वहे छेली; ॥ ७ ॥
- शुं हुं राचुं शिष्य वर्गमां, तेथी चेतन छे न्यारो;
शुं हुं राचुं चमत्कारमां, अंते चेतन छे प्यारो. ॥ ८ ॥
- शुं हुं राचुं वाद्यभावमां, कांइ न अंते सुख थातुं;
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, पामे साचुं परखानं. ॥ ९ ॥

सद्गुरु बोध.

कृपा करी सद्गुरुषु बोधो, विवेक बन्धुनो प्राप्ता;
 जह बन्धुधी भिन्न बनावी, जिन पदमां निजने थाप्यो. ॥ १ ॥
 पाप विषयमां दुःख बनाव्युं, अन्तरमां गुण समजाव्युं;
 मोहभावमां मर दर्शाव्यो, स्थिरतामां मनहुं आव्युं. ॥ २ ॥
 स्पादाददर्शननो अनुभव, गुरुकृपाए घट पायो;
 नामरूपधी न्यारो भाव्यो, द्रव्य तेजमय परमायो. ॥ ३ ॥
 चित्तवृत्तिना जप्पा उलाळा, मारुचे बोलुं चालुं;
 गुणस्थानक शिखरपर चढ़वा, अभ्यामे मनहुं बालुं. ॥ ४ ॥
 अनुक्रमे अभ्यास करीने, परम महोदयपद वरजुं;
 गुणपर्याय स्वरूप रमणना, अन्तरना ध्याने करजुं. ॥ ५ ॥
 स्पृहा नथी तलभार जगज्जनी, रीतिभाशा परिहरी;
 अन्तरने बाहिरमां समना, अन्तर्मांदि दृष्टि धरी. ॥ ६ ॥
 असंख्यभेदो मांदि वसवुं, महत्स्वभावे अवधार्युं;
 सर्व संग परित्यागावस्था, शुद्ध चरण घटमां धार्युं. ॥ ७ ॥
 जह स्वभावे जटता रहेने, चेतन चेतनता लेने;
 मुद्रिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे साचुं परग्याने. ॥ ८ ॥

मन मळवाधी अन्तर वार्ता थायः

चित्त मळया वण दिलनी वातो, बीजाने नहि कहेवाती;
 चित्त मळया वण मेम थया वण, खरी वाततो नहि थाती. ॥ १ ॥
 निष्काम मेमथी चित्त मळे छे, श्रद्धाना योगे वहेलुं;
 भक्ति योगे चित्त मळे छे, ए वण जाणो नहि स्हेलुं. ॥ २ ॥

આત્મ પ્રેમથી જ્ઞાન મળે છે, પ્રેમ વિના નહિ ઉચ્ચ દશા;
 શ્રી સદ્ગુરુનું મન મેલવવા, ઉક્ત ઉપાયો દીલ વશ્યા. ॥ ૩ ॥
 વિનય વિના નહિ વિદ્યા મળતી, વિનયે પ્રસન્ન ગુરુ હોવે;
 મન નિર્મલતા તેથી થાતી, પોતે પોતાને જોવે. ॥ ૪ ॥
 ઉચ્ચ જ્ઞાનવળ ઉચ્ચ ભાવ વળ, અનુભવદર્શન નહિ થાતું;
 સૂત્રસાર છે અનુભવ દર્શન, જ્ઞાનિથી તે પરચાતું. ॥ ૫ ॥
 સૂત્રતત્ત્વની ગહન શૈલીનો, અનુભવ જ્ઞાનિઓ જાણે;
 બુદ્ધિસાગર જ્ઞાનદિવાકર, યોગે જ્ઞાની સુખ માણે. ॥ ૬ ॥

ચેતનશક્તિ સ્વીલવળી.

સાર સાર સહુ સૂત્રતણું છે, ચેતન શક્તિ સ્વીલવળી;
 સ્વીલે છે સંયમથી શક્તિ, ધ્યાને નિજ શક્તિ ભજવી. ॥ ૧ ॥
 અસંખ્ય યોગે શક્તિ સ્વીલતી, અન્તરમાંહિ અવધારો;
 પરમ મહોદય જીવની સત્તા, આલિભીયે ભવ્ય કરો. ॥ ૨ ॥
 નિમિત્ત હેતુ અનેક દાખ્યા, ઉપકારકને આદરવા;
 આત્મતત્ત્વને સાધ્યગળીને, નિમિત્ત હેતુને વરવા. ॥ ૩ ॥
 નિમિત્ત હેતુ નય વ્યવહારે, જ્ઞાની જ્ઞાન થકી જાણે;
 અન્તરની શક્તિ સ્વીલવળા, પોતાનો મત નહિ તાણે. ॥ ૪ ॥
 ચિત્ત પ્રેમ ભક્તિની સ્ફુરળા, પ્રગટે નિમિત્ત તેહ વરો;
 ક્ષયોપશમથી જેમાં રુચિ, નિમિત્ત સાચાં અનુસરો. ॥ ૫ ॥
 સમજ્યાવળ શું નિમિત્ત કરશે, જ્ઞાનવિના ઔપધ સ્વાહું;
 સદ્ગુરુવૈદ્યાજ્ઞાથી વર્તો, અભ્યાસે શિવપુર જાહું. ॥ ૬ ॥
 સદ્ગુરુવૈદ્ય સલાહ વિનાનું, ઔપધ ભજળ દુઃસ્વકારી;
 સદ્ગુરુની આળા સેવનથી, નિમિત્ત કારણ જયકારી. ॥ ૭ ॥

हृत् कदाग्रह तर्जनी निमित्तने, अनुसरयुं मेमे साह;
 बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, मगटे परमात्मुं प्यार. ॥ ८ ॥

शाश्वत सुख अभ्यास.

शाश्वत सुख अभ्यास कर्याधी, शाश्वत मुखडां मगटाये;
 सर्वसंग परित्याग कर्याधी, अनुभव अन्तरमां थासे. ॥ १ ॥
 सर्वसंग परित्याग हेनुने, आदरवा ममती मेमे;
 व्यवहार घरिमादिक हेनुछे, अवलंबो समती नेमे. ॥ २ ॥
 जे जे अंशे निरुपाधित्व, ते ते अंश धर्म स्वरो;
 आत्मज्ञानधी टळे उपाधि, समती साचुं भव्यवरो. ॥ ३ ॥
 सर्वप्र जो समानदृष्टि, ज्ञानादिक मगटं मृष्टि;
 सर्वप्र जो दया भावना, धर्म मेयनी ए दृष्टि. ॥ ४ ॥
 उद्यभावना जो सर्वप्र, उद्यपणुं अन्तर मगटे;
 धर्मक्षमा गुण मगटे त्यां, मोहारि शक्ति विघटे. ॥ ५ ॥
 सर्व देशमां सर्व कालमां, चिदानंद मंगी थावुं;
 परपरिणतिनो त्याग करीने, शिवपुरमांदि सट जावुं. ॥ ६ ॥
 अनुभवामृत स्वाद लयाधी, मनहुं अन्तरमां ठरये;
 अन्तरमां उतर्याधी भव्यो, परमब्रह्मपद अनुसरये. ॥ ७ ॥
 सर्व जीवोमां निरोभावधी, बर्ते छे पद जयकारी;
 ज्ञानाभ्यासे आविर्भावे, मगटे ऋद्धि मुखकारी. ॥ ८ ॥
 हठ कदाग्रह ममता त्यागी, सत्य तत्त्व संगी थावुं;
 बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, योगे शाश्वत पद ध्यावुं. ॥ ९ ॥

અલ્પજ્ઞાન હાનિ.

અલ્પ જ્ઞાન ત્યાં હાણ અંતિ છે. અલ્પજ્ઞાન ભાષણ સ્વોદું;
 અલ્પજ્ઞાનથી તત્ત્વ ન મળશે, અર્ધદગ્ધ ધાર્યું છોટું. ॥ ૧ ॥
 અલ્પજ્ઞાનથી અવલી વાટે, મનુષ્યનું મનહું જાશે;
 જેવું હરાયું દોર ભમે છે, તેવું મનહું ભટકાશે. ॥ ૨ ॥
 અલ્પજ્ઞાનથી મન ચંચળતા, સત્ય અસત્ય ન પરજાશે;
 ભમે ભમાવ્યો અલ્પજ્ઞાનથી, સમજુ મનમાં સમજાશે. ॥ ૩ ॥
 આત્મતત્ત્વના સૂક્ષ્મ જ્ઞાનનો, મર્મ ન જાણે અજ્ઞાની;
 અલ્પજ્ઞાનથી વાદવાદા, વલગે માયા મસ્તાની. ॥ ૪ ॥
 જેવી અવસ્થા ત્રિશંકુની, અલ્પજ્ઞાનથી છે તેવી;
 વક વકાટો અલ્પજ્ઞાનથી, સમજી જ્ઞાનદશા લેવી. ॥ ૫ ॥
 અનેકનયની સાપેક્ષાને, સમજ્યાથી સદ્ધુ સમજાશે;
 મિથ્યા મમતા ત્યારે જાશે, પરમબ્રહ્મ પદ પરજાશે. ॥ ૬ ॥
 ત્રિદોષિનું જેવું મનહું, અલ્પજ્ઞાનિનું છે તેવું;
 સમજી જ્ઞાનદશા આદરવી, લઘુતાથી જ્ઞાનજ લેવું. ॥ ૭ ॥
 ગુરુકૃપા મેઝવવી વિનયે, ગુરુકૃપાથી જ્ઞાન મળે;
 સદ્ગુરુપદ પંકજના સેવક, મુક્તિપુરીમાં જઈ ભળે. ॥ ૮ ॥
 અલ્પ જ્ઞાનથી નિશ્ચય નહિ છે, ભવ્યો સમજશો મનમાં;
 બુદ્ધિસાગર જ્ઞાનદિવાકર, આનન્દઘન છે અન્તરમાં. ॥ ૯ ॥

યોગ્યતા.

ભળ્યા ગળ્યા પળ જ્ઞાન ન ઠરતું, ભૂલ પડી ત્યાં ભળતરમાં;
 મહેલ ચળાવ્યો પળ જો હાલે, ભૂલ પડી ત્યાં ચળતરમાં. ॥ ૧ ॥
 સિંહણનું પય ઠામ ન ઠરતું, કનકપાત્ર વળ ભૂલ સ્વરી;

साधु यह क्रोधे धगधगनो, समा विनानी भूल ठरी.	॥ २ ॥
आपथ स्वाधु रोग वयो न्यां, विना वैद्यी मूल पड़ी;	
नित्य शान्ति यदि यह नहीं, दीशावस्था केम बड़ी.	॥ ३ ॥
पुनः विचारो पुनः विचारो, स्थिरोपयोगे ध्यान धरो;	
श्रद्धा भक्ति धैर्य प्रयोगे, भवसागरने शिघ्रतरो.	॥ ४ ॥
असद् विचारोना गोटाला, टाली शुद्ध विचार करो;	
मनोद्रव्य उज्ज्वलता घांश, अनुक्रमे आनन्द वरो.	॥ ५ ॥
शुद्धानन्द विनानो उद्यम, सा मांटे नाहक करवो;	
भव तृष्णानो पाश न आवे; लोभ टोपने परिहरवो.	॥ ६ ॥
द्रव्य क्षेत्र ने काल भावधी. उत्तम अवलंबन सेवो;	
धैरागे मन वाली भव्यां, पामो शाश्वत मुख्य मेवो.	॥ ७ ॥
उपशम क्षयोपशम अभ्यासे. आधिक गुण यह प्रगटागे;	
बुद्धिसागर ज्ञानदिवाकर, प्रणमनी ग्योनि भामे.	॥ ८ ॥

उपाधि.

उपाधिमा चित न ठरुं, जंगले मनहुं भटके;	
भाटुं भवटुं मनहुं टोटे, मकटवतुं मनहुं मटके.	॥ १ ॥
अनेकजन संसारे मनहुं, अंगमांदि केम बले;	
बाधभावमां मन चवटता. स्थिरतामांदि नहि भले.	॥ २ ॥
वायकषांगो व्याग कर्याधी, पामो मृमाधक योगो;	
उपाधिर्या दूर रव्याधी, पामो शाश्वत मुख्य योगो.	॥ ३ ॥
उपाधिमां उच्च दशा थी, समता योगो अलपागे;	
उपाधि छे परा दाकिनी, उपाधिर्या मुख्य जागे.	॥ ४ ॥
बाधोपाधिमां नहि ज्ञानि, उपाधिर्या अलग रहो;	

ઉપાધિ છે વિપના પ્યાલા, તજી ઉપાધિ સુખ લહો. ॥ ૫ ॥
 અન્તરમાંહિ સુખ સદા છે, વાઘ જગત્માં દુઃખ સદા;
 અન્તરમાંથી મમતા ત્યાગી, ધ્યાને રહેશો ભવ્ય મુદા. ॥ ૬ ॥
 શાંતું પીઠું પ્રારબ્ધે પળ, અન્તરથી ન્યારા રહેવું;
 વાહ્યોપાધિ મમતા ત્યાગી, સમતાએ સર્વે સ્હેવું. ॥ ૭ ॥
 જેણે પીધા સમતા પ્યાલા, તેણે અનુભવથી દીઠું;
 અન્તરમાંહિ સુખ સદા છે, જ્ઞાનિજન મનમાં મીઠું. ॥ ૮ ॥
 ભૂલી ભાન જગત્તું ચોટું; પરમ પ્રશુનું ધ્યાન ધરો;
 હૃદ્ધિસાગર અનુભવામૃત, પાન કરીને શર્મ વરો. ॥ ૯ ॥

ઉપાધિપીડાના ઉદ્ગાર.

અરે ઉપાધિ કેમ તું વલગી, મારાથી થાને અલગી;
 ચરે ઉપાધિ તું છે હોલી, જાને માટે તું સલગી. ॥ ૧ ॥
 હડકવાયુ કુતર પેટે, સંગત ત્હારી હડકાડ;
 પરમ વ્રણનું ભાન ભૂલાવે, કદી ન થાતી તું ડાહી. ॥ ૨ ॥
 અરે ઉપાધિ તુજથી આધિ, વ્યાધિ પણ તું પ્રગટાવે;
 શિકોતરીને ચુટેલ તું છે, દુઃખના ચત્તા ચવરાવે. ॥ ૩ ॥
 રાજન સાજન મહાજન મોટા, તું વાળે તેના ગોટા;
 ફાંતી શૂલાથી પણ વૂરી. મોરછે દુઃખના સોટા. ॥ ૪ ॥
 ઉપાધિ તું વડી પાપિણી, અધુના અલગી થા બ્હેલી;
 કહે ઉપાધિ છોડું નહિ જીવ, દુઃખ દેવામાં હું પહેલી. ॥ ૫ ॥
 અમૃત સરસ્વી માને મુજને, તો કેમ હું તુજને છોડું.
 મારા વશમાં આવે તેનું, ફૂલારી મસ્તક ફોડું. ॥ ૬ ॥
 સત્તા ત્હારી પ્રગટ કરીને, મારાથી થાને અલગી;

कोण तेदवा भाव्युं हनुं के, जेथी तुं मुजने वळगी. ॥ ७ ॥
 उपाधिनां यचन गुणीने, जेनन अन्तरमां वळीयो;
 बुद्धिसागर जांनि पायी, परम ज्योनिमां हट भळीयो. ॥ ८ ॥

तत्त्वमसि.

तत्त्वमसि महावाक्य थवणथी. अनेकान्ननय ज्ञान करो;
 स्वादादीने मणमे सम्यक. सिद्धानन्दपद चित्त बरो. ॥ १ ॥
 तत् शब्दे श्रीसिद्ध बुद्ध ते, त्वं शब्दे छे तुंई स्वरो;
 असि क्रियामां अन्वय करीने, तत्त्वमसिनुं ध्यान परो. ॥ २ ॥
 तत्त्वमसिपद वाच्य सिद्ध तुं. संग्रह नय सत्ताथी छे;
 तत्त्वमसिपद वाच्य मिद्ध तुं. शब्दादिक नयथी तुं छे. ॥ ३ ॥
 सत्ता व्यक्ति. मापेक्षाए, तत्त्वमसि सिद्धात्म्यमां;
 ज्ञानदशाथी सम्यक जाणे, पंद नाई ते भवभयमां. ॥ ४ ॥
 उपर उपरना नयथी अप्र, व्यक्तिप्रभावे तत्त्वमसि;
 जे जे अशे निरुपाधित्व, ते ते अंगे तत्त्वमसि. ॥ ५ ॥
 एवं भूतथी केइक सिद्धया, समभिरुद्धथी सिद्धया कोइ;
 शब्द वडे तेम मिद्धज कांड, तत्त्वमसिपद घटमां जोइ. ॥ ६ ॥
 व्यवहृति संग्रह नंगमथी, मिद्ध बुद्ध पण कहेवाता;
 तत्त्वमसिना सम्यग ज्ञाने, परम मनु घट परस्वाता. ॥ ७ ॥
 शब्दनयोथी तत्त्वमसिने, अर्थ नयोथी तत्त्वमसि;
 जीवद्रव्य ते तत्त्वमसि छे, थदा साची दील वशी. ॥ ८ ॥
 नित्य निरंजन परमेश्वर तुं, माया ममता दूर स्वर्सी;
 बुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर, सोहं सोहं तत्त्वमसि. ॥ ९ ॥

જ્ઞાનદશા જીવન.

જ્ઞાનદશામાં જીવન જાતું, લેખે તે જગમાં આવે;
 જ્ઞાનદશામાં રમણા કર્યાધી, ધ્યાન દશા સ્ટેજે થાવે. ॥ ૧ ॥
 જ્ઞાનદશામાં અનંત આનંદ, સહજપણે ઘટ પ્રગટે છે;
 અહંવૃત્તિનું જોરજ ટક્કતું, મિથ્યાતમ ઘટ વિઘટે છે. ॥ ૨ ॥
 જ્ઞાન દશામાં સામાયક છે, જ્ઞાન દશામાં પૂજ્યપણું;
 શ્વાસોશ્વાસે સર્વ કર્મ ક્ષય, જ્ઞાન દશાથી ધર્મ પળું. ॥ ૩ ॥
 જ્ઞાન દશાથી અનન્ત શક્તિ, ચેતનની ઘટ સ્ત્રીલે છે;
 જ્ઞાન દશાથી સમતાસરમાં, જીવ હંસલો ઝીલે છે. ॥ ૪ ॥
 જ્ઞાનદશાથી અન્તર સ્થિરતા, જ્ઞાનદશાની ત્રલિહારી;
 શત જ્ઞાનિનો અભિપ્રાય એક, જ્ઞાનદશ જગ જયકારી. ॥ ૫ ॥
 આત્મ જ્ઞાનથી પરમ પ્રમુતા, પરખે છે ચેતન ઘટમાં;
 ચેતનમાંદિ અનન્તક્રોડિ, મૂલે નહિ તે સ્વટપટમાં. ॥ ૬ ॥
 જ્ઞાન દશાથી નિઃસંગી થઈ; અન્તરદૃષ્ટિ વાળેછે;
 બુદ્ધિસાગર જ્ઞાનદિવાકર, પામી સુખમાં મ્હાલે છે. ॥ ૭ ॥

આત્મધ્યાન.

નિત્ય નિરંજન નિરાકાર હું, અજરામર નિર્મલ યોગી;
 અસંખ્ય પ્રદેશી ચેતન હું હું, અનન્ત સુખ ગુણનો ભોગી. ॥ ૧ ॥
 અનંત ગુણ પર્યાય સ્વરૂપી, નિજપર જ્ઞેય તણો જ્ઞાતા;
 અનન્ત કેવલ જ્ઞાન સ્વરૂપી, ધ્યેય ધ્યાનનો હું ધ્યાતા. ॥ ૨ ॥
 તનુ મન વચનાતીત હું હું, સિદ્ધ બુદ્ધ ભગવાન સદા;
 અઘંઠ નિર્ભય અવિનાશી હું, હરિહર વ્રહ્મા શ્વેત સુદા. ॥ ૩ ॥

व्यापक ज्ञाने व्याप्य स्वरूपी, अनन्त सायिक शक्ति धर्मी;
 परम महोदय परम प्रभु हूं, आनंदघन चेतन दिनमणि. ॥ ४ ॥
 अज स्वयंभु परमेश्वर हूं, जगन्नाथ जग जयकारी;
 विभु अकलने अलग्न रूप हूं, अनन्त रत्नत्रयि धारी. ॥ ५ ॥
 नाम रूपधी न्यारो हूं छुं, जड सृष्टिधी भिन्न स्वरो;
 चेतन सृष्टिनो हूं माली, अनन्त, समता जलनो सरो. ॥ ६ ॥
 विश्वेश्वर हूं नित्यनिर्यंता, विमलाचल पदमा वासी;
 बाण भावनो नदि हूं कर्ता, शत्रुंजय गंगा काशी. ॥ ७ ॥
 स्थित्युत्पत्ति व्ययपट धारी. समय समयमा हूं भोगी;
 निरागीने निद्रेपी हूं, अविकारी ने निर्योगी. ॥ ८ ॥
 पोतानामां पोते हूं छुं, अरिहंत सत्ता धारी;
 युद्धिमागर ज्ञानदिवाकर, पामी परमो मुख्यकारी. ॥ ९ ॥

देहतंशुगं.

देहतंशुगं मान धातुनां. रचना तेनी बेज बनी;
 इहा पिंगला मुगृष्णा, नारीनी गोभा भजव यणी. ॥ १ ॥
 प्रण नारनी गेवी रचना. श्रम आगृहीधी बागे;
 अष्टम्यानधी शब्द उठावे, मन मोहन धीदुं लागे. ॥ २ ॥
 अनेक गगने अनेक गगणी. चेतन तेनो गानारो;
 रजस्तमोगुण मन्वभावना. जे आवे ते गानारो. ॥ ३ ॥
 विंद अने ग्रष्ठाट भावने. देहतंशुगधी गावे;
 बैद्यरीधी बहिर गुणारे. मन्वमा मेरक यावे. ॥ ४ ॥
 पगपश्यंतीधी गानारो. प्रत्यग अत्यग उग्रनारो;
 भुजपयोगे पगपश्यंती. भागामां ते गानारो. ॥ ५ ॥

દેહ તંબુરો અલખધૂનમાં, પરાપશ્યંતીથી વાગે;
 જાગ્રત્ તુર્યાવસ્થામાંહિ, ચેતન યથાક્રમે જાગે. ॥ ૬ ॥
 દેહ તંબુરો શ્રી તીર્થંકર, વગાડતા વૈશ્વરી યોગે;
 શબ્દ સુણીને ભવ્યજીવો તસ, જ્ઞાન કરે અનુભવ યોગે. ॥ ૭ ॥
 દેહ તંબુરો વગાડનારો, ચિદાનન્દ ઘટમાં જાગે;
 બુદ્ધિસાગર અલખ ધૂનમાં, અનન્ત સુખ છે વૈરાગ્યે. ॥ ૮ ॥

કર્તવ્યકૃત્ય.

ધામ ધૂમમાં હસાહસીમાં, મન ચંચલતા વધે અતિ;
 ગપ્પાં સપ્પાં આઢાં અવઢાં, મારે તે તો મૂઢમતિ. ॥ ૧ ॥
 રૂપ રાગમાં ભટકે મનહું, ત્યાં સુધી છે વાહ્ય દશા;
 આત્મભાવમાં ચિત્ત રમણતા, ત્યારે પ્રગટે ધર્મ દશા. ॥ ૨ ॥
 ગુરુ ગીતાર્થાજ્ઞાણે વર્તી, અશુભ સંકલ્પોને હરો;
 ઉચ્ચ ભાવના વધશે નિશાદિન, આનન્દઘન ઘટમાંહિ વરો. ॥ ૩ ॥
 ઉચ્ચ ભાવના કરવાથી જ્ઞાત, મનોદ્રવ્ય નિર્મલ થાશે;
 મનોદ્રવ્યની ઉજ્જ્વલતાથી, ઉચ્ચદશા વધતી જાશે. ॥ ૪ ॥
 ઉચ્ચ દશા જીવનમાં ચેતન, અનુભવ અમૃત પાન કરે;
 દેહ છતાં પણ વિદેહવૃત્તિ, અન્તરમાંહિ ભવ્ય વરે. ॥ ૫ ॥
 સત્યાનન્દ રુમારી યોગે, અલખ ધૂનમાં નિત્ય રહે;
 પરમ પ્રભુનાં દર્શન દેહી, ત્રણ ભુવનનું રાજ્ય લહે. ॥ ૬ ॥
 અકથ્ય કથની શું કહેવાશે, સમજી મનમાં સમજાશે;
 જ્ઞાન ધ્યાનની વાતો ન્યારી, ગુરુકૃપાથી પરસ્વાશે. ॥ ૭ ॥
 મુંગાણ તો ગોઝજ સ્વાધો, વીજાને શું તેહ કહે;
 જેણે અનુભવ પ્યાલા પીધા, તે જન તેનો સ્વાદ લહે. ॥ ૮ ॥

મગન વાગો અગરી છે, જાની યોગી વાજ ભરે;
મુદિસાગર જ્ઞાનરિવાકર, યોગે રિજના મગન વરે. ॥ ૧ ॥

માગંશ ચોધ.

કરો વિચારો મહે દુઝારો, શાશ્વત્વાવના છે રોડા;
શાશ્વત્વાવનાં નીચ દુઝા છે, કદી ન પાતા જન મોડા. ॥ ૧ ॥
મીઝેલી કુલશાહી અને, મલ વિનાની કરવાને;
કુટુંબ લખના ગાદી શાહી, મોનાં મોનાં સદુ મારો. ॥ ૨ ॥
પત્ર પેટીમાં મહે મોરો, કાઠ જગદો મ્હાં વાગે;
મનરહિટ મીઝવાપી જન, અવેદનાવાદિ જાગે. ॥ ૩ ॥
મુનાં વાલો શંખી વરો. રાગા રિખાવની જાગેરો.
મ્હાં વુરો વગદા વદરા, વળ અને તો અવેરો. ॥ ૪ ॥
છાકો તાકી જુઝા મગના, મનમાં મોરે ને મોરો;
કાઠ કોઠીમાં કમન મન, મવદ કાઠ નહિ મોઢો. ॥ ૫ ॥
મનમાં માધ્યું ત્વાં તો મ્હાલા, વાપ વન્યમાદિ વાલો;
રાયા દમરા વર્ણોત્તમો વળ, મમ્હો વડશે વચાઢો. ॥ ૬ ॥
કાંદ લાલો વનિયો યામો, વળ અને ત્વાની જાગો.
વાપ કર્મને કરો મને વળ, છેલ્લી વારે વસ્તાશો. ॥ ૭ ॥
દુનિયામાં મસ્તાની વાયા, વાઢે છે અવઢી વાટે;
અપાં ત્વાં માયાનાં ધામાનાં, મુક્તિમાલ છે શિર સાટે. ॥ ૮ ॥
મનુષ્ય જન્મને વાધી મવ્હો, ધર્મકૃત્યથી સફલ કરો;
મુદિસાગર લક્ષ્મીલીલા, જાગ્રત્ તુર્વાવસ્થા વરો. ॥ ૯ ॥

करवा लायक शिष्य.

विना विचारे शिष्य करो नहि, शिक्षावण नहि द्यो दीक्षा,
 विनेय शिष्यो कोइक विरला, पुनः पुनः करशो ईक्षा. ॥ १ ॥
 दुःखना मार्या शिष्यो थावे, पाळे नहि गुरुनी आणा;
 विनय विनानां ढोर हरायां, जेवा ज्यां त्यां छवराणां. ॥ २ ॥
 निर्धन कोइक मुंड मुंडावे, समजे नहि शुं केळवणी;
 स्वारथनी ज्यां मारामारी, दृष्टिरागनी मेळवणी. ॥ ३ ॥
 स्वार्थ सयों के गुरुजी आघा, गुरुद्रोही जगमां फरता;
 लवरी निन्दा ज्यां त्यां करता, उन्मादी थडने चरता. ॥ ४ ॥
 उपर उपरथी गुरु धरावे, मनमां श्रद्धा नहि जरा;
 गुरुथकी उपरांठा चाले, सर्पसमाना भयंकरा. ॥ ५ ॥
 गरज पडे त्यां लटपट करता, मनमांहि छोकरवादी;
 गुरुं कहे ते कान न धरता, अज्ञानाने उन्मादी. ॥ ६ ॥
 आडां अवळां गप्पां मारे, ठट्ठार्थी खडखड हसता;
 क्रोधे जे क्षणमां धगधगता, विना विचार्युं बहु भसता. ॥ ७ ॥
 शिष्योना लोभे जे अंधा, विना विचारे शिष्य करे;
 सर्प राफडो स्वयं वनावे, ते शुं धर्मोन्नाति करे. ॥ ८ ॥
 करी परीक्षा दीक्षा देवी, मूळमार्ग साचो ए खरे;
 शिष्यो करवामां जोखम छे, कलुं विचारी सत्य अरे. ॥ ९ ॥
 योग्य शिष्यने शिक्षा दीक्षा, नहि तो पस्तावो थाशे;
 प्रभुवचन आराधन करतां, पापकर्म दूरे जाशे. ॥ १० ॥
 आत्मज्ञानना अधिकारीने, आत्मज्ञान देवुं भाख्युं;
 बुद्धिसागर सदगुरु शिष्ये, अनुभवामृत घट चाख्युं. ॥ ११ ॥

આત્મસુમારી.

- દુનિયા ગાળીને શું જાણું, આત્મતર્ર નો નહિ જાણું.
 પ્રાણી પ્રાણિ પ્રરમ કર્યું શું, શુદ્ધરૂપને નહિ આણું. ॥ ૧ ॥
 માત્ર નયને માત્ર મંગીથી, આત્મતર્ર જે જન જાણે;
 સમાક્ષિત દર્શન તે જન પામે, પરમ મુખને મન આણે. ॥ ૨ ॥
 પત્ર નિષેષા ચાર મમાણે, આત્મતર્ર જે મન ધ્યાણે;
 તર્ર મર્તાને મન વિભામે, અનુભવ જ્ઞાનદશા પામે. ॥ ૩ ॥
 નિર્મલતા વ્યાપકતા મોગી, પરમ વ્રત પદમાં વાસી;
 દેરે જાણે નિજને પોતે, શુદ્ધ રમણના વિશ્વામી. ॥ ૪ ॥
 અનંતગુણ પર્યાપ વિશ્વામી, યિત્યુત્પત્તિ વ્યવહારી;
 સમયે સમયે નવ પરિણામી, શક્તિ વ્યક્તિનો છે પારી. ॥ ૫ ॥
 ક્રદ્ધિ સિદ્ધિ પટમાં ખાસી, શુદ્ધ રૂપમાં રંગાવો;
 કર્મભાવર્થા મિશ્ર પ્રાણિ, અર્દ્રતા ઘટમાં પાવો. ॥ ૬ ॥
 અર્દ્રત પોતાના રૂપે છે, અનુભવ જ્ઞાને પરત્વાયું;
 નદભાવે નદ સન્નપણે છે, પોતાનું પોતે વાયું. ॥ ૭ ॥
 સચિદાનંદ સમા સીલી, અનુભવ્યું વદ પોતાનું;
 પરા પશ્યંતીમાં જે ખાસ્યું, કદી ન રહેતું તે હાનું. ॥ ૮ ॥
 પોતે પોતાને મેટ્યો ત્યાં, પોતાને દૂર સાચાથી;
 શુદ્ધિસાગર ગુરુકૃપાથી, તત્ત્વમસિ પદમાં વાસી. ॥ ૯ ॥

રાગદ્વેપ ત્યાગ.

- રાગ દ્વેષ ડ્યાં મુધી મનમાં, છાલ ચોરાઈ ર્યાં સુધી;
 ડ્યાં સુધી મિથ્યાત્વ દશા છે, ત્યાં સુધી અવગ્રી શુદ્ધિ. ॥ ૧ ॥
 ડ્યાં સુધી મન ગ્રહે ને છેડે, ત્યાં સુધી નહિ સુલ જ્ઞાન્તિ;

મન વિશ્રામે ભવ વિશ્રામે, નાસે મિથ્યા ભવશ્રાન્તિ. ॥ ૨ ॥
 ડયાં સુધી મન વિષય રાગમાં, જ્ઞાનતણું ફાલ નહિ લીધું;
 નવરસમાં જેનું મન વર્તે, તેણે અમૃત નહિ પીધું. ॥ ૧ ॥
 જેનું મન છે વાદ્ય ભાવમાં, અન્તરમાં તે શું જાણે;
 વિવચામાં જેનું મન વર્તે, તે શું આતમાદિતિ આણે. ॥ ૪ ॥
 જેટલું જેણે જાણ્યું દીઠું, વાતો તેટલી તેહિ કરે;
 વાકી સઘટું જૃટું જાણે, કહો શું તેનું કાર્ય સરે. ॥ ૫ ॥
 કેવલીજે જે જાણ્યું દીઠું, સાચું સાચું નેહ સ્વરે;
 તેને જાણી શ્રદ્ધા કરશે, ભવસાગરથી તેહ તરે. ॥ ૬ ॥
 જિનવાણીમાં લીન થઈને, અનુભવ અમૃતપાન કરો;
 ગુરુગમ પરંપરાગમ સેવો, મુક્તિવધૂને શીઘ્ર વરો. ॥ ૭ ॥
 સત્યદેતુ જિનવાણી સેવો, અધિકારી થઈને તેના;
 સત્યપણે પરિણમશે તેને, શ્રદ્ધા ભક્તિ મન જેના. ॥ ૮ ॥
 શ્રુતોપયોગે ધ્યાન દશાથી, પરમ પ્રભુ દર્શન થાશે;
 બુદ્ધિસાગર મંગલમાલા, પરમ મહોદય પરસ્વાશે. ॥ ૯ ॥

ઉચ્ચવોધ.

જેના મનમાં પરમદયા છે, પરમામૃત રસ તે પાશે;
 સમતા સંગે તે જન ક્ષીલે, જિનવરની વાણી ખાશે. ॥ ૧ ॥
 દુઃખ પડે પણ સાચું ચોલે, વચન સિદ્ધિ તે નર પામે
 દ્રવ્યભાવથી ચોરી કરે નહિ, તેની કીર્તિ જગ જામે.
 દ્રવ્યભાવથી મૈથુન ત્યાગી, વ્રહ્મચર્યવ્રત જે પાલે;
 અનેક સિદ્ધિ ક્ષાદ્ધિ પામે, મનુષ્ય જન્મને અજવાલે. ॥ ૨ ॥
 પરિગ્રહ મમતાને ત્યાગે, અનન્ત લક્ષ્મી તે પામે;

अनन्त शक्ति-व्यक्ति भावથી, ઠરતો સાશ્વત પદઢામે. ॥ ૪ ॥
 જે જન જગમાં પર ઉપકારી, તેની જગમાં ચલિહારી;
 નામ દેહને કરે ન નિન્દા, તે જન જગમાં જયકારી. ॥ ૫ ॥
 અવગુણ ઉપર ઘુણ કરે તે, જગમાં સજ્જાન કહેવાના;
 દોષદષ્ટિથી દોષ મુખ તે, દુર્જનો જગમાં ક્યાના. ॥ ૬ ॥
 અશુભ વિચારે પરતું મુંદું, જે જન કરતો તે દોષી;
 ઉચ્ચવાવથી પરતું રૂઢું, કરતો તે સદ્ગુણ પોષી. ॥ ૭ ॥
 સ્વાર્થ કૃત્યમાં જે અપદાયા, તે મુંઝાણા નીચ સંગે
 નિષ્કામતાથી ધર્મ કરે તે, મવોદાષને સીમનરે. ॥ ૮ ॥
 અન્નરમાંથી ન્યારા રહેને, જ્ઞાનીજન બોલે વામે;
 રાગદ્વેષમાં ભપટાનો નરિ, તે જન શિવપુરમાં મ્દાલે. ॥ ૯ ॥
 મનવાણીનો સંપદ કરીને, શોષો અન્નર મુખ સાચું;
 પુદ્ગિસાગર પેનન હીરો, પાર્શ્વને તેમાં રાષું. ॥ ૧૦ ॥

અધિકાર.

ધંદા વિરહિત જનની આગઢ, આત્મજ્ઞાનની ચી વાનો;
 માત્ર વિનાના મોજન પેટે, સદૃષદેશ ન દેવાનો. ॥ ૧ ॥
 અધિકારીની છદ્દી યોગ્યતા, ધર્મદાન દેવું સારું;
 મંત્ર સંવમાં અધિકારી જગ, કર્દા-ન સામે પાનારું. ॥ ૨ ॥
 યૌગિક ક્રિયા ગુપ્ત શક્તિયો, અધિકારી દેવી દેવી;
 અધિકારી જગ મહાવાર છે, સમગ્રો ત્રિશા મન ઝેરી. ॥ ૩ ॥
 મંત્રીર માનવ સદ્ગુણમયમાં, ભેગ ન મવને મૂઢમતિ;
 ગુરુ કૃપાર્થી જગ-મે વામે, અધ્યંતરમાં ધ્યાન રતિ. ॥ ૪ ॥
 કમે યોગ્યતા મને મઢઢે, દુઝાં તે સદ્ સ્થાવિત મઢે.

શાશ્વત્ત ધર્માથી હજી કોટીમાં, જેવન જેવે જઈ થયે. ॥ ૬ ॥
 ગંધાર ક્ષમા દયાદિ સદગુણ, ધારે તેને યોગ્ય કરોઃ
 શ્રદ્ધા ભાક્ત પવનમતિમન, યોગ્ય કરો મનમાં મહતો. ॥ ૬ ॥
 સદગુણ રહિ જે જન ધારે, શાશ્વત્ત મુક્ત મીલા પાવેઃ
 શુદ્ધિસાગર પરમ મનિર્થી, જેવન નિજ ધર્મમાં પ્રાપ્ત. ॥ ૭ ॥

સિદ્ધાન્તવાર્ણી.

ધર્મ કરેને મુલ્યવા જગમાં, ધર્મ વિના નહિ મુક્ત પડી;
 જ્ઞાન વિના નહિ મુક્ત કદાપિ, જલ વિના નહિ રોય નદી ॥ ૧ ॥
 દયા વિના નહિ ધર્મ કદાપિ, ક્ષમા વિના નહિ સગ્નપણું;
 મુક્ત વિના નહિ જ્ઞાન કદાપિ, સમર્પિતથી રોય મહાપણું. ॥ ૨ ॥
 ધર્મ કર્યાથી પાપ ટળે છે, ધર્મ કર્યાથી મુક્ત શાન્તિ;
 ધર્મ કર્યાથી ટલ જીવનની, વધની નિશાદિન ઘટુ કાન્તિ. ॥ ૩ ॥
 ધર્મ કર્યાથી મુક્તની લાંબા, ધર્મ કર્યાથી દુઃખ ટળે;
 અષ્ટ સિદ્ધિ નવ નિધિ મળે, જે જોઈએ તે તુર્ત મળે. ॥ ૪ ॥
 ધર્મ કર્યાથી મનુષ્ય મુરગનિ, પંચમી ગતિ પણ પ્રાપ્ત છે;
 ધર્મ જય પાપ ક્ષય કહેણી, વર્ધમાન જિન ગાવે છે. ॥ ૫ ॥
 ધર્મ મિત્ર સમ કોઈ ન વંચુ, ધર્મ પિતા માતા ભ્રાતા;
 પરભવ જાતાં ધર્મ વિના નહિ, જાણો કોઈ રક્ષણ કરતાં. ॥ ૬ ॥
 અપૂર્વ મહિમા ધર્મ મર્મનો, ધર્મ થકી જીવો તરિયા;
 રત્નત્રયિની લક્ષ્મી પામી, અનંત જીવો મુક્ત વરિયા. ॥ ૭ ॥
 દ્રવ્યભાવ વે મેદ ધર્મના, ચંડ નિર્લેપે ધર્મ સ્વરો;
 સાત નયોથી ધર્મ વિચારો, સમજી શાશ્વત્ત ધર્મ વરો. ॥ ૮ ॥
 મુક્તમથી કરો ધર્મકૃત્યને, મુક્તપાથી ઘટુ કૃદ્ધિ;
 શુદ્ધિસાગર મુક્તપાથી, પરમ ગતિ શાશ્વત્ત સિદ્ધિ. ॥ ૯ ॥

યોગવિષય.

મહારો બાલુદો સન્યાસી-૫ રાગ.

યોગી દેહદેવલનો વાસી, વૈરાગી સન્યાસી. યોગી ૦
 યમનિયમ આસન કરી સિદ્ધિ, પ્રાણાયામ અધ્યાસી;
 રેચક પૂરક કુંભક સાધી, કેવલ કુંભકવાસી. યોગી ૦ ॥ ૧ ॥
 દ્રવ્યભાષ ષેષેદ પ્રાણાયામ, પુંડછી શક્તિ ઝગારી;
 મૂલદ્વારથી મેસ્ત્રેન્ડનો, અવઘટ માર્ગ મકાશી. યોગી ૦ ॥ ૨ ॥
 મત્યાહાર ધારણા ધારી, ચમત્કાર ચતલાવે;
 પદ્મક્રોનેભેદી પ્રણવે, વ્રત્તરન્નમાં આવે. યોગી ૦ ॥ ૩ ॥
 શૂન્યશિલ્પરપર સાદિષવાસા, રેવે સ્વાં ચિરવાસા;
 આપસ્વરૂપે આપમકાશે, ઝગ્ગલ ધ્યાનાધ્યાસા. યોગી ૦ ॥ ૪ ॥
 મગટે ચેતન સુખનીલાલી, મુલ પ્રફુલ્લ સુલ છાપા;
 સાલંબન નિરાલંબનધ્યાને, ચેતન નિતપર આપા. યોગી ૦ ॥ ૫ ॥
 છાગી સમાધિ ટઢી ઉપાધિ, જ્યોતિ જ્યોત મિલાવી;
 ચિદાનંદમાં હંસાગ્નેલે, વરમપ્રમુત વારી. યોગી ૦ ॥ ૬ ॥
 શયોવશમમાં આત્મમાન ષક, શાકી માન ન હોવે;
 શાપિકભાવે કેવલજ્ઞાને, શોકાભોક્તને ઝોવે. યોગી ૦ ॥ ૭ ॥
 શયોવશમમાં ચેતન મંદ્રન, શાપિક મર્વ મકાશે;
 શુદ્ધિમાગર સાપેશાર્થી, મમતે સાશુ મામે. યોગી ૦ ॥ ૮ ॥

મનઃશક્તિ.

મન મુક્તિ ને મન મંમાદ, મન મંદ્ર ને મન મૃતિયાર;
 મન તાદ ને મન મરનાર, મન નર્પુમક મન નરનાર. ॥ ૧ ॥
 મન માતા ને મન છે માડ, મન વિયોગી દીજ મગાડ;

मन वाडी ने मन ठकुराइ, मन व्यापारी चित्त ठगाइ. ॥ २ ॥
 मन आवे ने मनहुं जाय, मन रोवे ने मन हरखाय;
 मन म्हाले ने मन गभराय, सारा खोटामां मन जाय. ॥ ३ ॥
 मन दोडे ने मनहुं स्थिर, मनहुं भोगी ने मन धीर;
 मन शोकीने दालफकीर, मन जीते ते जगमां वीर. ॥ ४ ॥
 मन ज्ञात ने मन छे जात, मनथी थावे छे परधात;
 मन मर्कटने मन छे भ्रात, मन पिता ने मन छे त्रात. ॥ ५ ॥
 मनथी राजा मनथी रंक, मन शंकी ने मन निःशंक;
 रागी द्वेषी मनहुं पंक, मन काशी ने मनहुं लंक. ॥ ६ ॥
 जेवुं जेवुं मनहुं थाय, तेवारुपे मन कहेवाय;
 आर्तरौद्र पण मनहुं ध्याय, धर्मध्यान मनथी ध्यावाय. ॥ ७ ॥
 विचित्र मननी बाजी कही, ज्ञानियोए ते मन सदही;
 बुद्धिसागर समता वही, मन जीते योगे गहगही. ॥ ८ ॥

एक जिज्ञासुपर लखेलो बोध.

देह छतां जेनी दशा, वर्ते शरीर भिन्न;
 व्यवहारे व्यवहारमां, निश्चय स्वरूप लीन. ॥ १ ॥
 संयम धारि सदगुरु, व्यवहारे कहेवाय;
 निश्चयथी सह्य प्राणिया, गुरुपणे सोहाय. ॥ २ ॥
 पंचांगीमां परखशो, मुनिवर सदगुरु होय;
 गुरु गृहस्थी नहि कहा, करो न संशय कोय. ॥ ३ ॥
 अन्तरथी सदगुण भर्यो, साधु वेप न होय;
 भद्रवाहु गुरु बोलिया, ते नहि सदगुरु जोय. ॥ ४ ॥
 पंचांगी साची कही, तेनुं ज्ञान जो थाय;
 दर्शन मोह वियोगथी, समकित रत्न ग्रहाय. ॥ ५ ॥

द्रव्य भाव बे भेदही, भाख्युं समकित सार;	
आप मति नहि पारखे, शुं निश्चय व्यवहार.	॥ ६ ॥
दर्शन चरित्र मोहना, भेद न जाणे मूढ;	
विपर्यय समज्या यकी, जाणे नहि शुं मूढ.	॥ ७ ॥
धीर वचन सापेक्षता, सपत्ने मुनि गीतार्थ;	
समजी सम्यक्तत्वेने, पापो शुभ परमार्थ.	॥ ८ ॥

हितवाणी.

बहु विचारी बोलीए, बदीए सारा बोल;	
मुखयी वाणी नीकलतां, करछे दुनिया तोल.	॥ १ ॥
दुनिया आरीसा समी, करे परीसा सार;	
सत्पासतय चरित्रनुं, मतिविच घरनार,	॥ २ ॥
आत्ममेम भक्ति दया, थळा पर उपकार;	
उद्य भावनाभ्यासमां, शाश्वत सुख निर्धार.	॥ ३ ॥
आसोआसे ध्यानमां, रमो मदा नरनार;	
चिदानन्द मेळो मळे, भिन भाग्ये निर्धार.	॥ ४ ॥
अनुभवीने अनुभवो, बाग दशायां दुःख;	
अनुभवीने अनुभवो, अन्नर वेंगे सुख.	॥ ५ ॥
आज्ञा कृष्णा परिहरी, बाळी ममतामूल;	
आत्माऽसंग्य प्रदेष्टयां, ध्यानदशा अनुकूल.	॥ ६ ॥
ध्यानाभ्यास विवृद्धिरी, मगटे लक्षि अनेक;	
बाण भावमां नहि रमे, पारी चिद्वन टेक.	॥ ७ ॥
नित्रमांरे चेतन रमे, करी दयावि दूर;	
ब्रह्मसागर संगते, चिदानन्द मारपूर.	॥ ८ ॥

તત્ત્વજ્ઞાન.

અત્યંત નાશ ન વસ્તુ કોઇનો, વસ્તુ વિનાશી પર્યાયે;
અગુરુલઘુયાં હાનિ દૃઢિ, સમયવિપે દ્રવ્યે ધાવે. ॥ ૧ ॥

અર્ચિત્યશક્તિ અગુરુલઘુની, કેવલજ્ઞાની તે દેખે;
ઉત્પત્તિ વ્યય ધ્રુવતા ત્રિપદી, પદ્ દ્રવ્યોમાં જિન પેચે ॥ ૨ ॥

સર્વવસ્તુ પર્યાયે વિનાશી, દ્રવ્યપણે તે અવિનાશી;
ત્રણેકાલમાં તજે ન ધ્રુવતા, અનાદ્યનન્તપણે વાંસી ॥ ૩ ॥

અનેક આકારો ધારે પણ, મૂઠ્ઠરૂપને નહિ છોડે;
દ્રવ્યપણું તે શાશ્વત ભાણું, સમજે જે ગુરુગમ જોડે. ॥ ૪ ॥

ધ્રુવતા સમયે ઉત્પત્તિ વ્યય, ઉત્પત્તિ સમયે વ્યયતા;
વ્યય સમયમાં ઉત્પત્તિ છે, વ્યય સમયમાં અક્ષરતા. ॥ ૫ ॥

દ્રવ્યગુણ પર્યાય વિષયમાં, ત્રિપદીનો અવતાર થતો;
અનેક ભંગો જ્ઞાને દેખી, જ્ઞાની અન્તરમાંહિ જતો. ॥ ૬ ॥

હેય જ્ઞેયને ઉપાદેયતા, વિવેકથી સમજો જ્ઞાને;
ઉપાદેય ચેતનને સમજી, પડો ન પુદ્ગલ તોફાને. ॥ ૭ ॥

જીવ પર્યાયનો તિરોભાવ જે, તેનો આવિર્ભાવ કરો;
જીવ દ્રવ્યપર્યાય શુદ્ધિ તે, સિદ્ધ બુદ્ધતા ચિત્ત ધરો. ॥ ૮ ॥

દ્રવ્યાર્થિક પર્યાયાર્થિકથી, નિત્યાનિત્ય વિચાર કરો;
પદ્દ્રવ્યોમાં સદાય સમજી, સ્યાદ્વાદશાસન મન ધરો. ॥ ૯ ॥

અષ્ટપક્ષથી વસ્તુ વિચારી, અન્તરમાં ઉપયોગ ધરો;
બુદ્ધિસાગર ગુરુગમ જ્ઞાને, અનન્ત ચેતન શક્તિ વરો. ॥ ૧૦ ॥

આત્મપુરુષાર્થસાધ્ય.

- પુરુષાર્થને પ્રેમે પકડો, ધર્મોદ્યમ જગ જયકારી;
 ધર્મોદ્યમથી મલશે શાન્તિ, ધર્મોદ્યમની વલિહારી. ॥ ૧ ॥
- અક્રિય અરુપી ચેતન નિશ્ચય, અક્રિયતાપદને વરવું;
 પૂર્ણાનન્દપણું પામીને, ભવસાગરને ક્ષટ તરવું. ॥ ૨ ॥
- વાહ્યભાવમાં નહિ કદીહું, વાહ્યભાવ મમતા તજવી;
 અનન્તજ્ઞાનાદિક લક્ષ્મીને, અન્તર ઉપયોગે ભજવી. ॥ ૩ ॥
- વાહ્યભાવથી જે પૂરાવું, પૂર્ણપણું તે નહિ મ્હારું;
 વર્ણગંધરસ સ્પર્શ થકીપણ, ચિદાનન્દપદ છે ન્યારું. ॥ ૪ ॥
- અપૂર્વશાંતિ પ્રગટે ધ્યાને, ચેન પડે નહિ ભવવનમાં;
 ત્યારે રંગાશે નિજપદમાં, નહિ મમતા તનધન મનમાં. ॥ ૫ ॥
- હર્ષશોક સમયમાં સમતા, ગુણઠાણે ગુણ નીપજશે;
 યોગ્યદશાથી ગુણઠાણાની, ઉપરતળી સ્થિતિવધશે. ॥ ૬ ॥
- અપૂર્વ ભાવે અપૂર્વશાંતિ, નિશ્ચય શુદ્ધ દશા જાગે;
 ઉપશમક્ષયોપશમના કરણે, ઘનઘાતી કર્મો ભાગે. ॥ ૭ ॥
- અન્તરરમણ સદા કરવાથી, ચેતન નિશ્ચય પરસ્વાશે;
 ધ્યાનક્રિયા ઉદ્યમેને પકડો, ક્ષાયિક લાઘ્વિ પ્રગટાશે. ॥ ૮ ॥
- સદગુરુગમથી સમજો વાણી, પુરુષાર્થ મનમાં આણી;
 બુદ્ધિસાગર ગુરુ કૃપાથી, પુરુષાર્થ પકડે માણી. ॥ ૯ ॥

હેતુવોધ.

- શુભપરિણામે પુણ્યબંધ છે, અશુભ પરિણામે પાપી;
 શુદ્ધોપયોગે આત્મધર્મ છે, કેવલજ્ઞાને છે વ્યર્પી. ॥ ૧ ॥

શુદોષયોગે મુક્તિ વરદા, મોક્ષ નદી છે મ્હાવરદા;
 કારણ કાર્યની મિદિયે છે, મધ્ય વર્તી નહિ મ્હાવરદા. ॥ ૨ ॥
 શુદોષયોગે જ્ઞાનેશ્વર, મનમ્હા મગટે મારી;
 શુદોષયોગે શુદ્ધમનસ, મનુષ્યમનની વધારી. ॥ ૩ ॥
 દુઃખમાગમની નેરો ઉછાટ, ત્રીવર્તન મેં મેં પ્રાપ્તિ;
 પરમયોગિ સ્થાને ત્યાં નિર્મલ, પૂર્ણજ્ઞાને પતન મીલે. ॥ ૪ ॥
 પોતે પોતાને મળીયો ત્યાં, કોને કુટુંબ જાણ્યો;
 શુદોષયોગે મનન મિદયા, મનને ને ત્યજ્યાવી; ॥ ૫ ॥
 જેને જ્ઞાનું ને જ્ઞાનું, કરો ને પ્રાપ્તિ શું નાણું;
 મનુષ્ય કુંભી વાળ્યા પાંચી, મનનપન વરદા પ્રાપ્તિ. ॥ ૬ ॥
 મધ્ય મધ્યી વરદ મરોદય, વાર્તા મનોવરદ માર;
 પુદિમાગર મનન નેરો. શ્રીમાધવ નિજવદ વધાર. ॥ ૭ ॥

મમાધિધર્મ.

દયા દવાથી શરીર પોતી, ધર્મકૃત્યમાં રાવરવું;
 પુણ્યન નિર્મલ મેં, મનમાગમી સ્થાવરવું. ॥ ૧ ॥
 દેવ મુખનું વરણ પ્રાપ્તિ, મેં પ્રાપ્તિદયા કરવી;
 માત્રા નૃત્યા પરિહરિત, પ્રાપ્તિદયા મનુષ્ય કરવી. ॥ ૨ ॥
 શુદુ મિત્રમાં મનના રાગી, પ્રાપ્તિમનનામાં રહેવું;
 મળે યોગ્ય તો તેની પ્રાપ્તિ, દિનકર સન્યસન કરેવું. ॥ ૩ ॥
 સન્નિધિ ચિન્ન જ્ઞાનદયથી કૃત, ઉપમાવના દીલ કરવી;
 ધર્મ પતિને વિદ્ય નિવારી, મન પંચજના પરિહરવી. ॥ ૪ ॥
 મોક્ષદયા મગટે જેથી, ને વર્ણવો મુક્તિ જાણ;
 મનના પ્રાપ્તિ વર્તી મનના, અમલ દેવ થાવું રહાણ. ॥ ૫ ॥

હું શું કહું હું વાળી અગોચર, જાણે તેને છે શ્રદ્ધા;
 તાચ્યાવાચ્યપણે ખાલે છે, જિનવાળી સમજે દૃઢા. ॥ ૬ ॥
 મલો ઇન્દ્ર કે મલો ચંદ્ર પણ, વાહ્યદશાનું શું માગું;
 જે માગુ તે અન્ય ન આપે, પોતાને પાપે લાગુ. ॥ ૭ ॥
 સર્વજીવમાં અનંતઋદ્ધિ, સ્વરા હૃદયથી જે શોધે;
 સદ્ગુરુ વચનામૃત પામીને, પોતાને પોતે વોધે. ॥ ૮ ॥
 સર્વ જાણતાં પાર ન આવે, એક જાણતાં સહુ જાણ્યું;
 બાહ્યદષ્ટિથી ધામધૂમમાં, મૂર્ખોંએ અવલું તાણ્યું. ॥ ૯ ॥
 શો શાણાની સમજ એક છે, ભિન્ન કહે તો પણ સાચું;
 બુદ્ધિસાગર હૃદય જ્ઞાનિનું, સાપેક્ષે સમજી રાચું. ॥ ૧૦ ॥

લલનામોહ.

મહામોહનું કારણ લલના, નરકગતિની દેનારી;
 લલનાના રાગે જે ફાસિયા, તે પામ્યા દુઃખહાં ભારી. ॥ ૧ ॥
 તપ જપ સંયમ સર્વે ભૂલે, જે જન લલનાના રાગી;
 લલનાથી માયા નહિ અધિકી, ભૂલ્યા મુનિવર વૈરાગી. ॥ ૨ ॥
 રાજન સાજન મહાજન મોટા, લલનાના સંગે સ્વોટા;
 ભાન ભૂલાવી દેરે ભવમાં, લલનાના રાગે ગોટા. ॥ ૩ ॥
 દષ્ટિમોહ લલના જોવાથી, કામ ઉદય મનમાં પ્રગટે;
 લલનાનો પરિચય ધાવાથી, ધર્મભાવના ઝટ વિઘટે. ॥ ૪ ॥
 પુરુષ માટે લલના સ્વોટી, પુરુષ પણ લલના માટે;
 યેના માટે મોહજ સ્વોટો, જન વલતો અવલે વાટે. ॥ ૫ ॥
 પુરુષ સ્ત્રીનાં દીલ વગાડે, વેદોદય જગમાં ભારી;
 વેદોદયના સમૂલ નાશે, વલે જાણો અવિકારી. ॥ ૬ ॥

પાત્રુ બેદોદય તાત્રુ તો, ઘમ્મનર્ય ગુપ્તિ ધરવી;
 પદ મરણીયા બઢુ ટેકે, મોહનાજ મુક્તિ વરવી. ॥ ૭ ॥
 દેવતગો વળ દેવ સદા જે, ઘમ્મનર્ય ધારો વીરા;
 દ્રવ્ય ધાવથી ઘમ્મ ધરવીયા, પાપો સ્ટ્ર ચેતન હીરા. ॥ ૮ ॥
 જ્ઞાન ધ્યાન વૈરાગ્યે મળ્યો, ઘમ્મનર્ય ધારણ કરશો;
 મોર હેતુઓ તમી સદા મન, વાર ધાવનાને વરશો. ॥ ૯ ॥
 પુદ્ગલ મિત્તા ત્યાગ કરીને, શુદ્ધ રમણતા આદરશો;
 પુદ્ગલનાર શુદ્ધ રમણતા, શુદ્ધ સપાધિ પદ વરશો. ॥ ૧૦ ॥

વ્યવહારધર્મ.

વ્યવહાર ધર્મ અવલંબન કરવું, વ્રત નિયમ પાલન કરવું;
 રાજમાર્ગ વ્યવહાર ધર્મ છે, સમજી તેમાં મન ધરવું. ॥ ૧ ॥
 વ્યવહાર ધર્મથી પાપ પલાતું, સંવરની કરણી આવે;
 વ્યવહાર ધર્મના ભેદ દોષ છે, મુનિવર શ્રાવક ગુણ દાવે. ॥ ૨ ॥
 વ્યવહાર ધર્મથી જ્ઞાન ચાલે, ધર્મ કૃત્યની છે સ્વાણી;
 વ્યવહાર ધર્મ છે પ્રથમ પગથિયું, એવી જિનવરની વાણી. ॥ ૩ ॥
 નિશ્ચયથી પડતા પ્રાણીને, અવલંબન વ્યવહારતણું;
 વ્યવહાર હેતુને નિશ્ચય કાર્ય, જિન સૂત્રો સમજીને મળું. ॥ ૪ ॥
 સંય ચતુર્વિધ છે વ્યવહારે, અઢતાલીશ ગુણનો દરિયો;
 વ્યવહાર ધર્મથી ડંચા આવે, વીરમધુષ તે વરિયો. ॥ ૫ ॥
 સેવા મક્તિ પરોપકાર સહુ, વ્યવહારે તે ચાલે છે;
 વ્યવહાર ધર્મથી ઉપદેશાદિક ક્રિયાધર્મ જન પાઠે છે. ॥ ૬ ॥
 વ્યવહાર ધર્મ મહત્તા માટે, તીર્થકર દીક્ષા લેવે;
 કેવલ મગટે શ્રુતજ્ઞાનના, વ્યવહારે મીક્ષા લેવે. ॥ ૭ ॥

આત્મધર્મ ઉપયોગ ગ્રહો પળ, સ્વાયં પીયું વ્યવહારે;
 સાચું સમજી સત્ય ગ્રહે તે, જલ્દી પોતાને તારે. ॥ ૮ ॥
 હઠ કદાગ્રહ ત્યાગ કરીને, નિમિત્ત સાચાં આદરવાં;
 ગુરુ સાક્ષી વ્યવહાર ધર્મનાં, યથાયોગ્ય કૃત્યો કરવાં. ॥ ૯ ॥
 અનેક હેતુ વ્યવહારધર્મથી, નિશ્ચય શુદ્ધ દશા રમવું;
 શુદ્ધિસાગર અનુભવામૃત, ભોજન પ્રેમ કરી જમવું. ॥ ૧૦ ॥

શ્રી મલ્લિનાથસ્તવનમ્.

વિમલાચલનાવાસી મારાઘાલા-પરાગ.

મધુ મલ્લિજિનેશ્વર પાય નમું, નિત્ય પાય નમું પાય નમું;
 મધુ આળધરુ શિર પ્રેમે સદા, વહુ દુઃખ વમું દુઃખ વમું,
 હરિહર બ્રહ્મા વિષ્ણુ તું છે, રામ અને રહેમાન;
 સુદા સ્વયંભૂ જગન્નાથ તું, ત્રણભુવન ભગવાન. જિ૦॥ ૧ ॥
 અઢાર દોષો નાશ કરીને, પામ્યા કેવલજ્ઞાન;
 ત્રણભુવનનો તારક ઘાલા, સિદ્ધ બુદ્ધ સુલતાન. જિ૦॥ ૨ ॥
 ભવદુઃખભંજન અલ્પનિરંજન, અડવડીયાં આધાર;
 સાચું શરણું ગ્રહું તમારું, તાર તાર મુજ તાર. જિ૦॥ ૩ ॥
 મોઢા વહેલા પળ તુમ તારક, હવે કરો શીદ વાર;
 તુમ હિ ત્રાતા માતા આતા, કરશો સેવકનો ઉદ્ધાર. જિ૦॥ ૪ ॥
 જે જે મારા મનમાં તે તે, જાણો દીનદયાલ;
 શુદ્ધિસાગર વંદે નિશદિન, કરશો સેવકની સંભાલ, જિ૦॥ ૫ ॥

મલ્લિનાથસ્તવનમ્.

મલ્લિજિનેશ્વર ચરણમાં, નિત્ય શીર્ષ નમાવું;
 વિનય ભક્તિ શ્રદ્ધા ધર્મી, ચિત્ત પંકજ ધ્યાવું. મલ્લિ૦॥ ૧ ॥

महामंत्र मुनिवरनी सेवा, कामकुंभ मुनिवर सेवा;
 कल्पवृक्ष मुनिवरनी सेवा, पुण्योदये भक्ति देवा; ॥ ७ ॥
 एक टेकने पूर्णभावथी, गुरु सेवा सुखडां आपे;
 आ भवमां पण सुखनी वाडी, दुःखनी वल्लिने कापे. ॥ ८ ॥
 सप्त क्षेत्रमां मुनि गुरुनुं, क्षेत्र कहुं जग जयकारी;
 बुद्धिसागर सदगुरुसेवा, करतां तरशे नरनारी. ॥ ९ ॥

ईर्ष्या.

ईर्ष्याना करनारा पापी, निंदा करवामां पूरा;
 ईर्ष्याना करनारा पापी, पाप कर्ममां छे शूरा. ॥ १ ॥
 ईर्ष्याना करनारा पापी, आहुं अवहुं बोले छे;
 ईर्ष्याना करनारा पापी, मर्म अन्यनां खोले छे. ॥ २ ॥
 ईर्ष्याना करनारा पापी, परनुं सारुं जोड़ बळे;
 ईर्ष्याना करनारा पापी, नरकगतिमां जड़ भळे. ॥ ३ ॥
 ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, आर्तध्यानमां रंगाता;
 ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, भवभ्रमण गोथां खाता. ॥ ४ ॥
 ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, करे कृत्य जगमां कूडां;
 ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, करे कृत्य नहि जग रुडां. ॥ ५ ॥
 ईर्ष्याना करनारा दुर्जन, सारु खोटं नहीं जुए;
 ईर्ष्या करनारा कोठीमां, मुख घालीने खूब रुए. ॥ ६ ॥
 ईर्ष्याना करनारा लोको, माखी पेठे हाथ घसे;
 ईर्ष्या करनारा मन पापी, उपर उपरथी मंद हसे. ॥ ७ ॥
 ईर्ष्या करनारा मन बलता, असंतोष मन टलबलता;
 सदगुणदृष्टि कदी न पामे, अशुभ विचारे सलबलता. ॥ ८ ॥

ईयां करणी तप अप मंगम, उचभावना दूर रजे;
बुद्धिमागर मद्रुणरशि, मन धार्मिणी गुप्त मजे. ॥ १ ॥

सृष्टपट.

दुर्निवासी सृष्टपटो दृष्टो, महाभोज ज्ञाता सटो;
गर्भी मंगमापि पटो, वनपरिनि रास्य पटो. ॥ १ ॥
भर्त्ता भर्ता वासो करणी मण्डावृ वपनी धामे;
भाष्यवर्त्तनी वान रंगोवण, भाष्यन मुग्ध न वरणाते. ॥ २ ॥
भर्त्ता गान्धर्वी विरचना करणी विरचना निन्दा विरचना;
जनननाह वीर्यवामा पट रर वनवा ररि, ॥ ३ ॥
गर्भपरिनिनी वान वनान, वान न वान ररि,
वर्त्ता वन ररि ररि ररि वान वान वान ररि, ॥ ४ ॥
वर्त्ता वनानी वान वान वान वान वान ररि,
गर्भपटो वरि ररि ररि वान वान वान ररि, ॥ ५ ॥
विर्त्ता वनानी ररि वान वान वान ररि,
वर्त्ता वनानी ररि ररि वान वान ररि, ॥ ६ ॥
विर्त्ता वनानी ररि ररि वान वान ररि,
विर्त्ता वनानी ररि ररि वान वान ररि, ॥ ७ ॥
विर्त्ता वनानी ररि ररि वान वान ररि,
विर्त्ता वनानी ररि ररि वान वान ररि, ॥ ८ ॥
विर्त्ता वनानी ररि ररि वान वान ररि,
विर्त्ता वनानी ररि ररि वान वान ररि, ॥ ९ ॥

जिनवरवाणी.

जिनवरवाणी गुणनी खाणी, श्रद्धा भक्तिथी भजवी;
 गुरुगम विनय धरीने समजो, कुश्रद्धा मनथी तजवी. ॥ १ ॥
 अनेकान्तनय जिननीवाणी, सांभळशो प्रेमे प्राणी;
 मोहातीत थये उपदेशे, परमप्रभु केवलज्ञानी. ॥ २ ॥
 जिनवाणी समज्याथी समकित, योगाष्टकनी छे प्राप्ति;
 जिनवाणीथी अनेक सिद्ध्या, रत्नत्रयिनी छे आप्ति. ॥ ३ ॥
 जिनवाणीना अर्थ अनंता, समजे समजु भव्य जीवो;
 भक्ष्याभक्ष्य पदार्थ प्रकाशक, जिनवाणी जगमां दीवो. ॥ ४ ॥
 जिन वचनामृत प्रेमे पीतां, अजरामर चेतन थावे;
 कर्मवर्गणा अनन्त नासे, क्षायिक भावे गुण आवे. ॥ ५ ॥
 सप्तभंगीने सात नयोथी, जिन वचनो समजो साचां;
 रागद्वेष रहित जिनवाणी, वाकी वचनोछे काचां. ॥ ६ ॥
 सदगुरु मुखथी जिनवाणीने, विनय धरीने सांभळवी;
 विरति ज्ञानतणुं फळ भाख्युं, यथा योग्य श्रद्धा वरवी. ॥ ७ ॥
 गुरु गीतार्थ सदुपदेशे, संयम मार्गे छे मुक्ति;
 बाह्य उपाधि दूर करीने, आदरशो संयम युक्ति. ॥ ८ ॥
 अनेक आशय जिनवाणीना, आराधनथी जन तरशे;
 बुद्धिसागर मंगलमाला, परमामृत चेतन वरशे. ॥ ९ ॥

पुद्गलममतात्याग.

ठरे नहि मन जड पुद्गलथी. शामाटे जडमां राचुं;
 जडथी न्यारो असंख्यप्रदेशी, चेतन ज्ञानमयी साचुं. ॥ १ ॥
 हुं हुं हुं जडमांहि करवुं, जडमां जडता रही सदा;

जल पडछाया जडनी माया, सांगे आवे नहि कदा. ॥ २ ॥
 छाया आतपनमः प्रमाने. शब्दवर्गणा ने काया;
 स्पर्श वर्ण रस गंध आकृति, पुद्गल जड प् परखाया. ॥ ३ ॥
 पुद्गलखात्रुं पुद्गल पीतुं, पुद्गल दोळत करेवाती;
 पुद्गलनी भीखारी दुनिया. चतुर्गतिमां भटकाती. ॥ ४ ॥
 पुद्गलनां नाटक छे ज्यां त्यां, पुद्गलनां गुढो भारी;
 पुद्गलनी पंचानो जगमां. मोक्षां तेषां नग्नारी. ॥ ५ ॥
 पुद्गल भटकावे छे भवमां, शुं तेनी करवी यारी;
 काल अनादि पुद्गल योगे, चेतन पाम्यो दुःख भारी. ॥ ६ ॥
 जडनी ममता दूर करीने. चेतन हीरो हाथ धरो;
 विज्ञानन्द स्वरूपी चेतन, समजी भवपाथोधि तरो. ॥ ७ ॥
 पोते पोताने ओळग्यातां. जडवस्तु ममता नासे;
 आप स्वरूपे आप प्रकाश, केवलज्ञान सद् भासे. ॥ ८ ॥
 राग करु हुं कोना उपर, कोना उपर द्वेष करु;
 जड नहि मारु हुं नहि तेनो, शुद्ध शुद्धनुं ध्यानधरुं. ॥ ९ ॥
 अनन्त शक्तिमय हुं चेतन, अन्तः दृष्टिथी निरखुं;
 शुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर, ब्रह्मल्लतो चेतन परखुं. ॥ १० ॥

चेतन ध्यान.

शुद्ध शुद्ध अधिनाशी चेतन, अजरामर निर्मल योगी;
 परम हंस परमेश्वर ब्रह्मा, आनन्दामृतनो भोगी. ॥ १ ॥
 गुण परंपवनो ज्ञाता स्वामी, अलम्ब अरूपी जयकारी;
 अनन्त शक्ति पूर्ण प्रकाशी, क्षायिक शाश्वत सुखकारी. ॥ २ ॥
 गुण व्यंजन पर्याय विजासी, अनेकान्तनय निर्धारी;

દ્રવ્યતણા વ્યંજન પર્યાયે, કાલ અનાદિ જયકારી. ॥ ૩ ॥
 ઉત્પત્તિ વ્યય ધ્રુવતારૂપી, પુરુષોત્તમ ચિન્મયરાજા;
 અનન્તજ્યોતિ ધારક ચેતન, આત્મસ્વરૂપે છે તાજા. ॥ ૪ ॥
 શુદ્ધ રમણતા ધારક તું છે, વિશ્વેશ્વર ગુણનો કર્તા;
 જ્ઞાયક લોકાલોકતણો તું, પુદ્ગલભાવતણો દર્તા. ॥ ૫ ॥
 પુદ્ગલધી ન્યારો નિશ્ચયધી, ત્રણ ધ્રુવનનો છે દેવા;
 ધ્યાતા ધ્યેય ને ધ્યાનમયી તું, નિજની નિજ કરતો સેવા. ॥ ૬ ॥
 જ્ઞાતા જ્ઞેય ને જ્ઞાનમયી તું, ઉપાદેયને નિષ્કર્માધી;
 શુદ્ધ તત્ત્વ પદ્ધતિ કર્તા, ચિન્મય પદમાં વિશ્રામી. ॥ ૭ ॥
 સ્વ પરમકાશક પરધી ન્યારો, અનંત જ્ઞાતા જ્ઞેયપણે;
 વ્યાપ્ય અને વ્યાપકતા તુજમાં, નિજોપયોગે કર્મ હણે. ॥ ૮ ॥
 અનાદ્યનન્તિ સ્થિતિમય તું, વાણી અગોચર તું પ્યારો;
 બુદ્ધિસાગર જ્ઞાનદિવાકર, ફલહલ જ્યોતિ કરનારો. ॥ ૯ ॥

સાપેક્ષબોધ.

મમતા માંદિ દુનિયા સુંઘી, મત પોતાનો તાણે છે;
 મન માન્યું તે સાચું વાકી, ઝૂઠું મનમાં આણે છે. ॥ ૧ ॥
 નિરપક્ષી દુનિયામાં વિરલા, પક્ષાપક્ષી મચી રહી;
 સહુ પોતાનો પક્ષ જ તાણે, હઠ કદાગ્રહ ગહગહી. ॥ ૨ ॥
 દેશકુલ જાતિની મમતા, જ્ઞાતિની મમતા મોટી.
 વસ્ત્ર વેષની મમતા મોટી, વાહ્ય ભાવ મમતા સ્વોટી. ॥ ૩ ॥
 મમતાથી સમતા નહિ પ્રગટે, મમતા દુઃસ્વ વધારે છે;
 મમતાથી સાચું નહિ સુજે, સમજી સત્ય વિચારે છે. ॥ ૪ ॥
 ભવતું કારણ મમતા મોટી, મમતા ભવ દુઃસ્વની ઘાળી;

મમતા હેતુ દુઃખન શ્રદ્ધ છે, મમતા જન્મમરણ સ્વાળી, ॥ ૬ ॥
 મમતા મોહ અરિની પેટી, મહાદાકિની દુઃસ્વકારી;
 મમતાનું અંધારું મોટું, સમજો મનમાં નરનારી. ॥ ૬ ॥
 આધિ ઉપાધિ વ્યાધિ મમતા, પુત્ર પુત્રી જનનીં વાપા;
 તનમાં મમતા ધનમાં મમતા, મમતાના ડ્યાં ત્યાં છાપા ॥ ૭ ॥
 કુલરુપર્મ કુદેવ મમતા, વંશપરંપરની મમતા;
 મમતામાં પુટેલી દુનિયા, મમતાના ત્યાગે સમતા. ॥ ૮ ॥
 પુદ્ધ મયંકર મમતા યોગે, સગવળ સદુ મમતા યોગે;
 મમતાનો મોટો છે ટરિયો, મમતા છે કુમતિ ઢોંગે. ॥ ૯ ॥
 આશા તૃષ્ણા મમતા ત્યાગી, સમતાથી સન્નો જાગે;
 શુદ્ધિસાગર જ્ઞાનદિવાકર મગટે મનહું વેરામ્યે. ॥ ૧૦ ॥

પરમવોધ.

દેવ શુકનો શ્રદ્ધા વળી, મધ્યજનો પ્રેમે રાલે;
 શુશ્રુષાના પારકા ગ્રીવો, અનુભવામૃતરસ ચાલે. ॥ ૧ ॥
 શ્રદ્ધાથી સંયમ મગટે છે, મધ્યવર્તુ શ્રદ્ધા યોગે;
 શ્રદ્ધાથી ભક્તિ મગટે છે, સત્ય જ્ઞાન શ્રદ્ધાયોગે. ॥ ૨ ॥
 પદ સ્થાનકનું જ્ઞાન વપાથી, શુશ્રુષા મમકિન મગટે;
 જટ ચેતનનો ભેદ પદે છે, અનન્ત મિથ્યાનમ વિપ્રટે. ॥ ૩ ॥
 જીવમાં જીવવર્તુ માસે ને, અર્જાવમાં જટતા માસે;
 જટનો કર્તા નહિ પણ સાક્ષી, અણવર્તુ ત્યારે માસે. ॥ ૪ ॥
 મૂત કર્મનો કર્તા ચેતન, વર્તમાન તેનો મોક્તા;
 મોક્તા સાક્ષિત્વ સમમાલે, નવીન કર્મનો નહિ ચોક્તા. ॥ ૫ ॥
 મ મ કર્મ જે રાગદ્વેષ છે, તેની ઉપશમના શોભે;

द्रव्य कार्य भावे नहि ग्योरे, जेताने पौते जीये. ॥ ६ ॥
 मूल स्थानक अभ्यास करीते, भग्न मोहनी वरदाणि;
 प्रपौष्टय पत्र मोहनको जे, भाषिक भावे सुखगान्धिव. ॥ ७ ॥
 मूल पत्नी मनु मोह दिनाथे, धरकथेणिष जीव पत्नी;
 अनन्त दर्शन ज्ञान प्रकाशे, पापी वर्जनी पाप मर्दी. ॥ ८ ॥
 फेरलजान मगटहुं पोटुं, समयांतर फेरल दर्शन;
 श्री जिनभद्राणिनी पाणी, रामबादी गाणिनुं गगन. ॥ ९ ॥
 अग्रमवादी पक्ष समयमां, धे उपयोगाने भावे;
 युगपत् आवरण नाश भयाभी, अनुभवो रस तो चाखे. ॥ १० ॥
 ज्ञानपत्नी दर्शन नहि लुटुं, रुद्ध फटे भाषिक भावे;
 प्रण पक्ष विद्वाने भान्या, ज्ञानी समर्पनी सुख पावे. ॥ ११ ॥
 चार अध्यानिकर्म हणीने, मिद्ध ब्रह्म चेतन भावे;
 बुद्धिसागर ज्ञान दिवाकर, अनन्त माभन सुख पावे. ॥ १२ ॥

उत्पादव्ययध्रुवता बोध.

अनंतगुण पर्याय अस्तिता, चेतन मांदि नित्य रही;
 आत्मस्वभावे शुद्ध रमणता, परमांदि केम जाय कही. ॥ १ ॥
 अस्तिता निज गुणनी परमां, नास्तिपणे जाणो भव्यो;
 आविर्भावे अस्तिपणाना, मद्गुण स्त्रीलववा भव्यो. ॥ २ ॥
 प्रणकालमां अस्तिभाव ते, सद्गुमां सत्ताण सरखो;
 अनुभव ज्ञाने सर्व जणाणे, साचुं पोतानुं परखो. ॥ ३ ॥
 अस्तिभावधी पद् द्रव्यो सत्, उपादेय चेतन जाणो;
 अस्तिपणे निजगुणमां रमतां, वस्तुधर्म मनमां आणो. ॥ ४ ॥

पुष्ट निमित्तासेव्या, उपादाननी सिद्धि;	
उपादान आसेवना, प्रगटे अनन्त ऋद्धि.	॥ ७ ॥
उपादाननी योग्यता, प्रगटे शुद्ध स्वभाव;	
शुद्धभाव चारित्र्य छे, भवजलधिमां नाव.	॥ ८ ॥
अनन्त अक्षय सुखमयी, निर्मल सिद्ध समान;	
शुद्धिसागर पामीण, अनन्तगुण भगवान.	॥ ९ ॥

चिदानन्द.

चिदानन्द निर्मल प्रभु, गुणपर्यायाधार;	
छतिपर्याय अनन्तमय, ज्ञानधकी निर्धार.	॥ १ ॥
सामर्थ्यपर्याय छे, व्यय उत्पत्ति स्वरूप;	
द्रव्यार्थिकधी ध्रुवता, शुद्धभाव निजरूप.	॥ २ ॥
द्विविधनय दृष्टि करी, ध्यावो चिन्मय देव;	
शुद्धनय निज थापना, करवी निजपद सेव.	॥ ३ ॥
चतुर्निक्षेपे ओलखी, निर्मल सहजानन्द;	
ध्याता ध्येय स्वरूपमां, वर्ते नासे फन्द.	॥ ४ ॥
अचल अमल निर्भय प्रभु, पूजक पूज्य स्वरूप;	
असंख्य प्रदेशी सेवतां, नासे भवभय धूप.	॥ ५ ॥
शुद्ध चेतना सेवना, सत्य सनातन धर्म;	
उपादान सन्मुख थतां, नासे सचळां कर्म.	॥ ६ ॥
बहिर् रमणता झट टले, झलके चेतन ज्योत;	
परमशुद्ध समाधिमां, प्रगटे सत्य उद्योत.	॥ ७ ॥
अन्तर्चक्षु प्रकाशतां, लोकालोक जणाय;	
अनन्त ऋद्धि पामीने, पूर्णानन्द कथाय.	॥ ८ ॥

द्रव्यभाव वे भेदधी. कारण कार्य स्वरूप;
बुद्धिसागर सिद्धिमां, वर्तै रूपारूप.

॥ ९ ॥

माध्यस्थभाव.

माध्यस्य आलंघने, करीए तस्य विचार;
सत्यासत्य विचारोए, लड़ीए भयनलवार.

॥ १ ॥

पक्षपातने पण्डिरी, दृष्टिराग करी दूर;
ज्ञाने सत्य विचारोए, होवे गुग्य भरपूर.

॥ २ ॥

अनेकान्त सद् बहु वस्तु छे, अनेकान्त परमार्थ;
गुरुगमधी अवधारीए, लड़ीए सद्गुण सार्थ.

॥ ३ ॥

दर्शन ज्ञान धारण धकी, होवे शाश्वत शर्म;
अशुद्ध परिणति सट टले, रहे न किंचित् कर्म.

॥ ४ ॥

परंपरागम सेवीए, धर्म हेतु व्यवहार;
निधय आत्मस्वरूपमां, गहनां जम भवार.

॥ ५ ॥

असंख्य योग जे मुक्तिना, कहां न मि-यावाद,
सापेक्षाए हेतुभो. जाण नगद स्वाद

॥ ६ ॥

उपादानधी माधीण, उपादेय निज शम;
साध्य दृष्टि वर्तन धकी. नामे मयला कम.

॥ ७ ॥

आत्मसाध्य कर्णा भली. ग्मान त्या मन्व;
बुद्धिसागर भावधी. मा-वदशा निज कृत्य

॥ ८ ॥

पद्मब्रह्मस्वरूप.

मन चञ्चलता वार्गने, धडण मन्तर स्थिर;
स्थिरापयोगे ध्यानमां, धडण नग महावीर.

॥ ९ ॥

- आत्म लक्ष्य एक साध्य छे, साधन सिद्धि कराय;
गुरुगम साधन साधतां, चिद्वन चेतनराय. ॥ २ ॥
- आत्मशक्तिने ध्यावतां, अनन्त प्रगटे सुख;
आत्मतत्त्वेना ध्यानथी, नासे अनन्त दुःख. ॥ ३ ॥
- अनन्त सुख गुण स्वादतां, अजर अमर पद थाय;
परम प्रभुता सम्पजे, जन्ममरण दुर जाय. ॥ ४ ॥
- बाह्यभावथी दूर रही, ध्यावो अन्तर्देव;
त्रिकरणयोगे आत्मनी. प्रेमे कीजे सेव. ॥ ५ ॥
- ध्याता ध्येय स्वरूपमां, ध्याने छे लयलीन;
अन्तरमां लयलीनतो, अनन्त सुखथी पीन. ॥ ६ ॥
- शरण शरणने ध्येय छे, चेतन प्रभु सदाय;
षट्कारक निजरूपमां, समये समये समाय. ॥ ७ ॥
- धूम धाम तर्जी बाह्यनी, सेवो शुद्ध स्वभाव;
स्थिरतायोगे संपजे, अनन्त कृद्धि सुदाव. ॥ ८ ॥
- जाणो ध्यावो शुद्ध घन, पुरुषोत्तम भगवान्;
बुद्धिसागर सेवतां, परम प्रभु गुणवान्. ॥ ९ ॥

परमब्रह्म जागृति स्वाध्याय.

- जाग जाग अरे जीवडा, झट निद्रा त्यागी;
बाह्यदशामां शुं पोढियो, जोजे घटमां जागी. जाग० ॥१॥
- बाह्य भावमां उंघतां, मोह वैरि लूटे;
अज्ञान खाडीमां पाडीने, निद्रा राक्षसी कूटे. जाग० ॥२॥
- निद्रामां सुख नहि कदी, उठ आलस त्यागी;
अनुभव भानु देखी ले, शुद्ध गुणना रागी. जाग० ॥३॥

धन्य दीवस.

- धन्य दीवस क्षण धन्य छे, प्रगट्यो अपूर्व आनन्दरे;
 अनुभव अमृत पानथी, टळ्यो विषयनो फन्दरे. धन्य० ॥ १ ॥
- आत्मतत्त्व उद्योतथी, अज्ञान दूर हठाथुरे;
 अनुभव श्रुत वधती दशा, पूर्णानन्द पद ध्याथुरे. धन्य० ॥ २ ॥
- अजरामर निर्मल प्रभु, परम समाधिमां दीठारे;
 वचनातीत अखंड अज, चिदानन्द रस मीठारे. धन्य. ॥ ३ ॥
- स्वयं देख्यो जाणीयो, स्वयं रूपनो दृष्टारे;
 पदकारक स्वामी सदा, आविर्भावनो सृष्टारे. धन्य० ॥ ४ ॥
- परम प्रभुता पारखी, प्रगटी शान्ति अपूर्वरे;
 वीर्योल्लासनी वृद्धिथी, विणश्यो मिथ्या गर्वरे. धन्य० ॥ ५ ॥
- साक्षित्व परतुं रह्युं, नहि परकर्त्ता भोक्तारे;
 ज्ञानादिक त्रण रत्ननो, अन्तर्दृष्टिथी योक्तारे. धन्य० ॥ ६ ॥
- अन्तर्मुख वृत्ति वळी, साची शान्ति प्रकाशीरे;
 पुद्गलथी प्रेम उठियो, स्थिरता घटमां वासीरे. धन्य० ॥ ७ ॥
- निश्चय चेतन रामनो, सम्यग् ज्ञाने कीधोरे;
 भिन्न करी परद्रव्यथी, चेतन ज्ञानमां लीधोरे. धन्य० ॥ ८ ॥
- परम समाधि स्वरूपमां, वेदनी वेदीने रहीशुरे;
 योग्यजनोनी आगळे, तत्त्वनी वातो कहीशुरे. धन्य० ॥ ९ ॥
- श्रुत वाणी अवलंबीने, आतम अनुभव पायोरे;
 बुद्धिसागर शान्तिमां, परम प्रभु परखायोरे. धन्य० ॥ १० ॥

सन्त महिमा.

- शान्ति अर्पे सन्तजन, परम कृपाना नाथ;
 धर्म बोध दाता गुरु, सेवक करे सनाथ. ॥ १ ॥

सन्तजनोने पारखे, कोदक वारला भव्य;
 दोषदाष्टिणी देखतां, लहे न सन्त मुषव्य. --- - ॥ १ ॥
 गुणदाहक दाष्टि यतां, सन्तजनो देखाय;
 अवळी दाष्टि परिणमे, दोषी सर्व जगाय. ॥ १ ॥
 राचे साचा ध्यानमां, पाळे पञ्चाचार.
 पञ्च महाव्रत पाळता, साबु सन्त सुपार. ॥ ४ ॥
 पञ्च महाव्रत पाळतां, लागे जे अनिवार;
 मत्तिकमनना योग्यां, दाळे ते निर्धार. : ॥ ५ ॥
 द्रव्यभाव वे भेदयां, मत्तिकमन करनार;
 अन्तर उपयोगी मुनि, भवजलाधि तरनार. ॥ ६ ॥
 आम्बरमगना आदरे, सन्त मुनि गीतार्थ;
 निश्चयने व्यवहारयां, पावे ने परमार्थ. ॥ ७ ॥
 अनुभव भद्र श्रुतना. सन्त मुनिवर देव;
 गुण ध्यानकना योग्यां. कुरोण देव मेव. ॥ ८ ॥
 दाष्टिदोषने परिहरी. आत्मज्ञान थड खीन;
 वृद्धपण्य श्री मदगुरू. मेरा मुख गुण पीन. ॥ ९ ॥

उद्यभावना स्वाध्याय.

धर्म कर्मलब्ध मानवधर्मादि दिग्दर्शक-पराय.

भ्रान्तोन्नति करवना मायन मायोर.
 ध्यानमावधी उद्यभावनां वायोर.
 मन्य भान्तियी महनुं मार कीर्तयोर. ॥ १ ॥
 परमदेवयां रत्नो महनी मायत्रो.
 उद्यभावधी पादो विभुवन नायत्रो;

સહુની સાથે રાखો મૈત્રી ભાવનાજો.	॥ ૨ ॥
સર્વ આતમા નિર્મલ સિદ્ધ સમાનજો,	
સત્તાથી જોતાં નહિ ભેદ નિદાનજો;	
મદિરાપાની પેટે દોષ ન જીવનોજો.	॥ ૩ ॥
દોષદૃષ્ટિથી દોષ ન દેखો ભવ્યજો,	
સહુનું સારું ઇચ્છો શુભ કર્તવ્યજો;	
મનની નિર્મલતાની કુંચી સત્ય છે જો.	॥ ૪ ॥
દુર્જનનું પળ ઘુરુ ન ઇચ્છો લેશજો,	
સમતાભાવે આયુ ગાळો હ્યેશજો;	
જ્ઞાતા અજ્ઞાતામાં પળ સમભાવે રદોરે.	॥ ૫ ॥
પરમ દયામાં સર્વ ધર્મ અવતારજો,	
નિષ્કામ કૃત્યથી વર્તો નર ને નારજો;	
પોતાનાથી આત્મોન્નતિની સાધના જો.	॥ ૬ ॥
આતમ તે પરમાતમ સાચો દેવજો.	
પ્રેમે કરજો ભવ્યો તેની સેવજો;	
આત્મોન્નતિમાં સ્વર્ચ ન પંમા પાડતું જો.	॥ ૭ ॥
નિદા વિકાયા દોષો સર્વ નિવારોજો.	
સદ્ગુણ દૃષ્ટિથી આતમને તારોજો;	
પોતાના સમ સર્વ જીવોને, દેવ્યજોજો.	॥ ૮ ॥
આત્મ દૃષ્ટિથી સાધો મટ આત્માર્થજો.	
શુદ્ધ દૃષ્ટિથી પ્રગટ થયો પરમાર્થજો;	
સુદિનાગર મંગલમાળા પાલીળ જો.	॥ ૯ ॥

ધર્મ શિક્ષા.

- વિચાર વધતાં કરો ન ગર્વ લગારજો,
 લક્ષ્મી વધતાં ગર્વ કરે તે ગમારજો;
 સત્તાથી ફુલે તે તરવ ન પારસે જો. ॥ ૧ ॥
- ઉચ્ચ નીચનો ભેદ ન રાखો લેશ જો,
 કદી ન કરસો વાત વાતમાં વેલેશ જો;
 સહુની સાથે રાखો મૈત્રી માવના જો. ॥ ૨ ॥
- નિંદા કરતાં પાપ ઘણું ઘંઘાયજો,
 નિંદા કરતાં મનહું ઉચ્ચ ન યાયજો;
 નિંદા દૃષ્ટિ ટાળ્યાથી વહુ ગુણ વધેજો; ॥ ૩ ॥
- કરુણા દૃષ્ટિ સર્વ જીવોપર રાખોજો,
 તેથી અનુભવામૃત મેંમે ચાખોજો;
 દયા ધર્મથી પરમાત્મ પદ હાથમાંજો. ॥ ૪ ॥
- દુઃખવતું નહિ પરનું મન તલભારજો,
 પરનું મન દુઃખવતું હિંમા ધારજો;
 સાપેક્ષાએ દયા ધર્મથી મોક્ષ છે જો. ॥ ૫ ॥
- અદેસાઈથી પરને થાં નહિ આઝજો,
 નિંદા કુચ્છી એ સહુ માયા જાઝજો;
 દ્રેષ વેલેશ ને મહા પાપ મનમાં ઘણું જો. ॥ ૬ ॥
- રાગદેવને ટાલો નર ને નારજો,
 ઉચ્ચ માવથી ઉચ્ચ યજો નિર્ધારજો;
 મુદિમાગર મંગલ માયા વાપીએજો. ॥ ૭ ॥

व्यवहार धर्मशिक्षा.

- कदी न करशो कोइनी साथे कलेशजो,
उद्धत्तपणानो कदी न पहेरो वेपजो;
चाडी चुगली परनी कदी न कीजीएजो. ॥ १ ॥
- कदी न करवुं कोइकनुं अपमानजो,
ठट्टा हांसी त्याग करो गुणखाणजो;
हांसीमांथी खांसी प्रगटे जाणशोजो. ॥ २ ॥
- आर्ति ध्यानने रौद्र ध्याननो त्यागजो,
धर्म ध्यानने शुक्ल ध्यानथी रागजो;
संवर भावे जीवन सघलुं गालीएजो. ॥ ३ ॥
- परने पीडो नहि प्राणी तल भारजो,
परनी हाय न लेशो समजी सारजो;
सारा भावे सारु धाशे आत्मनुजो. ॥ ४ ॥
- दुःख पडे पण हिंमत कदी न हारोजो,
समता धारो आत्मने झट तारोजो;
ज्ञान ध्यानने वैराग्ये भवजल तरोजो. ॥ ५ ॥
- शुभ परिणामे पुण्य कर्म बंधायजो,
पापाश्रवणी अशुभ कर्म ग्रहायजो;
वस्तु धर्म ते चेतनना उपयोगथीजो. ॥ ६ ॥
- चेतन दृष्टि मोक्ष महेन्द्र निम्सरणीजो,
चेतन दृष्टि भवजलधिमां तरणिजो;
शुद्धोपयोगे मुक्ति कथ ते दायमां जो. ॥ ७ ॥
- भावकने माधु वे भेदे धर्मजो,
पाली प्रवने दालो सवलां कर्मजो;
अवरोह कर्षणी निश्चय नाधनाजो. ॥ ८ ॥

સત્ય વચનથી મિથ્યાભર્મ વિનાશજો;
 સાચું વોલે ધન્ય ધન્ય તે નર સદાજો. ॥ ૬ ॥
 સાચું વોલે તેના દેવો દાસજો,
 સત્યવાદીનો રાખે સહુ વિશ્વાસજો;
 સત્યવાદીની વલિહારી જગમાં સ્વરીજો. ॥ ૭ ॥
 સત્ય વોલથી સુખ થાશે નિર્ધારજો,
 મુલ્યા ત્યાંથી ફેર ગળો નર નારજો;
 ધૈર્ય ધરીને સત્યવચન વદવું સદાજો. ॥ ૮ ॥
 દ્રવ્ય ક્ષેત્ર ને કાલ ભાવથી સત્યજો,
 સાપેક્ષાએ સાત નયોથી સત્યજો;
 બુદ્ધિસાગર સત્યવચન મહિમા ઘળોજો. ॥ ૯ ॥

શ્રદ્ધામહત્તા.

શ્રદ્ધાથી જીવન છે સાચું, શ્રદ્ધા વળ જીવન કાચું;
 શ્રદ્ધા વળ લુચી છે ભક્તિ, શ્રદ્ધા વળ જ્ઞાનજ કાચું. ॥૧॥
 શ્રદ્ધા વળ સત્ ક્રિયા ફળે નહિ, શ્રદ્ધા વળ નહિ મંત્ર ફળે;
 શ્રદ્ધા વળ સદ્ગુરુ ન રીક્ષે, શ્રદ્ધા વળ વિદ્યા ન મળે. ॥૨॥
 શ્રદ્ધા વળ છે તર્ક નરક સમ, શ્રદ્ધા વળ જ્યાં ત્યાં મટકે,
 શ્રદ્ધાથી સિદ્ધિ છે સહુની, શ્રદ્ધા વળ અધવચ લટકે. ॥૩॥
 શ્રદ્ધા વળ વાણી છે લુચી, શ્રદ્ધા વળ જીવન વગડે;
 કરો કુતર્કો પળ શ્રદ્ધા વળ, સત્ય તળી નહિ સુઝ પડે. ॥૪॥
 શ્રદ્ધાથી ઔષધ પુષ્ટિ દે, શ્રદ્ધાથી વિદ્યા સાધે;
 શ્રદ્ધાથી સહુ મંત્ર ફળે છે, શ્રદ્ધાથી સુખડાં વાધે. ॥ ૫ ॥
 શ્રદ્ધાથી પ્રગટે છે ઉગ્રમ, શ્રદ્ધાથી ભક્તિ સાચી,

શ્રદ્ધા ત્યાં પરમેશ્વર વસતિ, શ્રદ્ધામાં રહેતો રાત્રી. ॥ ૬ ॥
 શ્રદ્ધાથી જીવન છે સાચું, તથા જપ સંયમ ધર્મ ફલે,
 શ્રદ્ધાથી મગટે છે સમક્ષિત, શ્રદ્ધાથી ઇચ્છે તે મલ્લ. ॥ ૭ ॥
 શ્રદ્ધાથી દેવોની મીતિ, શ્રદ્ધાથી નીનિ રીતિ,
 દેવગુરુની શ્રદ્ધા ધારે, તેને નહિ જગમાં મીતિ. ॥ ૮ ॥
 શ્રદ્ધાથી ઉત્સાહ વધે છે, શ્રદ્ધાથી ગ્રામ્યન સિદ્ધિ;
 મુદિસાગર સદ્ગુરુ શ્રદ્ધા, મગડાં છે સદુ શ્રદ્ધિ. ॥ ૯ ॥

દુઃસ્વ સમયમાં ધૈર્ય રાખવું.

દુઃસ્વ પદ્ધતી તજો ન સમતા, કર્યા કર્મને ભોગવ્યા;
 ઉદયે આવે જે જે કર્મો, સમતા ભાવે તે સંઘર્ષ. ॥ ૧ ॥
 શીલવંતી સીતાને માથે, કલંક દુઃસ્વદાણે તો ચઢ્યું,
 ભોગવતાં એને તે છૂટ્યું, જંગલમાંદિ રહેવું પડ્યું. ॥ ૨ ॥
 પૂર્વ કર્મથી કલંક ચંદે પણ, શા માટે મન દોલગીરી,
 આત્મઘાત પણ કરી ન કરવો, સારી વેળા થાય ફરી. ॥ ૩ ॥
 રાજા કર્મોદયથી રેકા, વ્રતચારી પણ વ્યભિચારી,
 શીલવંતીને લોકો નિંદે, કર્મ તળી ગત છે ન્યારી. ॥ ૪ ॥
 કર્મોદયથી જન ખીસારી, ફરી ફરી ખીસા માગે;
 કર્મોદયથી રાજા થાવે, નરનારી વાણે લાગે. ॥ ૫ ॥
 શુભ કર્મોદયથી સારુ, અશુભથી જગમાં દુઃસ્વી;
 સારા સ્વાંત કર્મ ઉદયને, સમભાવે વેદે મુર્ખી. ॥ ૬ ॥
 કોઈક વેળા કીર્તિ ગાજે, માન ઘણું જગમાં છાજે,
 અપકીર્તિ તેની કોઈ વેળા, માન મંગળી તે છાજે. ॥ ૭ ॥
 કર્યા કર્મ ભોગવ્યાં સદુને, કર્મોદયને સદુ સંસારી,

कर्मोदयसां अहंकारानो, त्याग करी वरीं भारी. ॥ ८ ॥

नरपति नृपतिने नोहे लोहे, समजो मनसा नरनारी:

वृद्धिसागर शान क्रियायी, कर्माष्टक नासे भारी. ॥ ९ ॥

परम मित्रता.

मित्राद् राखो सह नाथे, मित्रादधी वलेश टले;

मित्रादधी संप वधे ले, मनना मेळा नये मळे. ॥ १ ॥

मित्रादधी सग्याह प्राप्ति, धार्या कृत्यो सर्व सरे;

मित्रादधी घर टले छे, उच भावना थाय न्वरे. ॥ २ ॥

मित्रादधी जगसां प्राप्ति, मित्रादधी द्वेष टले;

मित्रादधी प्रेम वधे छे, मैत्रीभावना तुर्म फळे. ॥ ३ ॥

मित्रादना भेद वणा छे, लौकिक लोकोत्तर जाणो;

मित्रादधी अपूर्व शक्ति, समजी साचुं मन धाणो. ॥ ४ ॥

मित्रादधी कुंटुंब दुनिया, परम मित्रता पात्र ठरो;

दया धर्मसां मैत्री भावना, समजी परमानंद वरो. ॥ ५ ॥

द्रव्यभाव वे भेदे मित्र, मैत्री भावना वे भेदे;

समजीने मित्राद् धारे, ने कर्माष्टकने छेदे. ॥ ६ ॥

वस्तु धर्मनी साची मैत्री, ज्ञानिने सह समजाशे;

साची मित्राद् चेतननी, परम प्रभुता परमाशे. ॥ ७ ॥

आत्म धर्मसां करो रमणता, मित्राद् तेनी साची;

वृद्धिसागर परम मित्रता, समजी तेसां रहो साची. ॥ ८ ॥

શ્રદ્ધા ત્યાં પરમેશ્વર વસાનિ, શ્રદ્ધામાં રહેજો રાત્રી. ॥ ૬ ॥
 શ્રદ્ધાથી જીવન છે સાચું, તપ જપ સંયમ ધર્મ ફાળે,
 શ્રદ્ધાથી પ્રગટે છે સમક્ષિત, શ્રદ્ધાથી રૂઝે તે મળે. ॥ ૭ ॥
 શ્રદ્ધાથી દેવોની પ્રીતિ, શ્રદ્ધાથી નીતિ રીતિ,
 દેવગુરુની શ્રદ્ધા ધારે, તેને નહિ જગમાં મીનિ. ॥ ૮ ॥
 શ્રદ્ધાથી ઉત્સાહ વધે છે, શ્રદ્ધાથી શાશ્વત સિદ્ધિ;
 બુદ્ધિસાગર સદગુરુ શ્રદ્ધા, પ્રગટાવે છે સદુ ક્ષુદ્ધિ. ॥ ૯ ॥

દુઃખ સમયમાં ધૈર્ય રાખવું.

દુઃખ પડ્યાથી તજો ન સમના, કર્યા કર્મને ભોગવ્યાં;
 ઉદયે આવે જે જે કર્મો, સમના ભાવે તે સહેવાં. ॥ ૧ ॥
 શીલવંતી સીતાને માથે, કલંક દુઃખદાપિ તો ચડયું,
 ભોગવતાં એતે તે છટયું, જંગલમાંહિ રહેવું પડયું. ॥ ૨ ॥
 પૂર્વ કર્મથી કલંક ચંદે પળ, શા માટે મન શીલગીરી,
 આત્મપાત પળ-કદી ન કરવો, સારી વેળા થાય ફરી. ॥ ૩ ॥
 રાજા કર્મોદયથી રંકા, બ્રહ્મચારી પળ વ્યભિચારી,
 શીલવંતીને લોકો નિંદે, કર્મ તળી ગત છે ગ્યારી. ॥ ૪ ॥
 કર્મોદયથી જન ખીલારી, ફરી ફરી પ્રીક્ષા માગે;
 કર્મોદયથી રાજા યાવે, નરનારી પાયે લાગે. ॥ ૫ ॥
 શુભ કર્મોદયથી છે સારુ, અશુભથી જગમાં દુઃસ્વી;
 સારા સ્વોટા કર્મ ઉદયને, સમભાવે વેદે મુસ્વી. ॥ ૬ ॥
 કોઈક વેળા કીર્તિ ગાજે, માન પળું જગમાં છાજે,
 અપકીર્તિ તેની કોઈ વેળા, માન મંગથી તે લાજે. ॥ ૭ ॥
 કર્યા કર્મ ભોગવ્યાં સદુને, કર્મથીન સદુ સંસારી,

करोदधर्मां अविष्कारिणी, त्याग करीं करों करीं. ॥ २ ॥
 मारुतिं सुखीं करीं करीं, मारुतिं सुखीं करीं करीं;
 करोदधर्मां अविष्कारिणी, करोदधर्मां अविष्कारिणी. ॥ ३ ॥

परम मित्रता.

मित्रता रम्यो मनु माये, मित्रतायीं मनेस करीं;
 मित्रतायीं मनेस करीं करीं, मित्रतायीं मनेस करीं. ॥ १ ॥
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं;
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं. ॥ २ ॥
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं;
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं. ॥ ३ ॥
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं;
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं. ॥ ४ ॥
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं;
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं. ॥ ५ ॥
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं;
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं. ॥ ६ ॥
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं;
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं. ॥ ७ ॥
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं;
 मित्रतायीं मनेस करीं, मित्रतायीं मनेस करीं. ॥ ८ ॥

कर्मोद्धारणी अङ्गवर्णनी, मरण कर्मो नवीं धारणी, ॥ ४ ॥

मरणार्थं मृत्युनिमित्तं कर्मो नवीं, मरणो मरणार्थं मरणार्थी;

कर्मोद्धारणी ज्ञान विचारणी, कर्मोद्धारणी मरणो धारणी, ॥ ५ ॥

परम मित्रता.

मित्रताः सत्यो मनु साधे, मित्रार्थी वसेत्तु दने;

मित्रार्थी सत्यं कर्मो दे, मन्त्रा मन्त्रा मन्त्रं मन्त्रं, ॥ १ ॥

मित्रार्थी मन्त्राः सत्यं, धारणी कर्मो मन्त्रं मन्त्रं;

मित्रार्थी मन्त्रं दने दे, मन्त्रं मन्त्रा धारणी मन्त्रं, ॥ २ ॥

मित्रार्थी मन्त्राः सत्यं, मित्रार्थी मन्त्रं दने;

मित्रार्थी मन्त्रं मन्त्रं दे, मन्त्राधारणी मन्त्रं मन्त्रं, ॥ ३ ॥

मित्रार्थी मन्त्रं मन्त्रा दे, मन्त्राधारणी मन्त्राः सत्यं;

मित्रार्थी मन्त्राः सत्यं, मन्त्राः सत्यं मन्त्रं मन्त्रा, ॥ ४ ॥

मित्रार्थी मन्त्राः सत्यं, परम मित्रता मन्त्रं दने;

मन्त्रा धर्ममा मन्त्रा धारणी, मन्त्राः परमानन्द मन्त्रा, ॥ ५ ॥

मन्त्राधारणी मन्त्रं मन्त्रं, मन्त्रा धारणी मन्त्रं मन्त्रं;

मन्त्राधारणी मन्त्राः धारणी, मन्त्राधारणी मन्त्रं मन्त्रं, ॥ ६ ॥

मन्त्रा धर्ममा मन्त्रा धारणी, मन्त्राधारणी मन्त्रं मन्त्रा;

मन्त्रा धारणी मन्त्राः धारणी, परम मन्त्रा परमानन्द, ॥ ७ ॥

आत्म धर्ममा मन्त्रं मन्त्रता, मित्राः मन्त्रा मन्त्रा;

मन्त्राधारणी परम मित्रता, मन्त्राः मन्त्रा मन्त्रा, ॥ ८ ॥

શ્રદ્ધા ત્યાં પરમેશ્વર વસતિ, શ્રદ્ધામાં રહેશો રાહી. ॥ ૬ ॥
 શ્રદ્ધાથી જીવન છે સાચું, તપ જપ સંયમ ધર્મ ફલે,
 શ્રદ્ધાથી મગ્ને છે સમક્તિ, શ્રદ્ધાથી ઇચ્છે તે મળે. ॥ ૭ ॥
 શ્રદ્ધાથી દેવોની મીતિ, શ્રદ્ધાથી નીતિ રીતિ,
 દેવગુસ્તી શ્રદ્ધા ધારે, તેને નહિ જગમાં મીતિ. ॥ ૮ ॥
 શ્રદ્ધાથી ઉત્સાહ વધે છે, શ્રદ્ધાથી શાશ્વત સિદ્ધિ;
 શુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ શ્રદ્ધા, મગ્નરૂપે છે સદ્ગુરુ ક્રદ્ધિ. ॥ ૯ ॥

દુઃખ સમયમાં ધૈર્ય રાખવું.

દુઃખ પડ્યાથી તમો ન સમતા, કર્યા કર્મને મોગવત્તા;
 ઉદયે આવે જે જે કર્યો, સમતા થાવે તે સહેતા. ॥ ૧ ॥
 શીલવંતી સીતાને માથે, કલંક દુઃસ્વદાથી તો ચઢ્યું,
 મોગવત્તાં એને તે છૂટ્યું, અંગલમાંદિ રહેવું પડ્યું. ॥ ૨ ॥
 પૂર્વે કર્યથી કલંક ચડે વળ, શા માટે મન દીલ્ગરી,
 આત્મચાત્ર વળ કર્દી ન કરવો, સારી વેળા થાય ફરી. ॥ ૩ ॥
 રાજા કર્મોદયથી રંકા, ગ્રન્થવારી વળ દ્વયભિચારી,
 શીલવંતાને ભોક્ષો ત્રિંદે, કર્મ તળી ગત છે સ્વારી. ॥ ૪ ॥
 કર્મોદયથી જન મીલારી, ફરી ફરી મીસા માગે;
 કર્મોદયથી રાજા થાવે, નગ્નારી પાપે લાગે. ॥ ૫ ॥
 શુભ કર્મોદયથી છે સારુ, અશુભથી જગમાં દુઃસ્વી;
 સારા સ્વોટા કર્મ ઉદયને, સમથાવે વેદે મુસ્વી. ॥ ૬ ॥
 કોટક વેળા કર્મિ ગામે, માન વળું જગમાં છાને,
 અવકર્મિ તેની કોટ વેળા, માન મંગથી તે લાને. ॥ ૭ ॥
 કર્યા કર્મ મોગવત્તાં સદ્ગુને, કર્માર્થીન સદ્ગુ સંસારી,

बन्दीदयनां अङ्गदामो, ज्ञानां वर्यो जने धारी, ॥ ४ ॥
 नरपतिं सुखदिवं नदि लोहं, नरको नमसां नरमारी;
 बन्दिनामरं ज्ञान विधारी, अर्माष्टकं माये धारी, ॥ ५ ॥

परम मित्रता.

मित्रता शस्त्रो मनु माये, मित्रार्थी जनेक दये;
 मित्रार्थी संघ जये छे, समजा मेली मये मये, ॥ १ ॥
 मित्रार्थी समार ज्ञानि, धार्मी कृप्यो सर्व मये;
 मित्रार्थी देव दये छे, उक्त भावना भाव मये, ॥ २ ॥
 मित्रार्थी जगसां ज्ञानि, मित्रार्थी द्वेष दये;
 मित्रार्थी मेम मये छे, मयीभावना सर्व मये, ॥ ३ ॥
 मित्रार्थी भेट मणा छे, न्यायिक लोकोत्तर ज्ञानी;
 मित्रार्थी अतृप्त ज्ञानि, समजा साचुं मन भाणी, ॥ ४ ॥
 मित्रार्थी मुंठुव दनिया, परम मित्रता पात्र दये;
 दया धर्मसां मयी भावना, समजा परमानंद वरी, ॥ ५ ॥
 द्रव्यभाव ये भेटे मित्र, मयी भावना ये भेटे;
 समजाने मित्राट धारे, ते कर्माष्टकने छेदे, ॥ ६ ॥
 वस्तु धर्मनी साची मयी, ज्ञानिने मनु समजाये;
 साची मित्राट चेतननी, परम प्रभुता परग्याये, ॥ ७ ॥
 आत्म धर्मसां करो रमणता, मित्राट नेनी साची;
 वृद्धिमागर परम मित्रता, समजा नेसां रहो राची, ॥ ८ ॥

શ્રદ્ધા ત્યાં પરમેશ્વર વસતિ, શ્રદ્ધામાં-રહેશો રાત્રી. ॥ ૬ ॥
 શ્રદ્ધાથી જીવન છે સાચું, તપ જપ સંયમ ધર્મ ફળે,
 શ્રદ્ધાથી મગટે છે સમક્ષિત, શ્રદ્ધાથી ઇચ્છે તે મળે. ॥ ૭ ॥
 શ્રદ્ધાથી દેવોની મીતિ, શ્રદ્ધાથી નીનિ રીતિ,
 દેવગુરુની શ્રદ્ધા ધારે, તેને નહિ જગમાં મીતિ. ॥ ૮ ॥
 શ્રદ્ધાથી ઉત્સાહ વધે છે, શ્રદ્ધાથી શાશ્વત સિદ્ધિ;
 શુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ શ્રદ્ધા, મગટાવે છે સદુ ક્રદ્ધિ. ॥ ૯ ॥

દુઃખ સમયમાં ધૈર્ય રાખવું.

દુઃખ પડ્યાથી તજો ન સમતા, કર્યા કર્મને મોગવત્તાં;
 ઉદયે આવે જે જે કર્મો, સમતા ભાવે તે સહેતાં. ॥ ૧ ॥
 શીલવંતી સીતાને માથે, કલંક દુઃખદાયિ તો ઘડયું,
 મોગવત્તાં અંતે તે છૂટયું, જંગલમાંહિ રહેવું પડયું. ॥ ૨ ॥
 પૂર્વ કર્મથી કલંક વહે પળ, શા માટે મન દીલગીરી,
 આત્મચાત પળ કર્દા ન કરવો, સારી વેળા થાય ફરી. ॥ ૩ ॥
 રાજા કર્મોદયથી રંકા, બ્રહ્મચારી પણ વ્યભિચારી,
 શીલવંતીને લોકો નિંદે, કર્મ તળી ગત છે ન્યારી. ॥ ૪ ॥
 કર્મોદયથી જન મીલારી, ફરી ફરી મીક્ષા માગે;
 કર્મોદયથી રાજા યાવે, નરનારો પાથે લાગે. ॥ ૫ ॥
 શુભ કર્મોદયથી છે સારુ, અશુભથી જગમાં દુઃખી;
 સારા સ્વોદ્ય કર્મ રદ્દપને, સમભાવે વેદે મુખી. ॥ ૬ ॥
 કોઈક વેળા કીર્તિ ગાને, માન પશું જગમાં છાને,
 અપકીર્તિ તેની કોઈ વેળા, માન મંગથી તે લાગે. ॥ ૭ ॥
 કર્યા કર્મ મોગવત્તાં સદુને, કર્મોદયીન સદુ સંસારી,

कर्मादयमां अहंपणानो, त्याग करी वर्तो धारी. ॥ ८ ॥

नरपति मुरपतिने नहि छोडे, समजो मनमां नरनारी;

बुद्धिसागर ज्ञान क्रियाथी, कर्माष्टक नासे भारी. ॥ ९ ॥

परम मित्रता.

मित्राइ राखो सहु साथे, मित्राइथी क्लेश टळे;
मित्राइथी संप वधे छे, मनना मेळा सर्व मळे. ॥ १ ॥

मित्राइथी सलाह शांति, धार्या कृत्यो सर्व सरे;
मित्राइथी वैरं टळे छे, उच्च भावना थाय खरे. ॥ २ ॥

मित्राइथी जगमां शांति, मित्राइथी द्वेष टळे;
मित्राइथी प्रेम वधे छे, मैत्रीभावना तुर्त फळे. ॥ ३ ॥

मित्राइना भेद घणा छे, लौकिक लोकोत्तर जाणो;
मित्राइथी अपूर्व शक्ति, समजी साचुं मन आणो. ॥ ४ ॥

मित्राइथी कुटुंब दुनिया, परम मित्रता पात्र ठरो;
दया धर्ममां मैत्री भावना, समजी परमानंद वरो. ॥ ५ ॥

द्रव्यभाव वे भेदे मित्र, मैत्री भावना वे भेदे;
समजीने मित्राइ धारे, ते कर्माष्टकने छेदे. ॥ ६ ॥

वस्तु धर्मनी साची मैत्री, ज्ञानिने सहु समजाशे;
साची मित्राइ चेतननी, परम प्रभुता परखाशे. ॥ ७ ॥

आत्म धर्ममां करो रमणता, मित्राइ तेनी साची;
बुद्धिसागर परम मित्रता, समजी तेमां रहो राची. ॥ ८ ॥

आत्मज्ञान महता.

भाषाःशरीरं प्रेक्षी ज्ञानेन, अनन्तगुण पर्याप्तसारः
 अनन्तज्ञानेन अनन्त दर्शन, अनन्त चारित्र्य धरन्तार. ॥ १ ॥
 गतपारिते गुणान् लक्षण, लक्षण क्रमभावि पर्याप्तः
 द्रव्याधिक नश्यती ते भुवना, तयोपाधिक अनित्यसार. ॥ २ ॥
 पर गुणज्ञाने वृद्धि गती, अनि प्रेक्षे समं सारः
 अनुसृत्य पर्याप्तं पदं, अनुभवशी समानो निर्धार. ॥ ३ ॥
 एनी पर्याप्त गती ते भुवना, अनन्तर्त्तनि स्थिति पारः
 साधारणं पर्याप्त अनन्ता, तन्मिदमप्य समं सार. ॥ ४ ॥
 एनि पर्याप्त यकी पण ज्ञाने, सामर्थ्य पर्याप्त अनन्तः
 समं समं अनन्तगुणान्, वर्तन नं पर्याप्त कर्तन. ॥ ५ ॥
 उपनम तयापनम साधनयो, साधिक साधनं वर्तयः
 मन्त्र भाव न साधिक भाषा साधिक ज्ञानेन गुण कपाय. ॥ ६ ॥
 मान नयाने मष्ट वक्ष्यी चेतन समं दृष्टि ज्ञायः
 मष्ट नय चेतनं पदं, उपदेन ते श्री तिनराय. ॥ ७ ॥
 मोह मोह नश्यममि जीव, एक चित्तयी ध्यातो ध्येयः
 ज्ञाने प्रेक्षे ज्ञानमयी नृ, शुद्ध पृथ्वे उपादेय. ॥ ८ ॥
 भक्त भक्त भविनाथी निमग्न, परमप्रथ परमेश्वर देवः
 पृथ्वीमात्र अनुभवाम्न, चाप्यु निजगुण कर्ता सेव. ॥ ९ ॥

जगन्तनी स्वप्न.

दुनियांनी स्वप्न सह खोटी, सा पाठ नेमा राहुं,
 गारी घोरायी नहि ज्ञानि, बाटीनुं वर्तन काहुं. ॥ १ ॥
 सा पाठ विक्रमायी राहुं, विक्रमायी सार नही;

मोक्ष मत्तमां हुं हुं गच्छं, जगत्तार एष मेधां नही. ॥ १ ॥
 सा माटे हुं रवा रवा दोरं, विषयता मेधी नहि भगः
 सा माटे हुं रवा रवा, इत्याना इत्या मे भग. ॥ २ ॥
 कस्मत्तुं एष दाने माटे, ज्ञानीता एष ज्ञानोटे;
 इतिमादारी ननु विनारी, ज्ञातुं मारे विनयारे. ॥ ३ ॥
 ज्ञान ज्ञान कस्मत्तुं ज्ञानी, ज्ञानमयी इतिमादारी;
 आत्म मोक्षाए फोः न मागे, इतिमानी ननु न्यारी. ॥ ४ ॥
 वस्तु धर्मेन मारे ज्ञानी, रंगायो मेधां रानी;
 रत्नत्रयिनी कृद्धि गहारी, इतिमानी कृद्धि कानी. ॥ ५ ॥
 आत्म धर्मतुं ध्यान धर्यायी, आनंदना उभरा प्रगटया;
 भेद ज्ञानयी न्येद ट्ययो महु, विषय विष वेगो विषटया. ॥ ६ ॥
 अन्तरमा उपयोग धरीने, अन्त्य समाधिने वरशुं;
 बुद्धिसागर भाभन सुखदा, पोनानां पोने वरशुं. ॥ ७ ॥

श्री महावीर स्तवनम्.

तारहो तार महावीर जगदिनमणि,
 भक्तने एक शरणं तमारु;
 अकल निर्भय प्रभु शुद्ध स्वाधी विशु,
 शरणधी शुद्ध व्यक्ति समारु. तारहो० ॥ १ ॥
 नित्य निरंजन धर्म स्याद्वादमय,
 शुद्ध व्यक्ति असंख्यप्रदेशी;
 ज्ञानधी जाणना दर्शने देखता,
 शुद्ध पर्यायमय ने अलेशी. तारहो० ॥ २ ॥
 छतिपणे केवलज्ञानना पर्यवा,

સમગ્રમાં જાગતા તે ગર્ભના,
 તેની પગ જાગતા ગર્ભના સામર્થ્યના,
 જ્ઞાનને પ્રેરણે શુદ્ધતા. તારો ૩ ॥ ૩ ॥
 પરમ હૃદય મદા કરિ શાંતિ પામી,
 પીડાશક્તિ મારગી દેવ તારો;
 શર્પ ગર્ભના મોગ નું મોગને,
 પૂરવ નું પામી મુક્ત પ્યારો. તારો ૪ ॥ ૪ ॥
 દ્યુતિને પામી શરત છે તારા,
 શુદ્ધ જાગૃત્તવ નું પ્રમાણ;
 શુદ્ધિતામર પ્રમાણ તારા પામી,
 જ્ઞાનના મોગમાં દેવ પામ. તારો ૫ ॥ ૫ ॥

મંત્રિશ્રી વાર્ધનાથ સ્તવનમ્.

વાર્ધ મંત્રિશ્રી જગત્પાત્ર મયકર,
 જ્ઞાનને પ્રેરણે શુદ્ધતા;
 સર્વ મદ વ્યુત્પન્ન મિત્ર નું છે પ્રભુ;
 જ્ઞાન માર્ગ નહિ છિન્ન કાયા. વાર્ધ ૧ ॥ ૧ ॥
 શક્તિ મનન માધ્યમ નું દેવ છે;
 ઇક સમયે મહાશય મોગી,
 લાલિત શાંતિ નવ સાચનનિષેધ;
 શુદ્ધ રત્નશય મુખ પોગી. વાર્ધ ૨ ॥ ૨ ॥
 શુદ્ધ શક્તિમયી મહાશય અમિતનું;
 દેવનો દેવ નું પ્રમ પોરી,
 અચલ નિર્મલ વિદ્યુત્ત વ્યાપ્તિ વ્યાપર;

शुद्ध करणेग्यां तु करयोगी. पार्थ० ॥ १ ॥
 साखी नाखी विन्द निज साखी;
 शुद्ध गचनिच पणे खेत धात्री,
 सुदिनागर नव शुद्ध करयोग्यां;
 धर्म त्यागादस्य नीति भाषी. पार्थ० ॥ २ ॥

अवली दृष्टि.

अवली दृष्टिना वट पेटा, अन्नरमांदि अंगेरा;
 अवली दृष्टि शेर समी छे, पुनः पुनः भवना पेटा. ॥ १ ॥
 करे कुतकी पक्ष थापवा, करे धर्म नाणंताणा;
 दोष दपिथी दोषो ग्योळे, पाळे नाहि जिनवर आणा. ॥ २ ॥
 ज्यां त्यां अवगुण नजरे आवे, अवली दृष्टि जगकाळी;
 अवली दृष्टि धर्म टणे छे, मन्नजनां देशां टाळी. ॥ ३ ॥
 अवली दृष्टि दुःखनी दृष्टि, अरिसमा अवली दृष्टि;
 अवली दृष्टि अंधसंधी छे, देखे नाहि सदगुण दृष्टि. ॥ ४ ॥
 अवली दृष्टिना बहु भेदो, शास्त्र थकी समजी लेशो;
 अनेकान्ननय धर्म विचारी, भज्यो त्यां राची रहेशो. ॥ ५ ॥
 अवली दृष्टिवाळा जीवां, पोताने साचा माने;
 पकडयुं गढा पुच्छ न मूके, वर्ते पहेळा गुण टाणे. ॥ ६ ॥
 पक्षपातनो त्याग करीने, जिन आणा हेते समजो;
 अवली दृष्टि झट अळपाशे, गुरु गमने साथे लेशो. ॥ ७ ॥
 सहृथी पहेलुं कृत्य मजानुं, अवली दृष्टि परिहरवी;
 संयत गुरुना सदुपदेशे, साची धर्मदशा वरवी. ॥ ८ ॥

અરજી દાદિ સ્વામી મારો, દાદિસાગરે દૂર કરી;
પુદ્ગિસાગર પીર ત્રિનેશ્વર, મુરુ પરંપર ધિગ પરી. ॥ ૭ ॥

સવઝી દાદિ.

સવઝી દાદિ સત્ય મુખાદે, પરમ મધુમાં મન વાઝે;
સવઝી દાદિ યોગે સમક્ષિત, અનેક દોષોને ટાઝે. ॥ ૧ ॥
સાત મધોધી સમ તપના, જ્ઞાને છે સવઝી દાદિ.
સત્ય ધર્મને સત્ય વ્રદે છે, સદ્ગુણ મેવનળી દાદિ. ॥ ૨ ॥
સવઝી દાદિ ક્રમય ટાઝે, મરઝી દાદિ ગુણ સ્વાળી;
સમ્યગ્જ્ઞાને સવઝી દાદિ, ખાસે જિનવરની શાળી. ॥ ૩ ॥
સમા દયાને સત્ય વચન વળ, મરઝી દાદિના યોગે;
પરંપરાનો ન્યાય કપાથી, મરઝી દાદિ ગુણ મોગે. ॥ ૪ ॥
જિન વાર્ણાના ગદન મર્ધન, જાણે તો સવઝી દાદિ;
સદ્ગુરુ મુનિની નિશ્ચાયોગ, મગદે મનન ગુણ છાદિ. ॥ ૫ ॥
જિન પ્રાગમનું મેવન કરના, સવઝી દાદિ ક્રમ મગદે;
સર્માક્ત સદસદ વાંલ વિચારે, કિશ દાદિ ક્રમ વિચારે. ॥ ૬ ॥
સાવેજાવ સત્યવ્રદે છે, સવઝી દાદિ મયકારી;
મનુભયામૃત પ્રેમ મર્ધ, જાણે તેની વલિહારી. ॥ ૭ ॥
મહારુ ત્હારુ દૂર કરીને, સવઝી દાદિ ચિત્ત ધરો;
પરમ મહોદય લીલા મગદે, મવ પાયોધિ સીધ તરો. ॥ ૮ ॥
શ્રદ્ધા સાચી જન મુચની, સાચી ક્રમ અધ્યાસ કરો;
સાચું ને પોતાનું માની, સવઝી દાદિ સીધ વરો. ॥ ૯ ॥
મુરુ પરંપર જ્ઞાન ગ્રહીને, યોગાદિક મનમાં ધારો;
પુદ્ગિસાગર તત્ત્વ દાદિથી, પોતાને પોતે તારો. ॥ ૧૦ ॥

[illegible]

गन्तव्यं गन्तव्यं

एषा हविषां शुं हुं गधुं, अग नरि त्वां पवन पदे;
 वाटी घोटायां शुं गधुं, घोषेनां नरि मुम्य नदे. ॥ १ ॥
 माराणारीणां शुं गधुं, मुम्य नरि नदतान अरे;

ज्ञानाधार मयाजे. योगे. आपतरे परने गारे. ॥ १ ॥
 जैनागमनी गहन डेलीने, जाणे ने समकित जाले;
 सिंग्यादेक गुणप्रदोने, अवली पण नहि नाणे. ॥ २ ॥
 अध्वरसाय अर्चन्य वेदो, गुणदाणे गुणनी राशि;
 संयमस्थाने विचारें सनमां, वगटे ते छट उदासी. ॥ ५ ॥
 अमुचध्यानु झळझळी, त्यां, भावे धियातमनासे;
 द्रव्य गुण पर्याय समजता, संख्या निर्वन्ना वाने. ॥ ६ ॥
 ज्ञानयोगी ध्यानयोग्यां, वगटे समतामृत प्यारु;
 वाढ अने अन्तरयां ज्यां त्यां, ज्ञानिमय जीवन मारु. ॥ ७ ॥
 अपूर्वयोगें आत्मध्यानमां, परमब्रह्मध्यानी पोंते.
 ब्रह्म अन्तर्पी अन्तः ध्यानि, पोंते पोंताने गोंते. ॥ ८ ॥
 एफलीनता उपादानयी, गुणदाणे गुणने पावे;
 शुद्ध रमणता सिरोपयोगे, चेतन निज घरमां आवे. ॥ ९ ॥
 शुक्लध्यानमां श्रुतप्रयोगे, चेतन चढतो गुणदाणे;
 शुक्लध्याननो बीजो पायो, ध्यातां नव ऋदि माणे. ॥ १० ॥
 क्षायिक भावे शुद्ध धटने, समये लोकांतें जावें;
 शुद्धिसागर तत्त्व विचारे, समजे ते शिवपद पावें. ॥ ११ ॥

मुनिवर गुंढळी.

श्री शुलिभद्र मुनिवरमांदि शिखारजो—प. राग.

सद्गुरु मुनिवर पंच महाव्रत धारीजो,
 घर त्यागीने थया मुनि अनगारीजो;
 सत्तर भेदे संयम पाळे भावधीजो.

॥ १ ॥

અન્ન દરિયી ખાવ મનુષ્યેજો,
 મનિતારને મનિકમળથી જાહેજો;
 મુખ દુઃખમાં લેવાને મનમારે રહેજો. ॥ ૨ ॥

મિત્રતાગતની શોખા નિવ વસારેજો,
 આગ તોને લીધાને લડી તારેજો;
 જ્ઞાન દુઃખમાં ખીલન મનદ્રે માનવાજો. ॥ ૩ ॥

મિત્રતાળી અનુમારે દે તારેજો,
 જુદાં આત્મા જાહે રાખે દેવજો;
 શાંતિ દુઃખથી અનુભવધેરિર મ્હાલજો. ॥ ૪ ॥

માન કરે કોઃ મનમાં નહિ મનકાળજો,
 મન અવગતમાં મનમારે મનિરાવજો;
 જ્ઞાન જ્ઞાનથી મનમદરને લગ કાંજો. ॥ ૫ ॥

જરને મારે મંચમ માનું શોખજો,
 દિનમનિદિન મનમમાંદિ શોખજો;
 નિહવાવિવદ્યાગ મુખ અનુભવ જાહેજો. ॥ ૬ ॥

કાં ન નિન્દા દેવચરી મલખારજો,
 ધર્મ કર્મને મનકાળ કાં અવનારજો;
 જ્ઞાન મુનિરા લગા ઉત્તમ આવથીજો. ॥ ૭ ॥

મુનિવરની મનિકથી લીડા મવાજો,
 કરવી માંડ મુનિમુક્તી મેવાજો;
 પુદ્ગિમાગર સદ્ગુરુમુનિ આધાર પેજો. ॥ ૮ ॥

શુંદરી.

સુનિવરનો શ્રાવકને ઉપદેશ.

શુંદરીનિબદ્ધ સુનિવરનો શ્રી સિદ્ધાર્થજી. ૫ ૬૫.

- સદગુણ સુનિવર શ્રાવકને ઉપદેશજો,
 પદો ન શ્રાવક પાપ કરોના કરોએજો;
 દેવગુણું આગવન નિશદિન કરોએ. ॥ ૧ ॥
- મિત્રાણી માંનવલો ગુરુની પામ જો,
 પ્રત નિયમ પણ કરવાં મારે જ્ઞાન જો;
 મિટાંતો સાંધવતાં શ્રદ્ધા નિર્મલો જો. ॥ ૨ ॥
- શ્રવણ કર્મને મનમાં મારું મગ્યો જો,
 મોદ દમને ટાળી સુમ્યદાં પામ્વોજો;
 સ્વમામાં પણ સંસાર ગુન્ન નદિ જરાજો. ॥ ૩ ॥
- કમલ રંગે છે જલમાંદિ નિશદીનજો,
 જોશો તે વર્તે છે જલથી મિત્રજો;
 સંસાર લેપાના નદિ શ્રાવક ગ્વરાજો. ॥ ૪ ॥
- શ્રાદ્ધવિધિમાં શ્રાવકનો અધિકારજો,
 ધર્મરત્નમાં પણ તેનો વિસ્તારજો;
 દ્વાદશ વ્રતને ધારે શ્રાવક પ્રેમથીજો. ॥ ૫ ॥
- માત ક્ષેત્રમાં વાપરતો નિજ ચિત્તજો,
 ગુણ ગ્રહણમાં વર્તે જેનું ચિત્તજો;
 ગુરુની આણા પાલે શિર સાટે સ્વરોજો. ॥ ૬ ॥
- ન્યાય થકી પેદા કરતો જે ચિત્તજો,
 દોષો ટાળી રાગે દીલ પવિત્રજો;
 શ્રાવકના આચારો જયનાથી ધર્યાજો. ॥ ૭ ॥

साचुं बोलें वचन सिद्धि यागे खरी जो.	॥ ३ ॥
करो न चोरी जेथी दुःख अपारजो;	
चोरी करतां पापकर्म निर्धारजो;	
प्राण पडे पण चोरी कदी न कीजीएजो.	॥ ४ ॥
जननी सरखी देखो परनी नारजो,	
व्याभिचारथी नरकगति अवतारजो;	
सर्वनारी मैथुन निचारे मुनिवराजो.	॥ ५ ॥
परिग्रह ममता त्यागो नर ने नारजो,	
सद्गुणनी दृष्टि धरशो जयकारजो;	
राखो सहुनी साथे मैत्री भावनाजो.	॥ ६ ॥
वात वातमां कदी न करीए कलेशजो,	
उच्चाशयथी वर्तो भव्य हमेशजो;	
पापकर्मने टाळो साचा ज्ञानथीजो.	॥ ७ ॥
मुनि गुरुवर देवे छे उपदेशजो,	
टाळो भव्यो जन्मजराना कलेशजो;	
बुद्धिसागर धर्म करंतां सुख यणुंजो.	॥ ८ ॥

अपूर्व अवसर गुंहुळी.

ओधवजी संदेशो-ए राग.

अपूर्व अवसर एवो क्यारे आवशे,
 शत्रु मित्रपर वर्तें भाव समानजो;
 माया ममता बंधन सर्व विनाशीने,

વ્યારે કરશું અનેકાન્ત નય ધ્યાનજો. અપૂર્વ. ॥ ૧ ॥

શુદ્ધ ભાવમાં રમણ કરીશું ટેકથી;

પદ દ્રવ્યોનું કરશું ઉત્તમ જ્ઞાનજો,

અનુભવામૃત આસ્વાદીશું પ્રેમથી;

સરસાં ગણશું માન અને અપમાનજો. અપૂર્વ. ॥ ૨ ॥

પિંડસ્પાદિક ચાર ધ્યાનને ધારશું;

વારભાવના ભાવીશું નિસર્દીનજો,

સ્થિરોપયોગે શુદ્ધ રમણતા આદરી;

ધ્યાન દશમાં યાશું વહુ લયલીનજો. અપૂર્વ. ॥ ૩ ॥

સર્વ સંગનો ત્યાગ કરીશું જ્ઞાનથી;

વાયોપાધિ જરા નહિ સંબંધજો,

શરીર વર્તે તોપણ તેથી ભિન્નતા;

કદી ન થશું મોહ ભાવમાં અંધજો. અપૂર્વ. ॥ ૪ ॥

શુદ્ધ સનાતન નિર્મલ ચેતન દ્રવ્યનો;

ક્ષાપિક ભાવે કરશું આવિર્ભાવજો,

એકપણું લીનતાને આદરશું કદી;

ગ્રાહ્ય કરીને આંદાસીન્ય સ્વભાવજો. અપૂર્વ. ॥ ૫ ॥

મતિ પ્રદેશે અનંત શાશ્વત સુત્ત છે;

આવિર્ભાવ તેનો કરશું ભોગજો,

મુદ્ધિસાગર પરમ પ્રમુતા સંપન્ને;

ક્ષાપિક ભાવે સાધો નિમ્નગુણ યોગજો. અપૂર્વ. ॥ ૬ ॥

ગુંહલી.

સંયમધર્મ.

મુનિવર ઉપદેશે છે સંયમ ધર્મને,
 જેથી પ્રાણી પામે શાશ્વત શર્મજો;
 પરમ પ્રમુતા પામે દુઃખડાં સહુ ટલે,
 અનંતભવનાં વાંધ્યાં નાસે કર્મજો. મુનિવર૦ ॥ ૧ ॥
 વાહ્ય ઉપાધિ સંયમથી દૂરે ટલે,
 દ્રવ્યભાવથી સંયમ સુખની રાણજો;
 ત્રિજ્ઞાની તીર્થંકર સંયમને ગ્રહે,
 સેવો સંયમ પામી જિનવર આણજો. મુનિવર૦ ॥ ૨ ॥
 રંકજનો પળ સંયમથી સુખિયા થયા,
 થાશે અનંતા સંયમથી નિર્ધારજો;
 જ્ઞાન સફલતા સંયમના સેવનથી,
 પામે પ્રાણી ભવપાથોધિ પારજો. મુનિવર૦ ॥ ૩ ॥
 અન્તર ગુણની સ્થિરતા સંયમ મોટકું,
 ઇન્દ્રાદિક પળ સેવે મુનિવર પાયજો;
 દ્રવ્યાદિકથી સંયમ પાલે મુનિવરા,
 સંયમ સેવે જન્મ જરા દુઃખ જાયજો. મુનિવર૦ ॥ ૪ ॥
 નિશ્ચયને વ્યવહારે સંયમ સાધના,
 જિન આગમથી સંયમના આચારજો:
 સંયમપાલે તેને નિશાદિન વન્દના,
 સમતા યોગે મુનિ સફલ અવતારજો. મુનિવર૦ ॥ ૫ ॥
 જ્ઞાનદશાથી સંયમની આરાધના,
 સમતા સરવર શીલે મુનિવર હંસજો;

ધ્યાનમુચ્ચનમાં ગ્રાહન મુગ્ધને ભોગને,
 કર્યા કર્યનો કર્યા તપથી ધ્વજનો. મુનિવર૦ ॥ ૧ ॥
 ત્રિગુણિને સમિતિ પંચે પરિતપ્યા,
 ઉચ્ચ દશાના ધ્યાના મુનિ અળગારજો;
 શુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ મુનિને વંદના,
 જગમાં મેનો થયો સફળ અવતારજો. મુનિવર૦ ॥ ૭ ॥

ગુહ્યી.

મુનિનો ઉપદેશ.

મુનિવરના ઉપદેશે મનહું વાલીય;
 કહેણી જેવી રહેણી રાસો મધ્યજો,
 પ્રત ઉચ્ચરીય મુનિની પાસે પ્રેમથી;
 માનવ ભવતું સૌંચું એ કર્તવ્યજો. મુનિવર૦ ॥ ૧ ॥
 શ્રવણ કરીને સાર ગ્રહો સિદ્ધાન્તના;
 સદ્વર્તનથી મુષરો નરને નારજો,
 નિન્દા વિક્રયા પરપંચાતો ચારીય,
 સત્ય ધર્મના કરીય નિત્ય વિચારજો. મુનિવર૦ ॥ ૨ ॥
 ચાર ભાવના માળ્યાથી છે ઉન્નતિ,
 કર્મવર્ગના સ્વરે અનંતિ સ્વાસજો;
 ઉજ્જવલ આતમ યાશે વૈરાગ્યે કરી,
 પરપુદ્ગલની છોડો સઘલી આશજો. મુનિવર૦ ॥ ૩ ॥

धर्मध्यानना पाया चार विचारीण;
 आत्म रमणता शुद्ध चरणता धारजो;
 परम महोदय शाश्वत लीला संपजे,
 वस्तु धर्मना उपयोगे आधारजो. मुनिवर० ॥ ४ ॥
 विषय कपायो मादिरा सरखा जाणीने,
 वैराग्ये मन बाळीशुं निर्धारजो;
 ज्ञानक्रियामां उद्यम निशदीन राखशुं,
 भेद दृष्टिधी त्यागीशुं ममकारजो. मुनिवर० ॥ ५ ॥
 नय सापेक्षे जिनवर धर्मारधना,
 करशे ते पामे मुख नरने नारजो;
 लाख चोराशी परिभ्रमण दूरे टळे,
 महामोहनो नासे सर्व विकारजो, मुनिवर० ॥ ६ ॥
 उदासीनता राखो आ संसारमां,
 धर्म कर्याधी सफळ थशे अवतारजो;
 बुद्धिसागर अनुभव लीला पाइए,
 सद्गुरुवरने वंदन वारंवारजो. मुनिवर० ॥ ७ ॥

मुनिवर गुंढळी.

अली साहेली-प राग.

मुनिवर वंदो पंच महाव्रत धारी जिन आणाधरा,
 गुरु गुण गावो अनुभव अमृत भोगी जगमां जयकरा;
 गुरु देश विदेश विहार करे, गुरु तारेने वळी आप तरे,

ગુરુ પદપત્રપાતા નિત્ય પોરે.	મુનિવર ૦ ॥ ૧ ॥
ગુરુ દુઃખધાત્ર મંગલ પારે, મરણ મોટ વેળ મનથી જાણે;	
જાણે નિત્યજાગીઃ અનુમાણે.	મુનિવર ૦ ॥ ૨ ॥
ગુરુ પંચાનામગા પોતી, ગુરુ કરમાં જ્ઞાન જાગી ટોરી,	
કરી કરતા મહિ પાતી પોતી.	મુનિવર ૦ ॥ ૩ ॥
ગુરુ ગરદેશે જનને જોણે, ગુરુ વૈરાગ્યે જોગન જોણે;	
જ્ઞાનનાં કર્મ મદુ રોણે.	મુનિવર ૦ ॥ ૪ ॥
ગુરુ ધ્યાન દગાથી પદ જાણે, રંગાના નદિ જલના જાણે;	
જાણે નિત્યજાગી વૈરાગ્યે.	મુનિવર ૦ ॥ ૫ ॥
મંત્ર જલિના ગાણોતી, જાણે છે રતનવણિ જોગી;	
પરમાત્મ અમૃતરસ જોગી,	મુનિવર ૦ ॥ ૬ ॥
ગુરુ શુદ્ધોષ્ણગોં નિત્ય રહે, વાત્સલ્ય દગામાં જે ન મળે,	
જે જ્ઞાનદગાનું જપન મળે.	મુનિવર ૦ ॥ ૭ ॥
ગુરુ માતૃદયાના છે દાના, જ્ઞાના ધ્યાના જે જગજાના;	
નિધય દષ્ટિ નિત્ય ગુણ રાના.	મુનિવર ૦ ॥ ૮ ॥
શુદ્ધવર્ત્તા જગમા ઉપજારી, જે અનેકાન્ત મનના પારી;	
શુદ્ધિમાગર શુભ જપજારી,	મુનિવર ૦ ॥ ૯ ॥

મુનિવર્ય મુંહલી.

ધ્યાન તોર જિનેશ્વર-વ જાન

મુનિવર વૈરાગી ત્યાગી જગમાં જપજારણે,
સ્વરેશ્વર મહાદગાના જોગી મુનિવર યાજણે;

नर नारीने मनिबोधना, शुभ संपपना धरनार,
 प्रग गुप्ति धारे भावपी, पंच समितिपी संचनार. गुरु० ॥१॥
 पंच इन्द्रियने वनमां करे, धारे गुप्ति ब्रह्मनी येन;
 टाळे चतुर्विध कथायने, आनंदे विचरे हमेश. गुरु० ॥ ४ ॥
 द्रव्य सेवने काल भावपी, पाळे संपप सुख करनार,
 संशुद्ध ध्याने निजदिन रमे, भुक्त ज्ञान रमणना सार. गुरु० ॥५॥
 पैरागी स्वामी शिरोमणि, धन्य धन्य मुनि अवतार.
 निश्चयनय दयवहार जाणना, होतो बंदना वार इनार. गु० ॥६॥
 मुनिवर बंदे भवमय टळे, शुभ मुनि सुणो उपदेश;
 पुद्धिसागर सद्गुरु बंदीष्ट, गुरु ज्ञाने सुख हमेश. गुरु० ॥ ७ ॥

गुरुवन्दन.

गुहळी.

बेनी रविसागर गुह बंदीष्ट-ए राग.

बेनो चालो गुरुजीने बंदीष्ट, उपदेशे छे जिनपरम;
 साधु आवक धर्म ये भावता, जेथो नासे सचळारे कर्म. बेनो. ॥१॥
 सातनययी मयुरी देशना, देवे भविजन सुख करनार;
 बोधिबीज हृदयमां वावता, मास्ते धर्मना चार मकार. बेनो. ॥२॥
 नयभंग प्रमाणपी देशना, वर्षती घनजउधार;
 जीव चातक पान करे घणुं, यावे चित्तमां हर्ष अपार. बेनो. ॥३॥
 संसार असार जणावता, दुःखदायक विषय प्रचार;

મા મોહમલ્લ દુઃખ આપતો, ચેતો ચેતો ઘટ નરનાર. ઘેનો. ॥૪॥
 માયા મમતા દારૂ ઘેનમાં, નહિ સુચ્યું આતમ ભાન;
 આઘા વેઘ્યા કરમાંદિ ચઢ્યો, કર્મ થય્યો અતિ નાદાન. ઘેનો. ॥૫॥
 લાલ્લ ચોરાશી મમતાં ધક્કાં, પાપો મનુષ્યનો અવતાર;
 ચેતો ચેતો હૃદયમાં પ્રાણિયા, ગુન કહેતા તારંચાર. ઘેનો. ॥૬॥
 ગુરુ વસ્તુ ધર્મ વતાવતા, નેનો આદર કરવો સાર;
 જાણી ધર્મ આચારમાં મૂકવો, સત્યધર્મ કરી નિર્ધાર. ઘેનો. ॥૭॥
 નિંદા વિકયાદિક પરિહરી, સેવાં ઉત્તમ ધર્માચાર;
 શુદ્ધિસાગર સદ્ગુરુ વંદોણ, ગુરુ તારે અને તરનાર. ઘેનો. ॥૮॥

જૈનધર્મ ગુંહળી.

રાગ ઉપરનો.

જૈન ધર્મ હૃદયમાં ધારીણ, જેથી નાસે ભવભય દુઃખ;
 થાવે નિર્મલ આતમ ધર્મથી, પામે ચેતન શાશ્વત સુખ. જૈં ॥૧॥
 ભેદ છેદ આતમના જ્ઞાનથી, શુદ્ધ ચેતન ઋદ્ધિ પમાય;
 હોવે આતમ તે પરમાતમા, ભવોભવની ભાવટ જાય. જૈં ॥૨॥
 જ્ઞાન દર્શન ચરણની સાધના, સાધુ શ્રાવકના આચાર;
 સાગર સરસ્વા જૈન ધર્મમાં, સર્વ દર્શન નદી અવતાર. જૈં ॥૩॥
 સમુદ્રમાં સરિતા સહુ મળે, નદીમાંહિ ભજનાધાર;
 અંતરંગ વહિરંગ ઉચ્ચ છે, જિન દર્શન જગ જયકાર. જૈં ॥૪॥
 સાપેક્ષ વચન જિનનાં સહુ, પદ્ધત્યના ધર્મ અનંત;
 એક ચેતન દ્રવ્ય ઉપાસીણ, એમ ખાણે છે ભગવંત. જૈં ॥૫॥
 વીતરાગ સેવે વીતરાગતા, નિજં ચેતનની પ્રગટાય;

नामे भद्रुद पण्डिति वेग गी. भेदभात मकन दूर जाय.ने० ॥१॥
 गुरु विनये ज्ञानने पार्षणी, भद्रा भक्तिणी उदार;
 बुद्धिसागर सद्गुरु सेवणी, होत निजजागन जयकार. ने० ॥७॥

धर्मोपदेश गुहली.

मोहही धीमतीजन करीरे व राम

ननों मद्गुरु वार्ता सारीरे, साकस्यी वन बहु प्यारीरे;
 कर्मा कर्म मद्गु हयनारी, निनेभर पर्वनी वलिहारीरे;
 जेयी मरती नामे नारी. निनेभर० ॥ १ ॥
 दया धर्म हृदयमी धरीणरे, कदी बेग जुटु न उचरीणरे;
 कदी घोषी पानी न करीण निनेभर० ॥ २ ॥
 पर दुरवर्था मेम निवारोरे, धर्म पवित्रता मन पारोरे;
 तेयी वामो भरजन पारो. निनेभर० ॥ ३ ॥
 हेनु पूर्वक धर्म भादरीणरे, निदा विख्या परिहरीणरे;
 उत्तम नीति संचरीण. निनेभर० ॥ ४ ॥
 धर्म अर्थने काम निवारोरे, कसं मोक्ष जननी तैपारीरे;
 धर्म स्रष्ट मृत्ति घनारी. निनेभर० ॥ ५ ॥
 दुर्जननी संग निवारोरे, भजो मज्जननी संग सारीरे;
 धरापदना चिन्तारी. निनेभर० ॥ ६ ॥
 देश विरतिपणुं दिलधारीरे, जिन भाजना अनुमारीरे;
 उत्तम जन शिव संचारी. निनेभर० ॥ ७ ॥
 गुरु सेवो सदा उपकारीरे, भद्रा भक्ति अवधारीरे;
 बुद्धिसागर गुरु जयकारी. निनेभर० ॥ ८ ॥

સુદિમાગર મદગુરુ બદા મનિધી,
 ગરો મારી મરમાગરની પારનો.

ચંદ્ર ॥ ૮ ॥

જિનવાળી. ગુંદલી.

બેની શિવમાગર ગુરુ. પરીષ-વ માગ.

મારુ મન મોર્ષુ જિનવાળીમાં, ખનિ ખાનંદ મન ઉખરાય;
 અન્ન શાન મગશ્ર ન ખાવતી, કોને દીઠની શાન કહેવાય.મા૦૧૧
 જાગે વિવેચ વિકારો વિષ મમા, જામે કુંડુવ માયા જાઝ;
 શ્રાવાસ કારાણુ જેરવો, મદુ સ્વાર્થ તર્જી છે યમાજ. મા૦ ॥૨॥
 અજ્ઞાનથી મ્હારુ જે માનિયું, તે મ્હારુ નહિ પડી મુમ્મ;
 નથી પરતું જેન સંમારમાં, ગુરુ કહેછે વૃક્ષ વૃક્ષ. મા૦ ॥૩॥
 રામીદા સદુ મોદ મવંચની, ર્વાં ર્વાં મોદ પરીગ જણાય;
 જેજે જાણ્યું જેજે મન યાઝીયું, જુનજાને સદુ સમજાય. મા૦ ॥૪॥
 નયમાંપો નવનચને, જાણી આદર્યું ર્વાંરેય;
 શાલમાવની મટપટ મૃગ્જા, શુદ્ધ નચ્ચ હૃદયમાં ગ્રેય. મ્હારુ ॥૫॥
 શિવગુર મંચરશું ધ્યાનથી, નિરુપાધિદનામાં સુમ્મ;
 નિર્ગ્રંથ અવસ્થા આદરી, જેને ટાઝીશું મરદુઃખ મ્હારુ ॥ ૬ ॥
 માગરમાં માગર જુટનાં, તેનો માગરુપ મુદાય;
 સુદિમાગર અન્નર આનમા, પરમાનમ પોને થાય. મ્હારુ ॥ ૭ ॥

ॐ नमः संखेश्वर पार्श्वनाथाय.

अथ आत्मस्वरूप ग्रन्थः

छंद बुहा.

- शुद्ध बुद्ध परमात्मा, अविनाशी चिद्रूप;
अखंड अजरामर विशु, चिदानंद सुखरूप. ॥ १ ॥
- परस्वजाति परात्मा; ध्येयरूप गुणधाम;
सिद्ध मुहंकर ध्यावतां, ध्याता गुणगण ठाम. ॥ २ ॥
- अनेकांतनयनाकथक, पूर्णानंद स्वभाव;
अरिहंतादिक ध्यावतां, स्तवतां टले विभाव. ॥ ३ ॥
- कर्मोपाधियोगथी, आत्म भेद कहाय;
कर्मोपाधि जोटले, भेद भाव दुर जाय. ॥ ४ ॥
- वहिर अंतर आत्मा, परमात्म त्रण भेद;
तेनां लक्षण जुजुवां, समय वाणीथी वेद. ॥ ५ ॥
- पंचभूतते आत्मा, अथवा देहाध्यास;
पुद्गल माने आत्मा, वहिरात्म ए खास. ॥ ६ ॥
- बुद्धि एहवी जेहने, ते मिथ्यात्वी जोय;
पुण्यपापने नवगणे, भवाभिनंदि होय. ॥ ७ ॥
- खावुं पीवुं पहेरवुं, जगमां माने सार;
वहिरात्म पद प्राणिया, लहे न तत्त्व विचार. ॥ ८ ॥
- आपमतिए चालता, करता तर्क वितर्क;
पाप पुंज पोठी भरी, जावे भरीने नरक. ॥ ९ ॥
- वाहिर दृष्टि तेहनी, भूले भवमां फोक;
एळे जन्म गुमावता, शूं त्यां करिण शोक. ॥ १० ॥

- ईश्वर क्या देखाय एम, बटे विक्रम जन बाण;
 भानदृष्टिही सहु घटे, शुं त्यां ताणानाण. ॥ ३६ ॥
- चसुयी देखायजे, मान तेह प्रमाण;
 पिनापदादिक थ गया, शुं छे त्यां एषाण. ॥ ३७ ॥
- परंपराए ते बटे, माने मन जो बेश;
 परंपराए तीर्थनाय, माननां शो लेउ. ॥ ३८ ॥
- तीर्थकर सर्वज्ञ छे, भाषे सत्य स्वरूप;
 सिद्धो देखाय तेमणे, शाश्वत शुद्ध अनुप. ॥ ३९ ॥
- तीर्थकर ते ईश छे, शिवनगरीनो भूप;
 देखे ज्ञानी भानमा, मूढ परे मन चूप. ॥ ४० ॥
- पाप पुण्य दीमे नहीं, ए पण युक्ति हीन;
 बाधादिक दीमे नहीं, मानो केम प्रवीण. ॥ ४१ ॥
- पुद्गलमंत्रां दृष्टिही, कोईक तो देखाय;
 कोईक तो स्पर्शाप पण, नजरे नहीं जणाय. ॥ ४२ ॥
- नाद नाप स्पर्शाप छे, ग्रंथी नहीं ते जाय;
 ज्ञानाज्ञाना पुद्गल, कल्योदये परखाय. ॥ ४३ ॥
- पुण्य मरुपे स्वर्गमां, उपजे भवि जन कोष;
 उग्र पापपी नरकमां, शुं त्यां अचरित होय. ॥ ४४ ॥
- स्वर्ग नरक ते कल्पना, माने मोही मूढ;
 सत्य स्वरूप न अन्यथा, ए अन्नरनुं शूद्र. ॥ ४५ ॥
- ज्ञानीपे दीटुं सहु, स्वर्ग नरक साक्षानु;
 सर्वज्ञदृष्टि बटे, दृश्यपणे सहु बात. ॥ ४६ ॥
- मृत्यु चंद्र ग्रहादिको, भाग्या मुख मझार;
 स्वर्ग नरक पण भागियां, सत्यपणे ते धार. ॥ ४७ ॥
- कयुं प्रयोजन ज्ञानिने, करे कल्पना बात;

राग द्वेष जेने नथी, सत्य पणे सों न्याय.	॥ ४८ ॥
दान करेथी शुं हुवे, जाप जपे शुं धाय;	
करे कुतर्को मुग्ध जन, बुद्धि नहि स्थिरढाय.	॥ ४९ ॥
दाने इष्ट पमाय छे, दाने सर्व सधाय;	
उत्तम ग्रहमां उपजे, ए सहु तस महिमाय.	॥ ५० ॥
रानग्रहे को उपजे, कोईक भिक्षुक घेर;	
दान पुण्य मान्या विना, न्याय ग्रहे अंधेर.	॥ ५१ ॥
दान क्रिया तप जप धर्मी, प्रगट पुण्य बंधाय;	
तदनुसारे जन्म होय, धर सदगुक्ति न्याय.	॥ ५२ ॥
पश्चिमवतनी संगथी, बुद्धि विकलता धाय;	
शास्त्रो श्रवण कर्या विना, नास्तिकता मन पाय.	॥ ५३ ॥
सद्गुरु संग करे नहि, बांचे नहि सदग्रंथ;	
आपमतिं आगल करी, चाले अवले पंथ.	॥ ५४ ॥
दीर्घदृष्टि जेनी नही, तत्त्व तणुं नहि भान;	
सुधारो ते शुं करे, बुद्धि हीन नादान.	॥ ५५ ॥
पुनर्जन्म नहि संपजे, कथनी करता कोय;	
सत्य वचन तेनुं नही, कहुं विचारो जोय.	॥ ५६ ॥
यदि सिद्ध जो आत्मा, पुनर्जन्म तो सिद्ध;	
पुनर्जन्म संस्कार वाल, स्तन पाने प्रसिद्ध.	॥ ५७ ॥
जन्मे अंधा पांगला, पुनर्जन्मनां पाप;	
रोगी शोकी को हुवे, पामे बहु संताप.	॥ ५८ ॥
जाति स्मरणे सिद्ध छे, पुनर्जन्मनी वात;	
पुनर्जन्म अविरामथी, आत्म होय अनाद.	॥ ५९ ॥
पहेरे त्यागे वस्त्र पण, नहि मानव बदलाय;	
देह ग्रहेने छांडतो, आत्म एहिज न्याय.	॥ ६० ॥

यश अपकीर्तिमान पान, चेतन ए सहु पाय.	॥ ७३ ॥
फेरफार वायुथकी, साजा गांडा थाय;	
बोले एवं वावरा, जूटु ए कहेवाय.	॥ ७४ ॥
ग्रथिलता कर्मोदये, निमित्त योगे थाय;	
आतम भूले भान निज, गांडो जग गवराय.	॥ ७५ ॥
कर्ता भोक्ता कर्मनो, चतुर चेतन जाण;	
पुनर्जन्मनी साविती, पूर्वे करी प्रमाण.	॥ ७६ ॥
पुनर्जन्मनी सिद्धता, भाखी आतम ग्रंथ;	
समजु समजी सत्यने, चाले मुक्ति पंथ.	॥ ७७ ॥
श्रद्धा पक्की जो हुवे, तो सघळुं समजाय;	
अभवी दुरभवी जीवने, श्रद्धा कदी न थाय.	॥ ७८ ॥
सघळुं अवळुं परिणमे, मीटु लागे झेर;	
अभवी दुरभवी जीवने, अंतरमां अंधेर.	॥ ७९ ॥
कोण हुंने माहुरं, तेनुं नहि मन भान;	
वाहिर दृष्टि वासना, वहिरातमनुं ठाण.	॥ ८० ॥
ईश्वर कर्ता मानता, वहिरातमनी ल्हेर;	
आतमते परमात्मा, मान्या वण अंधेर.	॥ ८१ ॥
रागद्वेष जेने नहीं, निराकार भगवान्;	
समवायि कारण विना, निमित्तनुं शुं ठाण.	॥ ८२ ॥
काल अनादि दुनियां, स्वयंसिद्ध ते जाण;	
कर्ता नहि तेनो प्रभु, एवं मनमां आण.	॥ ८३ ॥
काल अनादि परिणमी, अशुद्ध परिणाति योग;	
देहादिकनो आत्मा, कर्तापणे प्रयोग.	॥ ८४ ॥
आतम तेहिज ईश छे, सत्ताए कहेवाय;	
शुद्धाशुद्ध सुवर्णवत्, धर सद्युक्ति न्याय.	॥ ८५ ॥

- सम्यक् दृष्टि जेहनी, तेने सबळुं होय. ॥ ९८ ॥
- जीव ईश्वरमां भेद तो, मायार्थी परखाय;
वेमां छे ज्ञानादि गुण, भिन्नपणुं शुं थाय. ॥ ९९ ॥
- भिन्नपणुं माया थकी, जीव ईश्वरमां भेद;
पर परिणतिए करी, शुं त्यां करीए खेद. ॥ १०० ॥
- माया जड स्वरूप छे, चेतन नहीं कहेवाय;
जीव ईश्वरमां चेतना, द्वि तत्त्वे चित्तलाय. ॥ १०१ ॥
- अनित्य आतम मानतां, घटे न युक्त विचार;
जन्मांतरमां यादी तो, नित्य थकी सोहाय. ॥ १०२ ॥
- क्षणिक आतम मानतां, को कोथी बंधाय;
कोइ करे को भोगवे, ए मोटो अन्याय. ॥ १०३ ॥
- क्षणे क्षणे विचार श्रेणि, उपजे विणशेभाइ;
आतम नित्य स्विकारतां, क्युं कर होय सगाइ. ॥ १०४ ॥
- भूत भाविने संप्रति, त्रिकाले एक रूप;
स्वरूप फेर नहीं जेहनुं, मान नित्य कर चूप. ॥ १०५ ॥
- नित्य आतमा होय तो, शो विचारे फेर;
जो विचारे फेर तो, नित्य ग्रहे अंधेर. ॥ १०६ ॥
- अनित्य माटे आतमा, क्षणे क्षणे बदलाय;
करे विचारो आत्म फेर, क्षणिक वादनो न्याय. ॥ १०७ ॥
- सद्गुरु कृपा कटाक्षधी, कहेता आतम तत्त्व;
सत्य युक्तिथी धारीये, तो प्रगटे भव्यत्व. ॥ १०८ ॥
- अनित्य आतम मानवो, ग्रहि एकांते पक्ष;
अनेकांत मतज्ञानधी, सबळुं माने दक्ष. ॥ १०९ ॥
- द्रव्यार्थिक नय पक्षधी, आतम नित्य कहाय;
पर्यायार्थिकनय थकी, अनित्य आतम थाय. ॥ ११० ॥

गुर्वाधीन मनहुं करो, पामो निज घर भान. ॥ १२३ ॥

श्रद्धा भक्ति गुरु तणी, जेवी मनमां होय;
तदनुसारे तत्त्वने, पामे भविका कोय. ॥ १२४ ॥

प्रिया प्राणने पुत्रथी, अधिको गुरुनो राग;
गुरु वचने गुणधर्म ने, पामे भवि सौभाग्य. ॥ १२५ ॥

असंख्यआत्मप्रदेशमय, आतम तत्त्व विचार;
आतम ते परमातमा, सिद्ध बुद्ध निरधार. ॥ १२६ ॥

पगथी शिर पर्यंत जे, पुद्गलरूपि देह;
वश्यो म्यानमां खड्गज्युं, निराकार गुण गेह. ॥ १२७ ॥

नहि इन्द्रियो आतमा, मन वाणीथी भिन्न;
अंतर आतम ओळखो, तेनुं ए आकीन. ॥ १२८ ॥

लेइया योग न आतमा, नहि वर्गणा आठ;
अंतर आतम ओळखो, तेनो एछे पाठ. ॥ १२९ ॥

कर्ता छे निज रूपनो, अचळ अकळ भगवान्;
शक्ति अनंति शाश्वती, देता निजगुण दान. ॥ १३० ॥

अमल अटल आधारवंत, वेत्ता पण नहीं वेद;
सूक्ष्मथी पण सूक्ष्मए, जरा नहि प्रस्वेद. ॥ १३१ ॥

काल अनादि योगथी, मिथ्या परिणति पीन;
कर्मरूप पुद्गल ग्रही, जिन पण धइयो दीन. ॥ १३२ ॥

जड पुद्गल संगे रही, भूल्यो निजगुण भान;
गुरु वचनामृत त्यागिने, कीधुं विपनुं पान. ॥ १३३ ॥

सत्ता वे मारी खरी, करी न तेनी याद;
तिरोभाव निज ऋद्धिनुं, हेतु छे परमाद. ॥ १३४ ॥

पर पोतानुं मानीने, रसल्यो हुं परदेश;
मोहमायामां मस्त भई, निविध पाग्यो हेरा. ॥ १३५ ॥

अंतर आत्म प्राणिना, मणालो नम भवताम.	॥ १४८ ॥
भोग गोगतमभावनो, नहीं संसारि सेन:	
स्वानुदयो संसार से, मान पितानि बहन.	॥ १४९ ॥
जगोर काराग्रह बन्धो, आयुष्य देदी धंध:	
हुं संसार राचहुं, पुद्गलना प् संध.	॥ १५० ॥
आत्म ध्याने रक्तता, रत्नप्रयितुं ध्यान:	
एकोरं गुण पूर्णता, साधु बतें ज्ञान.	॥ १५१ ॥
रत्नप्रयीनो स्वामी हुं, गुन्य शाश्वत चिद्रूप;	
नहीं अन्यनो हुं कदी, परमानंद स्वल्प.	॥ १५२ ॥
ज्ञानाज्ञाना वेदनी, कर्म मुख दुःख पाय;	
चतुर्गति भवकूपमां, फेचल दुःख ग्रहाय.	॥ १५३ ॥
क्रोध कर कोना प्रति, क्रोधी नहीं देखाय;	
राग कर कोना प्रति, रागी नहीं दर्शाय.	॥ १५४ ॥
होवे मनमां द्वेषतो, द्वेषी पति थाय;	
द्वेषातीत मन मादरुं, बतें तत्व जणाय.	॥ १५५ ॥
स्थिर भासे मन मादरुं, तां सहु लागे स्थिर;	
मूर्च्छातीत मनयोगधी, चेतन स्वयं फकीर.	॥ १५६ ॥
चित्ते भव भ्रमणा वधे, चित्ते भवनो नाश;	
चित्ते चंचलता वधे, चित्ते मुखनी आश.	॥ १५७ ॥
मन मर्कट मदिरा पीवे, कुदे ठामो ठाम;	
विषयातीत मन मांकहुं, स्थिर बतें मुख धाम.	॥ १५८ ॥
फट्ट क्रिया करतो फरे, वशवर्ते नहीं चित्त;	
निष्फल करणी जाणवी, ज्युंझांखरनुं चित्र.	॥ १५९ ॥
सरजल हाले हाल तुं, चंद्रतणुं प्रतिबिंब;	
सरजल स्थिरे स्थीरते, मनवशर्वीत लीव.	॥ १६० ॥

राग वायी रातर्दान, ज्यां त्यां हुं धरमाउं;	
रागदेवना योगयी, कर्म ग्रही दुस्त्रपाउं.	॥ ११६ ॥
मिद्ध बुद्ध परमानमा, जेवा सिद्ध मक्षार;	
तेवां हुं हुं आनमा, फेर फार नहीं पार.	॥ ११७ ॥
जेवी स्वप्न दशाविणे, मन चंचळता घाप;	
स्वप्न सृष्टि भासे बहु, जागंतां दूर जाय.	॥ ११८ ॥
तेवी छे बहिरातमा, दशा विचित्रा बेद;	
अंतर आत्म घावतां, तेनो नहीं मन रोद.	॥ ११९ ॥
अंतर आत्म प्राणिपा, मूवेछे परमाव;	
जागेछे निन्नरूपमां, वेवन एह स्वभाव.	॥ १२० ॥
चतुर्थ गुणस्थानक लगे, अंतर आत्म योग;	
द्वादश गुण स्थानक लगे, अंतर आत्म प्रयोग.	॥ १२१ ॥
अंतरआत्म योगधी, समकिती कहेवाप;	
अंतरवृत्ति तेहनी, भिन्नपणे परखाय.	॥ १२२ ॥
विषयारस विष मय हुवे, पर पुढल नहीं रंग;	
उदासीनता चित्तमां, झीले समता गंग.	॥ १२३ ॥
फनक उपल सरखा हृदि, निद्रक बंदक एक;	
अंतर आत्म प्राणिनी, वें एहवी टेक.	॥ १२४ ॥
ज्ञान चरण आराधना, स्थिर भावे उपयोग;	
आदीपक भावे भोग पण, जळपंकजने योग.	॥ १२५ ॥
आत्म तत्त्व विचारणा, धर्म ध्यानमां चित्त;	
आर्त रौद्रने त्यागता, अंतर आत्म मित.	॥ १२६ ॥
आत्मोत्कर्षे चित्त नहीं, परापकर्षे ध्यान;	
नहीं वृत्ति जेनी सदा, अंतर आत्म जाण.	॥ १२७ ॥
विष्टाष्टह सप लागतो, सघळो आ संसार;	

- श्रीः आकट इतिहा, मन्त्रो नम भवमान् ॥ १४८ ॥
- श्रीन मेगनमहावती, नदी मेगारे मेनः
शार्गापयो मेगनः ई, शान विनानि नदीनः ॥ १४९ ॥
- शरीर शाराष्टर मन्त्रो, आशुप्य वेदी मधः
हं मेगो मधु, सुदयना ए मधः ॥ १५० ॥
- आकट मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रमिने मन्त्रः
एकोई मूण मूणो, मधु नदी मन्त्रः ॥ १५१ ॥
- मन्त्रमिने मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
नदी मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १५२ ॥
- मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १५३ ॥
- मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १५४ ॥
- मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १५५ ॥
- मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १५६ ॥
- मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १५७ ॥
- मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १५८ ॥
- मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १५९ ॥
- मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः
मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रो, मन्त्रो मन्त्रो मन्त्रः ॥ १६० ॥

- पुरुषार्थ मेमे ग्रही, करने मन आधीन;
 आतम अर्था तेजनो, कोइ न बाने दीन. ॥ १११ ॥
 आई अवलुं दोहनं, मनहुं मोडुं सेर;
 यावद् मन नवीं क्षीतीछं, तावद् छे अंधेर. ॥ ११२ ॥
 मन चंचलता शुं करे, मन चंचलता बार;
 मुक्ति सन्मुख मन करो, पापों भवजळ पार. ॥ ११३ ॥
 विषय भीख भोगी पदा, मनहुं त्हारु होय;
 तावद् भ्रमणा भवतणी, करो न संतय कोय. ॥ ११४ ॥
 मन मारो निजध्यानर्था, बारो विषय विचार;
 फरी फरी मळने नही, मानवनो अवतार. ॥ ११५ ॥
 द्वेषी तज तुं द्वेषने, द्वेषी शाने याय;
 द्वेषीजन संसारमां, चतुर्गति भटकाय. ॥ ११६ ॥
 द्वेष न तारो धर्म छे, परपरिणतिथी द्वेष;
 नारक द्वेषकरी भवी, पापों भवर्षा क्लेश. ॥ ११७ ॥
 शुद्ध स्वरूपी तुं सदा, निर्मळ सिद्ध समान;
 पर पोतानुं मानीने, शुं तुं भूले भान. ॥ ११८ ॥
 परपरिणतिथी तुं सदा, न्यारो चेतनराय;
 आपोभाष विचारतां, अनुभव पोते पाय. ॥ ११९ ॥
 हसतो रीतो तुं नही, तुं छे गमनातीत;
 देह भाटकनी कोटडी, त्यां शुं मयता चित्त. ॥ १२० ॥
 अनंत देहो मूकीयां, तेवी छे आ देह;
 न्यारो तेथी आतमा, चिदानंद गुण गेह. ॥ १२१ ॥
 उपजे विणछे तुं नही, तुं आविनासी जाण;
 अतरामर आतम मसु, मुखनुं तुं छे ठाण. ॥ १२२ ॥
 अनंत शक्तिमय सदा, अनंत श्रद्धि मूळ;

मिथुन राशि में राहुशरी, सिंह राशि में बुध,	॥ १७३ ॥
शुक्रशरी, बुधशरी मंग, रविशरी में मार,	
अशुभ राहु राशि में, बुध राशि में ही मार,	॥ १७४ ॥
मौली में ही है मारी, बुधराशि में ही विचार;	
मौली में ममकाशने, मुनि मर ममार,	॥ १७५ ॥
मौली बुधराशि में मारी, मारपी में मिथुन;	
मौली मारपी में मार, मरु पाते में मार,	॥ १७६ ॥
ममकाशपी मरु मार, मुनि में मार ममकाश;	
मिथुन मारपी मरु में, मरु ममकाश मरु,	॥ १७७ ॥
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु,	॥ १७८ ॥
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु,	॥ १७९ ॥
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु,	॥ १८० ॥
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	॥ १८१ ॥
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	॥ १८२ ॥
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	॥ १८३ ॥
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	॥ १८४ ॥
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	
ममकाश में मरु मार, मरु मरु मरु मरु;	॥ १८५ ॥

- પુદ્ગલ મિત્ર ન તાહરો, તસ સંગે નહીં મુલ્ક;
મુલ્ક છે એકાકીપણે, પર પરિણામે દુઃખ. ॥ ૧૮૬ ॥
- અહો જ્ઞાની પણ આત્મા, પુદ્ગલથી વંધાય;
પુદ્ગલ જડ શું જાણતું, ચેતન દુઃખ ઉપાય. ॥ ૧૮૭ ॥
- જ્ઞાતાજ્ઞાતા પુદ્ગલો, સીર નીરજ્યું હોય;
પરગ્રાહક યે આત્મા, મુલ્ક દુઃખ પામે સોય. ॥ ૧૮૮ ॥
- બાહિરદષ્ટિ ચેતના, પરિણમતાં છે વંધ;
બાહિર દષ્ટિ ધાવતાં, ચેતન પોતે અંધ. ॥ ૧૮૯ ॥
- અંતરદષ્ટિ ચેતના, કરતી આતમ માન;
વંધાયે નહીં આત્મા, નિમ્ન ભાવે ગુલવાન. ॥ ૧૯૦ ॥
- આત્માસંલ્પ મદેશયી, કરતો સ્વયં પ્રકાશ;
દ્વિવિધયોગે ચેતના, જ્ઞાન્વત સિદ્ધ વિલાસ. ॥ ૧૯૧ ॥
- સ્થિરદષ્ટિથી ધારીયે, આતમ શુદ્ધ સ્વરૂપ;
માસે આતમ જ્ઞાનમાં, લોકાલોક સ્વરૂપ. ॥ ૧૯૨ ॥
- કેવલ શુદ્ધ સ્વરૂપમાં, અલંકાર આનંદ હોય;
બાકી દુર્નીયાદારીમાં, દુઃખનાદરિયા જોય. ॥ ૧૯૩ ॥
- પેકી રત્નચિંતામણિ, કોઈએ મનકાચ;
સાનિક માનવ મુલ્ક હેત, પરિહરે કેવલ સાચ. ॥ ૧૯૪ ॥
- જ્ઞાન્વત સત્ય તે આત્મા, જ્ઞાન્વત મુલ્કનું સ્થાન;
બાકી મુલ્ક ન કોઈમાં, શું મૂલ્ય છે માન. ॥ ૧૯૫ ॥
- ગાંઠા અજ્ઞાનીમના, અંતરમાં અંધેર;
બાહિર મુલ્કની લાલચે, ભ્રમતા ઠેરઠેર. ॥ ૧૯૬ ॥
- સ્વપ્ન મુલ્કલડી ભક્ષતાં, મૂલ્ક ન ભાગે માર્ગ;
પર પુદ્ગલથી મુલ્ક તે, કેવલ દુઃખ સગાઈ; ॥ ૧૯૭ ॥
- તું પોતાને પારસે, તું છે અપરંપાર;

- पुद्गल मित्र न ताहरो, तस सगि नहीं मुख;
 मुख छे एकाकीपणे, पर परिणामे दुःख. ॥ १८१ ॥
 अरो शानी पण आत्मा, पुद्गल्यी बंधाय;
 पुद्गल जड शुं जाणतुं, चेन्न दुःख उपाय. ॥ १८२ ॥
 दातादाता पुद्गलो, सीर नीरज्युं होय;
 परप्राहक पे आत्मा, मुग्य दुःख पामे सोय. ॥ १८३ ॥
 बाहिररष्टि चेन्ना, परिणमतां छे बंध;
 बाहिर रष्टि यावना, चेन्न पोने अंध. ॥ १८४ ॥
 अंतररष्टि चेन्ना, करनी आत्म मान;
 बंधापे नहीं आत्मा, निज भावे गुलमान. ॥ १८५ ॥
 आत्मासंख्य भेदशयी, कर्ता स्वयं प्रकाश;
 द्विष्टपयोगे चेन्ना, शाश्वत सिद्ध विलास. ॥ १८६ ॥
 स्थिररष्टि धारीय, आत्म शुद्ध स्वरूप;
 पामे आत्म ज्ञानमा, लोकालोक स्वरूप. ॥ १८७ ॥
 केवल शुद्ध स्वरूपमा, अखंड आनंद होय;
 बाकी दुनियादारीमा, दुःखनादरिया जोय. ॥ १८८ ॥
 फेकी रत्नचिंतामणि, कोइच्छे मनकाच,
 शणिक मानव सुख हेन, परिहरे केम साच. ॥ १८९ ॥
 शाश्वत मत्य ने आत्मा, शाश्वत सुखनुं स्थान;
 बाकी मुख न कोइमा, शुं भूले छे भान. ॥ १९० ॥
 गांढा अज्ञानीजना, अंतरमां अंधेर;
 बाहिर सुखनी लालचे, भयता ठेरंतेर. ॥ १९१ ॥
 स्वप्न सुखलडी भक्षता, भूख न भागे भाई,
 पर पुद्गल्यी मुख ते, केवल दुःख सगाई; ॥ १९२ ॥
 तुं पोताने पारखे, तुं छे अपरंपार;

शिष्यो आ संसारमा, एवा धरत्रे ख्यात.	॥ २२३ ॥
अंतर तस्वे योग्यता, धारे सज्जन शिष्य;	
अंतर आत्म ओजस्वी, यावे प्रभु जगदीश.	॥ २२४ ॥
जगन्नाथ ते आत्मा, तीर्थ बटु संसार;	
सत्य तीर्थ समज्या विना, शोष्यो नहि कंद सार.	॥ २२५ ॥
जेथी सहू शोषाय छे, ते तुं आत्मपराय;	
अनंत प्रदि स्वामी तुं, निजपदने निज गाथ.	॥ २२६ ॥
वळ्ळी नदीने उतरि, जावुं पेले पार;	
परमानम पद तेहवुं, मांनि दुष्कर धार.	॥ २२७ ॥
टीटोहो उग्रम करे, करुं जन्मधि शोष;	
तेथुं गाहम आत्ममां, करतां छे. मंतांष.	॥ २२८ ॥
धर्मध्यान अवलंबना, बर्मे शुद्ध स्वभाव;	
शुद्धध्यानना अंगन, पांमे निजगुण दाव	॥ २२९ ॥
शुद्धध्यानने ध्यावना, करनां कर्म वनाज;	
केवलज्ञानोपोत्तरी, लोकांज्ज दराज	॥ २३० ॥
पनपांनि चर कर्मनी, स्थिति प्रज्जगी कौज.	
दग्ध रज्जुबनु बेदनी, भांति चर पामिउ	॥ २३१ ॥
आयुः कर्मोदय धर्मा विचर दर्शनज पीउ	
गर्वधर्मना भर्तरी, पांमे निजवद १७	॥ २३२ ॥
अम्य दारण ना उदा नहि दा नाह दाह विदाग	
एधा विद्याना उदा न चर नाह दा नाग	॥ २३३ ॥
प्रांनि पंचार्थांन उदा मद्य मद्य ना	
स्वात्म्य स्वस्वस्वना, नाह दा नाह दा	॥ २३४ ॥
अवर्गणा उदा मदी, मद्य न न न न	
एव हीने दाण दद नाह दा नाह ना	॥ २३५ ॥

ધીજયી જેમ દૃઢ તેમજ વિચારયી તો દેહ છે.

શુભાશુભ વપુના મનિ તેમ શુભાશુભ મન પણ છે. ॥ ૮ ॥

ધીજોર્ણા જેવીજ શક્તિ તેવીજ વિચારે,

શુભાશુભ જે મન પરિણામો કર્મ વધારે;

શક્તિપી છોહરુંવક શુચિ આકર્ષે જેમજ,

શુભાશુભ પરિણામો કર્માકર્ષે તેમજ.

શુભાશુભ વિચારમાંજ ચૈતન્ય શક્તિ પર મઢી,

પરસ્વભાવે પરગ્રહીને છંદતી પરને વઢી. ॥ ૯ ॥

મન પરિણામે વંધ કર્યો છે સૂત્રે દેશ્યો,

મનયી સુષ્ટિ મનયી મુક્તિ પંદિત પેશ્યો;

જેવી મનની દૃષ્ટિ તેવા ફળને ચાશ્યો,

સારાં છોટાં ધીજાં મન પાવે ને રાશ્યો.

ધીજ વાવો આમ્રનું મ્વં આમ્ર ફલ શુભ છાગચે;

ધીજ વાવો વપુશ્ચું નો જૂઠ જથ્થો વાગચે. ॥ ૧૦ ॥

મનને કેઢવવાથી કેઢવણી છે ઝંઘી,

મન કેઢવણી વગ કેઢવણી મમજો મીચી;

અશુભ વિચારો દરવામાં કેઢવણી મારી,

ધાર્મિક ઉચાશયમાં કેઢવણી ચલિદારી.

આત્મ શક્તિ માત્ર કરવી કેઢવણી જગમાં મ્વરી;

શુદ્ધિસાગર આત્મ શક્તિજ મગટની જગ જયકરી. ॥ ૧૧ ॥

આત્મ શક્તિની સ્વીછવણી સંવપ અભ્યાસે,

શુદ્ધ વિચારો કરવાથી વધુ શક્તિ વકાસે;

પ્રાણ વિનિમય શક્તિ મનના મંવપ યોગે,

રિપનોદિશપતન શક્તિ સંવપના યોગે.

રાકિર્ણીને શાકિર્ણી મૃત મર્ત રિપને ટાઢતી;

આત્મ શક્તિ સત્ય મોટી રોગ દોષો સ્વાઢતી, ॥ ૧૨ ॥

મંત્રોપાસનમાં પળ થદાની છે શક્તિ,

મંત્રોપાસનથી પ્રગેટે છે દેવની વ્યક્તિ;

થદા પળ મનની શક્તિ છે સંપમ ભારી,

હેતુ પૂર્વક જ્ઞાન થયાર્થી થદા સારી.

આત્મ શક્તિ સત્ય પંથેજ વાપરે વૃદ્ધિ સ્વરાં,

બુદ્ધિસાગર જ્ઞાન યોગે આત્મ શક્તિજ જયકરી. ॥ ૧૩ ॥

આત્મ શક્તિને દૈવિક શક્તિ જગજન કહેવે,

આત્મ શક્તિને આઘ શક્તિ નામે કોઈ સેવે;

પિંડ પિંડમાં આત્મ શક્તિની જ્યોતિજ જાગી,

આત્મ શક્તિ ડપાસક યોગી તેનોજ રાગી.

આત્મ શક્તિ યોગથી દેવ અનેક રૂપોને કરે,

આત્મ શક્તિ યોગથી દેવ ગગનમાં જટ સંચરે. ॥ ૧૪ ॥

આત્મ શક્તિના પ્રાદુર્ભાવે ઈશ્વર પોતે,

ચેતન સે પરમેશ્વર વીજે શીદને ગોતે;

આત્મ પ્રભુની સેવાથી છે મીઠા મેવા,

આત્મ શક્તિને સ્ત્રીલક્ષ્મીથી ચેતન દેવા.

કર્મ પદ્ધતો ચીરીને જટ વ્રહ્મતેજે જગમગે,

બુદ્ધિસાગર આત્મ સૂર્ય પિંડમાં તો તગતગે. ॥ ૧૫ ॥

પોતે ઈશ્વર આંતિ ભાગે ઘટ પરસ્વાતો,

પોતાને પોતે ગાતો ને પોતે ધ્યાતો;

પોતાને પોતે કહેતોને પોતે રમતો,

પોતાને તો પૂજ્ય ગણીને પોતે નમતો;

ઈશ્વર પોતે દેહમાં છે ચૈતન્ય શક્તિ વ્યક્તિથી,

બુદ્ધિસાગર વીર્ય શક્તિ આત્મા નિજ ભક્તિથી. ॥ ૧૬ ॥

ષોનપી જેમ દૃઢ તેમજ વિચારથી તો દેહ છે.
 શુભાશુભ વપુના મનિ તેમ શુભાશુભ મન પર છે. ॥ ૮ ॥
 ષીજોમાં જેવીજ શક્તિ તેવીજ વિચારે,
 શુભાશુભ જે મન પરિણામો કર્મ બધારે;
 શક્તિથી લોહચુંચક શુનિ આકર્ષે જેમજ,
 શુભાશુભ પરિણામોં કર્માર્કોં તેમજ.
 શુભાશુભ વિચારમાંજ ચૈતન્ય શક્તિ પર મઢી,
 પરસ્પ્રભાવે પરસ્પ્રદાને છેડતી પરને ઘઢી. ॥ ૯ ॥
 મન પરિણામે બંધ કણો છે મુખે દેસો,
 મનથી મૃદ્ધિ મનથી મુક્તિ પંદિત વેગ્યો;
 જેડી મનની દૃષ્ટિ તેવા કાલ્પન ચાગ્યો,
 સારાં છોટાં ધીમાં મન કાલે ને રાગ્યો.
 ષીજ ઘાવો આઘનું ત્વરે આઘ કાલ શુભ સાગરે;
 ષીજ ઘાવો વધુલનું તો જૂઠ જખોં સાગરે. ॥ ૧૦ ॥
 મનને કેઢવવાથી કેઢવળી છે ડંગી,
 મન કેઢવળી વળ કેઢવળી મમતોં નીચી;
 અશુભ રિવાગે દરવામાં કેઢવળી મારી,
 પાર્શ્વિક ઉમાગયમાં કેઢવળી ચઢિશારી.
 આત્મ શક્તિ માત્ર કરવી કેઢવળી જગમાં સ્વરી;
 બુદ્ધિમાગર આત્મ શક્તિજ મગટની જગ જગદ્ગરી. ॥ ૧૧ ॥
 આત્મ શક્તિની સ્વીચવળી મંચવ અધ્યામે,
 દૃઢ રિવાગે કરવાથી વધુ શક્તિ વધાવે;
 માત્ર શિવિવચ શક્તિ મનના મંચવ યોગે,
 શિવોદ્દેશપાત્ર શક્તિ મંચવના યોગે.
 દાર્દરગાને શાર્દરગાં મૃત મરે શિવને ટાઢગાં;

વાદ્ય અને અંતર ત્રાટકમાં ચેતન ભક્તિ;
 બાહિર્ કરતાં અન્તર ત્રાટક શક્તિ વધારે,
 અંતરત્રાટક જ્ઞાનયોગથી દોષો વારે.

અસંખ્યપદેશી આત્મવ્યક્તિ ધારણામાં ધારીણ;
 બુદ્ધિસાગર ધ્યાનયોગે જીવને દ્રષ્ટ તારીયે.

॥ ૨૧ ॥

આત્મિક શક્તિ સદુચી મોટી મુશ્વેને આપે,
 આત્મિક શક્તિ સદુચી મોટી દુઃસ્વડાં કાંપે;
 આત્મસ્વરૂપે લીન થવાથી અનુભવ આવે,
 અન્તરમાં ઉદ્યોત સદા જિનવાણી ગાવે.

આત્મ શક્તિ યત્ન કરતાં ઈશતા વેગે મળે,
 બુદ્ધિસાગર આત્મશક્તિ પ્રગટતાં મુશ્વેમાં મળે.

॥ ૨૨ ॥

આત્મશક્તિ અભ્યાસ કરે અન્તરના યોગી,
 આત્મશક્તિ અભ્યાસ કરે ચેતનના ભોગી;
 આત્મજ્ઞાનથી આત્મ શક્તિની શોધજ થાતી;
 સદ્ગુરુગમથી જ્ઞાન લઘાર્થી વસ્તુ પમાતી.
 આત્મજ્ઞાને રીઝીએ દીલ ધ્યાન વ્યાપ્ત પીઝીએ,
 બુદ્ધિસાગર લીઝીએ ત્રિવ ચિત્ત તન્મય ફીઝીએ.

॥ ૨૩ ॥

આત્મ શક્તિના સેવક છે વેરાગી ત્યાગી,
 આત્મ શક્તિના ધ્યાતા છે અન્તરના રાગી;
 આત્મ શક્તિનો મદિમા જગમાં જોનો ભારી,
 આત્મ શક્તિને સેવો મેમે નરને નાગી.

આત્મની વિવેચનાથીજ આત્મમાં રંગાવતું,
 બુદ્ધિસાગર આત્મમાં સ્થિર ચિત્ત ધ્યાને ભાવતું

॥ ૨૪ ॥

આત્મ શક્તિથી જયદંકો જગમાં દ્રષ્ટ વાગે,
 આત્મ શક્તિથી મુશ નમ્પનિયો પાપે ત્યાગે:

4

4

3

આત્મ શક્તિ અધ્યાસક ધ્યાને કર્મ ફળેછે.

નિજરમણતાધ્યાનથી તો આત્મ શક્તિ સ્વીલતી,
સહજશક્તિ આત્મની સ્વરી સર્વ દોષો પીલતી.

॥ ૨૯ ॥

સદુપયોગે મુજ્જાનીની લબ્ધિ શક્તિ,

દુરુપયોગે અજ્ઞાનીની લબ્ધિ શક્તિ;

ચેતનશક્તિ પામી જ્ઞાની જરા ન ફૂલે;

અજ્ઞાની લબ્ધિને પામી ભવમાં ફૂલે,

અજ્ઞાની પણ જ્ઞાનિયોના સંગથી મુધરે સ્વરો,

પરસ્વભાવે લબ્ધિને નાહિ વાપરે મનમાં ધરો.

॥ ૩૦ ॥

આત્મ શક્તિને સ્વીલવડી અન્તરમાં પેસી,

અસંખ્યમદેશી ચેતનરાયા નિર્ભયદેશી;

શુદ્ધસ્વભાવે સ્થિરતા કરવી ધ્યાન વિચારે,

ચેતન તરતો ભવજલધિથી પરને તારે.

આત્મશક્તિ સ્વીલવડામાં ચિત્ત નિશ્ચલતા કરો;

મુદ્ધિસાગર આત્મશક્તિજ પામીને દુઃસ્વહાં હરો.

॥ ૩૧ ॥

ચેતન શક્તિ જે જે અંશે પ્રગટે સાચી,

તે તે અંશે ધર્મ સ્વરાં માનો મન રાચી;

નિરુપાધિથી ચેતન શક્તિ તુર્ત પ્રકાશે,

નિરુપાધિયોગે ક્ષટ ચેતન શર્મ વિલાસે.

આત્મ શક્તિ સ્વીલવડા ક્ષટ નિરુપાધિપદ રાચીએ;

મુદ્ધિસાગર આત્મમેમે પરમ રૂક્ષતા યાચીએ.

॥ ૩૨ ॥

પરમરૂક્ષ ભગવાન હૃદયમાં મેમે ધ્યાવો,

પોતે છે ભગવાન હૃદયમાં મેમે ભાવો;

સ્વામી સેવક પોતે તે આપે નિજ દેતો,

શબ્દાતોત વ્યવહારે તે વાણીને કહેતો.

ઈશ ચેતન દેવ તેને પૂજીએ મેમે મયી;
 બુદ્ધિસાગર જ્ઞાન કિરણે માસતો હૃદયે રાવે.

॥ ૩૧ ॥

આત્મ શક્તિથી યોગી મેરુગિરિ કંપાવે,
 આત્મ શક્તિથી યોગી પૃથ્વીનેજ ધુજાવે;
 આત્મ શક્તિને સાધ્ય કર્યાથી સિદ્ધ કરાવે,
 આત્મ શક્તિની ભક્તિ કર્યાથી વિશ્વા આવે.
 આત્મ શક્તિ સ્મરણ કરતાં મગડતી વ્યક્તિ સ્વરી;
 બુદ્ધિસાગર આત્મશક્તિ ષોનિમોષ ઘટ ઘરી.

॥ ૩૪ ॥

આત્મશક્તિને કેલ્લવવામાં મુલ્કું શરણું,
 આત્મ શક્તિની આગલ કર્માચ્છાદન તરણું;
 તરણાથી મૂરજ તો કદી ન તે ટંકાશે,
 એવી શક્તિ ગુરુમયી જાણી વિશ્વાસે.
 આત્મશક્તિ જાગમગે ત્યાં મુક્તિનાં મુલ સત્ય છે;
 બુદ્ધિસાગર આત્મશક્તિન કેલ્લવણી વ કૃત્ય છે.

॥ ૩૨ ॥

કેવલજ્ઞાને જાણે દર્શનથી સદુ દેસે,
 કેવલજ્ઞાને મગડવણે ભાવો સદુ પેસે;
 શ્વાસોશ્વામે આત્મધ્યાનથી શક્તિ મુદાવે,
 શ્વાસોશ્વામે આત્મધ્યાનથી શક્તિ વધાવે;
 સયોપનમથી વીર્યશક્તિ દિ આત્મની મગડે સ્વરી.
 બુદ્ધિસાગર શૂરવીરની વીર્યશક્તિ દીલ ઘરી.

॥ ૩૩ ॥

કુમતિને સુમતિરૂપે છે જ્ઞાનની શક્તિ,
 સયોપનમને સાધિક માત્રે જ્ઞાનની વ્યક્તિ;
 ઉપનમ સયોપનમને સાધિક માત્રે સ્થિરતા,
 સયોપનમથી જાણી મેત્રો જેનન ચીરતા.
 સાધિક સયોપનમ મેદે જાણીએ ઘટ વીરતા,

દ્વિસાગર આત્મ શક્તિજ જાણીએ દીલ ધૈર્યતા. ॥ ૩૭ ॥

પોપશમની શક્તિ પામી મોહ દટાવે,
પોપશમની શક્તિથી જગમાં પૂજાવે;
તરકર્મના ક્ષયોપશમથી શક્તિ ન્યારી,
ક્તિતળો મંદાર આત્મની છે બલિહારી.
તથર્થ જગમાં માનવું શું આત્મશક્તિ આગલે,
દ્વિસાગર આત્મ શક્તિજ પામતાં સર્વે મલે. ॥ ૩૮ ॥

સ્વભાવે આત્મ શક્તિને જે કાપરતા,
રાંતિથી ભૂલેલા જીવો તે નહિ તરતા;
માત્મસ્વભાવે આત્મશક્તિની ધાતી વૃદ્ધિ,
તાપિકભાવે આત્મશક્તિથી ઘટમાં સિદ્ધિ.
ગાયિકભાવે આત્મ શક્તિજ શુદ્ધ નિર્મલ દીપતી,
દ્વિસાગર શિવ સનાતન સર્વ શત્રુ જીપતી. ॥ ૩૯ ॥

માત્મશક્તિની શ્રદ્ધાથી ધ્યાતા સુખપાવે,
માત્મશક્તિની શ્રદ્ધાથી મોહાદિક જાવે;
માત્મશક્તિની શ્રદ્ધાથી દિમત વહુ આવે,
માત્મશક્તિની શ્રદ્ધાથી દેવો વશ થાવે.
આત્મનાસામર્થ્ય થી તો શરીર આહું હાલતું;
આત્મનાસામર્થ્યથી તો શરીર આહું ચાલતું. ॥ ૪૦ ॥

આત્મતળી શક્તિથી જગમાં સર્વ વનેછે,
ચેતનની શક્તિ તો સમજો આત્મ ફનેછે;
આત્મ શક્તિથી વીરજિને તો મેરુ હલાવ્યો,
આત્મ શક્તિથી પાદુવલી જગમાં જયપાયો.
આત્મના સામર્થ્યથી તો ભરત કેવલ પામીયા;
મહામુનિ અતિ મુક્તિજાણે કર્મ દોષો વામીયા. ॥ ૪૧ ॥

આત્મ શક્તિથી સર્વોપોષી થીયજ્જને ધાર્યું,
 આત્મ શક્તિથી ગજમુકુમારે કાર્ય સુધાર્યું;
 આત્મ શક્તિથી અન્તર ચક્ર સળમાં ઉઘડે,
 આત્મ શક્તિથી ધર્મ કૃત્યનો કદી ન વગડે.
 આત્મ શક્તિ મોટકી છે સર્વથી જગમાં અદો;
 શુદ્ધિસાગર આત્મધર્મે રાવીને જન મન રહો.

॥ ૪૨ ॥

આત્મ શક્તિની પરિપૂર્ણતા પ્રગટે જ્યારે,
 સિદ્ધ શુદ્ધ મિનેશ કદાચે ચેતન ત્યારે;
 વિષયે શુદ્ધ કર્મવર્ણના નિર્મલ ન્યારો,
 ચિદાનંદ મંદાર અરૂપી ચેતન ત્યારો;
 મિદ્ધાસનને કીર્તીષ્ઠ ઘટ ધ્યાને ચેતનમણિ;
 શુદ્ધિસાગર ધ્યાનયોગે આત્મ શક્તિજ છે યગી.

॥ ૪૩ ॥

આત્મ શક્તિનું વર્ણન કદોન પુરુ થાતું,
 સદ્ગુરુ કૃપાકટાક્ષે ચેતન રૂપ વમાતું;
 વિષયેચ્છાનો નાશ થવાથી મંથમ દૃઢિ,
 પરિપૂર્ણ સ્વાદાદ સ્વરૂપી ચેતન ઋદ્ધિ:
 દેહ છતાં પણ દેહથી તો ખિન્ન મામે છે યદિ;
 શુદ્ધિસાગર જ્ઞાન શક્તિજ પ્રગટતી ત્યારે દ્વિ.

॥ ૪૪ ॥

સદૃશ શુદ્ધ ઉપયોગ હૃદયમાં સ્પષ્ટરૂઢ મામે,
 આનંદ પ્રસરંપાર સ્વમાયે વ્રજા વિકામે;
 જ્ઞાનાજ્ઞાતા કર્મ યદો પોતે છે ન્યારો,
 વિષયેશ્વર વિષ્યાત હૃદયમાં નિનદિન ત્યારો.
 શુદ્ધધ્યાને ધ્યાણ નિજ સન્ધ જ્ઞાતિ સ્વરૂપને;
 શુદ્ધિમાગર આત્મ જ્યોતિઃ ધ્યાણ નિજ રૂપને.

॥ ૪૫ ॥

શુદ્ધજય પ્રત્યાન સ્વમાયે નિર્મલ જ્યોતિઃ,

દમ્પગુણવર્ણવ મહત્ત્વ નિર્દેશ છે મોતિ;
 વગેરે રત્નશાલિની શુદ્ધિ આત્મ કર્ણાળી,
 વગેરે મહત્ત્વ સ્વપાત્ર આત્મનું ક્ષય કર્ણાળી.
 અવતરણરેશની આત્મવાર્તા શુદ્ધતા રાખે મારીણ,
 શુદ્ધિમાગર મહત્ત્વ ધોમે આત્મવાને મારીણે. ॥ ૪૬ ॥

વગેરે શુદ્ધ ચિત્તારે મત્તવાનંદની મોતિ,
 મત્તી પુદ્ગલની આત્મ હૃદયમાં વેતન મોતિ;
 વેતનમાં અપર્યાપ્ત થઈને નિમગ્નિ રહેતો,
 વેતનના મેમી થઈ મેતે ચિત્તપુર મેમો.
 સાધિક ધોરે અધિકારો નવ આત્મવા સદેમે વરે,
 શુદ્ધિમાગર પ્રાણમૂર્તિ મહત્ત્વ મૂળને અનુમરે. ॥ ૪૭ ॥

શુદ્ધાશયનો રાગ કરો જગમાં જે મોતિ,
 અશુદ્ધ આશય વ્યાગ કરો દુઃસ્વદાવી મોતિ;
 સદત્તમતાપોમે રમીમે થઈને મુખી,
 અન્તર વેતન મુરતા સાથે કરી ન દુઃમી.
 વળવર્ણને ત્રીવર્ણપ્રદ પ્રાણ તેમે મ્લઘદળે,
 શુદ્ધિમાગર આત્મ સેવે મોરુ તે મ્લઘ મ્લઘે. ॥ ૪૮ ॥

આત્મવદેશ મુરતા સાથી સ્થિરતા સેવો,
 પ્રણ મુલનમાં સ્થિરતા મુલ જોવો નહિ મેવો;
 જાણ્યું તેમે જાણ્યું છે વેતન મુલ વ્યાગ,
 વેતન મુલને જાણ્યા વળ અન્તર અંધાર.
 દુર્ગમ દુર્લભ આત્મમુલને યોગિઓ કેઈ જાણતા;
 શુદ્ધિમાગર સદત્ત મુલને હૃદયમાં કેઈ આજતા. ॥ ૪૯ ॥

વેતન શ્રદ્ધા અનેકાન્તનયથી છે સાચી,
 સાપેક્ષા આત્મ ધર્મમાં રહી રાચી;

क्षयोपशमना भेद ज्ञानधी एमज लेखो.
 क्षयोपशम भावे जीवोमां शक्तिना भेदो खरा;
 बुद्धिसागर शक्ति भेदो जगत्मां जय जय करा. ॥ ५४ ॥
 ज्ञानादिक जे चार गुणोमां शक्ति भेदो,
 शुद्धध्यानना महाशस्त्रधी तेने छेदो;
 क्षयोपशम गुण तेतो सायिक भावे होवे,
 अनेकान्तनी दृष्टि धरीने योगी जोवे.
 क्षयोपशम ते हेतु छे ने सायिक कार्य कहाय छे,
 बुद्धिसागर क्षयोपशमनी शक्ति साधन थाय छे. ॥ ५५ ॥
 क्षयोपशमनी शक्ति समकित प्रगटे साची,
 क्षयोपशमनी शक्ति समकित वण तो काची;
 आत्मशक्तियो अंतरमां परिणमती समजो,
 समकितनुं सामर्थ्य गणीने तेमां रमजो.
 सम्यक्त्व शक्ति आत्ममांहि प्रगटतां दुःख नाश छे,
 बुद्धिसागर आद्य समकित शक्तिनो विश्वास छे. ॥ ५६ ॥
 अन्तर संयम निश्चल भावे शक्ति वधारे,
 अन्तर संयम निश्चल भावे दुःखडां वारे;
 अन्तर संयम क्रिया थकी तो सुखनी लीला,
 अन्तरसंयम क्रियापरायण सन्त रसीला.
 देह वाणी मन क्रियामां आत्म स्थिरता नहि जरा,
 बुद्धिसागर योगसाधन मुनियो जग जय करा. ॥ ५७ ॥
 साची सुखकर आत्म क्रिया जगमां जयकारी,
 पुद्गलनी फिरियाथी न्यारी दुःख हरनारी;
 आत्म क्रियाथी अनुभव साचो मनमां भासे,
 विरति गुणधी संयम निश्चरे जीव मकासे.

શ્રીદાસાગર આત્મવચનિત મનટમે પૂનેવ છે. ૧૬૦ ॥

અભ્યાસે એવનની કાનિ પૂર્ણ મર્યાદે.

શ્રીદાસને મિલ થયા એવન અભ્યાસે;

શ્રીદાસને મુનિવર કંટન કાનિ રજાં,

અભ્યાસે એવન કાનિ એવન નારે.

આત્મવચનિ કાનિ કાનિ મુનિવર કાનિ કાનિ;

શ્રીદાસાગર કાનિ કાનિ અભ્યાસ કાનિ કાનિ ૧૬૧ ॥

જે કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ,

એવનની કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ;

કાનિ કાનિ એવન કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ,

કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ

કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ

શ્રીદાસાગર કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ ૧૬૨ ॥

કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ

કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ

કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ

કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ

કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ

કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ

શ્રીદાસાગર કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ કાનિ ૧૬૩ ॥

ઉપશમ આદિક ભાવ વ્યક્તિતા તેની આદિ,
 વસ્તુસ્વભાવે ધર્મ મર્મને જ્ઞાની જાણે,
 અન્તરમાં ઉપયોગ ધરીને સુખઢાં માણે.
 આત્મ શક્તિ પ્રગટ કરવા દૃષ્ટિ અંતર સ્ખોલશો,
 બુદ્ધિસાગર અજિતચેતનશક્તિની જય ઘોલશો. ॥ ૭૧ ॥
 પોતે છે ભગવાન્ હૃદયમાં નક્કી ધારો,
 વ્યક્તિભાવને સાધ્ય ફરીને ચેતન તારો;
 તિરોભાવનો વ્યક્તિ ભાવ સાચી જિન મુક્તિ,
 સમજી સત્યસ્વરૂપ હૃદયમાં ધરશો યુક્તિ.
 ઉપાદાન તે ધર્મ છે ને નિમિત્ત તે વ્યવહાર છે,
 બુદ્ધિસાગર આત્મ શક્તિજ ઉપાદાન જયકાર છે. ॥ ૭૨ ॥
 આત્મતીર્થને ધાર્યા ઘણ સમતા નહિ આવે,
 આત્મતીર્થને જાખ્યાયી સહુ લેલે આવે;
 સર્વ તીર્થમાં ચેતન તીર્થ કહ્યું છે મોઢું,
 આત્મ તીર્થની આગલ અન્ય વિભાવિક સ્વોઢું.
 જ્ઞાન દર્શન સૂર્ય ચંદ્ર બે આરતિ નિત્ય ઉતારતા,
 બુદ્ધિસાગર ચેતન ઈશની સત્ય છે પરમાર્થતા. ॥ ૭૩ ॥
 તારંગા શ્રી અજિત જિનેશ્વર દર્શન કીયું,
 સ્વઙ નિસેપે જિન દર્શન સ્પર્શન સુસ્થ લીયું;
 નિશ્ચયચેતન શક્તિ સાથે અજિત જિનેશ્વર,
 વ્યક્તિયા છે ભિન્ન ગુણોથી સદૃશ મુસ્તકર.
 ઓગળીશ ચોસઠ સાલ ચૈત્રની અમાવાસ્યાએ કર્યો,
 બુદ્ધિસાગર ચેતનશક્તિ ગ્રંથ મંગલપદ મર્યો. ॥ ૭૪ ॥

શ્વેતિ ચેતનશક્તિ ગ્રન્થઃ સમાપ્તઃ

ચેતનસ્તુતિ: (સ્વાધ્યાય.)

ગંગાતટ તપોવનમાં રે ધની રચના માયે-પ રાગ.

નમો ચેતન ઈશ્વર રે સકલ ગુણના સ્વામી,

નમો ચેતન બ્રહ્મા રે પ્રભુ અન્તર્યામી;

નમો કેવલજ્ઞાનથી રે વ્યાપક વિષ્ણુ સ્વરા,

નમો નિશ્ચય ચરણથી રે મહાદેવ સુલકરા.

॥ ૧ ॥

નમો સત્ય નિરંજન રે નિરાગી નિર્નામી,

નમો ભવદુઃસ્વખંજન રે રંજન ગુણરામી;

નમો નિજ ગુણ ભોગી રે પુદ્ગલની ન આશ જરા,

નમો નિજગુણયોગીરે પ્રભુ ભવ દુઃસ્વ હરા.

॥ ૨ ॥

પરમાવનો કર્તા રે કાલ અનાદિ યક્ષી,

મોહેભાવના યોગેરે ગયો તું છેક છક્ષી;

બહુમલીન ધન્યો છે રે પોતાનુ માન મૂલો,

રક્ષો પુદ્ગલસંગે રે ધરીને મોહ ગૂલી.

॥ ૩ ॥

લાલ્લ ચોરાશી ચૌટેરે ભવનગરીમાં ફર્યો,

પણ અન્ત ન આવ્યો રે નહિ પરમાવ હર્યો;

હવે ચેતન ચેતો રે પ્રભુ તુજ પોતે છે,

વશ્યો કાયામાં પોતે રે વીજે શું ગોતે છે.

॥ ૪ ॥

દેહ વાળીને મનથી રે ચેતન તું ભિન્ન સ્વરો,

જ્ઞાન દર્શન ચરણથી રે જાળીને ચિત્ત ધર્યો;

પાઓ ચેતન પ્રેમીરે ચેતનમાં છે ધર્મ સ્વરો;

સત્ય ચેતનધર્મેરે મુલોદધિ મધ્ય વરો.

॥ ૫ ॥

વાદ્ય સ્વટપ્ત ત્યાગીરે અન્તરમાં રાગ ધરો;

વાયુ ભવ જંજાળેરે કદી નહિ કદ દરો,

बादरुहक्रियासीरे भूमेते भव्य नीशो;
नहि चेन्न शोषेरे पादोष्ठे दुःख रीशो. ॥ ६ ॥

रसं चेन्न रोगोरे अन्नरसां लक्ष्मी खरी;
अन्नरना तो ध्यानेरे जीवोप मुक्ति परी,
वपनम क्षयोपनमयोरे सायिक माध्य करो;
आदयिक निवारोरे भवोभव दुःख इरो. ॥ ७ ॥

शुद्ध भास्विकमावेरे परिणयो भेम करी;
शुद्धचारित्र्योगेरे रंदि नाडि कर्म जरी,
वित्तदोषो निवारोरे चेन्न ध्यान चरो;
शुद्ध चेन्न पांतेर अशुद्धता परितरो. ॥ ८ ॥

शुद्धपरिणानि साधोरे शुद्धोपयोग भरी;
जागो शुद्धोपयोगेरे ध्यानमां ईश बरी,
शुद्ध आनन्द पामोरे लही नव फुद्धि खरी,
सेवो साधन साधारे अन्नर लक्ष बरी. ॥ ९ ॥

देखी अनुभव नयनेरे निरंजन नाथ विभु.
शुद्ध संयम पुष्पेरे पृजां श्री आत्ममनु,
मारा अन्तर स्वामीरे खरेखर तुंज ग्रथो;
ज्ञानचक्षु मकारोरे मुक्तिना पंधे बथो. ॥ १० ॥

जागो शक्ति पिलासीरे व्रण भुवन धणी,
प्यारा परम जिनेश्वरे खरो घट दिनमणि.
खरी शांतिना भोगीरे खरेखर तुं योगी,
शुद्ध आनंदस्वामीरे निश्चय नहि रोगी. ॥ ११ ॥

खरो देव तुं देहेरे निश्चय बात भली,
स्थिरचित्तपी ध्यानेरे कर्मनी राशि टळी;
शुद्धासंग्यप्रदेशीरे नमुं हूं पोताने,

- घात मनमां धरीछेरे अभय पद करवाने. ॥ १२ ॥
- गावे पोते पोतानेरे व्यवहारे भेद पडे,
पदकारक समजेरे समजण सारी जडे;
शुद्धध्यानदशामारे भूलानुं जगत भुंडुं,
शुद्धध्यान कर्याधीरे जडयुं घट तत्त्व रुडुं. ॥ १३ ॥
- स्वयंभूसमुद्रनेरे हस्त यकी तरवुं,
शुद्धचेतन वर्णनेरे रसनाथी करवुं;
निर्विकल्पदशामारे अनुभव धार्यो छे,
धरी भद्रा हृदयमारे मोक्षारि निवार्योछे. ॥ १४ ॥
- छंदी चेतनलक्ष्मीरे हवे नहि याच भमुं,
हीरो हस्त चढयोछेरे हवे नहि याच भमुं;
ममु तुंदि तुंदि ध्यायुरे हुं तुं नो भेद नहि.
पोने पोताने करेयुरे विचारनो भेद ग्रही. ॥ १५ ॥
- पोने पोताने देखुरे पोने पोताने मळ्यो,
नहि पुद्गल ममतारे अग्रानभाव टळ्यो;
नाम रूपधी न्यारोरे चिद्घन चित्त बर्पो,
मुद्रिमागर ध्यानेरे, अखंडानंद धर्पो. ॥ १६ ॥

પ્રીતિ વર્ણન.

પૈસા પૈસા પૈસા ત્હારી-૫ રાગ.

- પ્રીતિ પ્રીતિ પ્રીતિ પ્રીતિ, પ્રીતિછે સુખકારી રે;
 દુનિયાને પ્રીતિ છે પ્યારી, પ્રીતિથી છે ચારી રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૧
- પ્રીતિનો આગલ શું પ્રીતિ, પ્રીતિથી છે નીતિ રે;
 પ્રીતિથી પરમેશ્વર પ્યારો, પ્યારી પ્રીતિ રીતિ રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૨
- પ્રીતિ વિના લુલું ભોજન, પ્રીતિ સહુથી મીઠી રે;
 પ્રીતિથી સંપીલી દુનિયા, નમરે ઝ્યાં ત્યાં દીઠી રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૩
- પ્રેમ વિનાતો પેન પટે નહિ, પ્રીતિ જીવન મોટું રે;
 પ્રીતિ વળ તો ક્લેશી દુનિયા, પ્રીતિ વળ તો સ્વોટું રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૪
- દુધ મીટું સાકર મીઠી, મીઠી પેવર ચારી રે;
 સહુથી મીઠી પ્રીતિ જગમાં, સમજો નરને નારી રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૫
- પ્રીતિ વળ ભક્તિ છે લૂઠી, પ્રીતિ વળ શ્યા મેવા રે;
 પ્રીતિ વળ તો સેવા લૂઠી, પ્રીતિ વળ શ્યા દેવા રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૬
- પ્રીતિ આગલ માણ નકામા, પ્રીતિ સારી સ્વોટી રે;
 ધર્મે સારી પાપે ચૂરી, પ્રીતિ સારી રોટી રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૭
- જેવી પ્રીતિ તેવી રીતિ, પ્રીતિના વહુ ભેદો રે;
 પ્રીતિના વિરહે પ્રગટે છે, જગમાં ઝ્યાં ત્યાં સ્વેદો રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૮
- પ્રીતિથી ભક્તિ છે સહેલી, પ્રીતિ કામળગારી રે;
 પ્રીતિનું અમવાલું भारी, પ્રીતિનો ચલિતારી રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૯
- પ્રીતિ આગલ સર્વ નકામું, પ્રીતિ મુલ્કની વપારી રે;
 પુદ્ગિસાગર ધાર્મિકપ્રીતિ, ધરજો નરને નારી રે. પ્રીતિ૦ ॥ ૧૦

धार्मिक केळवणीची श्रद्धा, जावे भवभव भीतिरे. केळवणी०॥ १ ॥
 धार्मिक केळवणी पाह्या वण, सुखी नहि नरनारीरे;
 नव तत्त्वोनुं ज्ञान लह्या वण, उमर जावे हारीरे. केळवणी. ॥ ४ ॥
 धार्मिक केळवणीची ज्ञानि, चित्तदोष दूर जावेरे;
 अंतर तत्त्वोनुं ज्ञान लह्याया, परम महोदय पावेरे. केळवणी०॥ ५ ॥
 चेतन ज्ञाना चेतन ध्याता, चेतनमां मुख भारीरे;
 चेतन विना नहि मुख बीजा, निधय जोगो विचारीरे. केळवणी. ६
 सातनयोनी सापेसायी, चेतन तत्त्व जगायेरे;
 सप्तमंगीनी केळवणीची, साचुं तत्त्व ग्रहायेरे. केळवणी०॥ ७ ॥
 केवलज्ञाने वीर प्रभुए, केळवणीने भागीरे;
 केळवणीनो शक्ति मोटी, दसोए शुभ दायीरे. केळवणी०॥ ८ ॥
 केळवणीची निर्मल मनहुं, केळवणी गुण कयारीरे;
 केळवणीची साचुं सोडुं, परमे सज्जन पारीरे. केळवणी०॥ ९ ॥
 विद्यानी बुद्धिची कदादि, केळवणीची जागोरे;
 धार्मिक केळवणी लेखामां, उद्यम दीलमां जागोरे. केळवणी०॥ १० ॥
 केळवणीची चेतन मुखे, निंदा विरुधा जावे रे;
 धार्मिक केळवणी खोल्याता, नाश्वन मुखटा पावेरे. केळवणी०॥ ११ ॥
 हिंमादिक दांतांन इणवा, केळवणी छे पदेवी रे;
 दया दान गुण वृद्धि पाटे, केळवणी छे वडेवी रे. केळवणी० ॥ १२ ॥
 गुरुमुखी धार्मिक केळवणी, मीने विनय कयारी रे;
 गुरुनी श्रद्धा भक्तियोगे, विद्या वृद्धि भारी रे. केळवणी० ॥ १३ ॥
 तिनधुनवाणी केळवणीची, कर्म कलंक कपाते रे;
 सद्गुरुनिश्चयकृत मेरे, अनुभव सम्य एवांगेरे. केळवणी० ॥ १४ ॥
 परद्रव्योनुं स्वरूप साचुं, केळवणी ए मारी रे;

अष्टाविश लब्धिने जाणे, केळवणीची शानी रे;
 पंचभावने शानी जाणे, समजे नहि अभिमानी रे. केळवणी० ॥१६॥
 पदकारफने समजे शानी, योगाष्टक मुखकारी रे;
 सहज समाधि सन्तो पाये, केळवणी अवधारी रे. केळवणी० ॥१७॥
 अलख निरंजन दर्शन करवुं, केळवणीने पायी रे;
 परमप्रह्वनी माप्ति सहेजे, होवे चेतन रायी रे. केळवणी० ॥१८॥
 विषय विकारो क्षय करवाने, केळवणी जग सारी रे;
 धार्मिककेळवणी पाण्या वण, टळे न टेव नठारी रे. केळवणी० ॥१९॥
 चेतन परम महोदय पाये, केळवणी ते उंची रे;
 अन्तरात्मनी केळवणी वण, केळवणी छे नीची रे. केळवणी० ॥२०॥
 केळवणीची मंगल फोटी, उजाडाय करनारी रे;
 परमानंद महोदय कारण. केळवणी, जयकारी रे. केळवणी० ॥२१॥
 आत्मिक धर्मोन्नति केळवणी, लेगे ते जन तरंगरे;
 क्षायिकभावे मंगल मोट्टे, जन्म धरीने वरंगरे. केळवणी० ॥२२॥
 रागद्वेषने क्लेश बधे ते, केळवणी छे कूडीरे;
 वस्तुस्वभावे धर्म जणावे, केळवणी ते रुडीरे. केळवणी० ॥२३॥
 अनेकांत चेतनना शाने, शाश्वत सुखदां थावेरे;
 कर्माष्टकना नाश करीने, मुक्तिपुरी सोडोवेरे. केळवणी० ॥२४॥
 गुरुगम केळवणी पार्याने, लहीण शाश्वत सिद्धिरे;
 मुद्दिमागर मंगलमाला, रत्नत्रयीनी कूडिरे. केळवणी० ॥२५॥

समाप्त.

